

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 38-39, ст.288)

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами

- N 291-IV ([291-15](#)) від 28.11.2002, ВВР, 2003, N 4, ст.32
- набирає чинності з 01.01.2003 року
- N 348-IV ([348-15](#)) від 24.12.2002, ВВР, 2003, N 6, ст.51
- N 1344-IV ([1344-15](#)) від 27.11.2003, ВВР, 2004, N 17-18, ст.250
- N 1495-IV ([1495-15](#)) від 17.02.2004, ВВР, 2004, N 19, ст.276
- N 1766-IV ([1766-15](#)) від 15.06.2004, ВВР, 2005, N 3, ст.77
- N 1970-IV ([1970-15](#)) від 01.07.2004, ВВР, 2005, N 1, ст.9
- N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, ВВР, 2005, N 7-8, ст.162
- N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005, ВВР, 2005, N 17, N 18-19,
ст.267
- N 2596-IV ([2596-15](#)) від 31.05.2005, ВВР, 2005, N 26, ст.348
- N 3151-IV ([3151-15](#)) від 30.11.2005, ВВР, 2006, N 8, ст.93
- N 3235-IV ([3235-15](#)) від 20.12.2005, ВВР, 2006, N 9, N 10-11,
ст.96 - зміни діють у 2006 році
- N 3269-IV ([3269-15](#)) від 22.12.2005, ВВР, 2006, N 15, ст.130
- N 3397-IV ([3397-15](#)) від 07.02.2006, ВВР, 2006, N 22, ст.195
- N 359-V ([359-16](#)) від 16.11.2006, ВВР, 2007, N 3, ст.28
- N 489-V ([489-16](#)) від 19.12.2006, ВВР, 2007, N 7-8, ст.66
- зміни діють у 2007 році
- N 548-V ([548-16](#)) від 09.01.2007, ВВР, 2007, N 12, ст.105 }

{ Додатково див. Рішення Конституційного Суду

N 6-рп/2007 ([v0a6p710-07](#)) від 09.07.2007 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законом

- N 107-VI ([107-17](#)) від 28.12.2007, ВВР, 2008, N 5-6, N 7-8, ст.78
- зміни діють по 31 грудня 2008 року }

{ Додатково див. Рішення Конституційного Суду

N 10-рп/2008 ([v010p710-08](#)) від 22.05.2008 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами

- N 1349-VI ([1349-17](#)) від 19.05.2009, ВВР, 2009, N 39, ст.551
- N 1451-VI ([1451-17](#)) від 04.06.2009, ВВР, 2009, N 43, ст.641
- N 2300-VI ([2300-17](#)) від 01.06.2010, ВВР, 2010, N 30, ст.400
- N 2592-VI ([2592-17](#)) від 07.10.2010
- N 2562-VI ([2562-17](#)) від 23.09.2010 }

{ Кодекс набирає чинності з 1 січня 2004 року, крім частини тринадцятої статті 71, яка набирає чинності з 1 січня 2005 року згідно із Законом N 1344-IV ([1344-15](#)) від 27.11.2003 }

{ Кодекс набирає чинності з 1 січня 2004 року, крім частини тринадцятої статті 71, яка набирає чинності з 1 січня 2006 року згідно із Законами N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005 }

{ Кодекс набирає чинності з 1 січня 2004 року, крім частини тринадцятої статті 71, яка набирає чинності з моменту набуття Україною членства у Світовій організації торгівлі згідно із Законом N 3235-IV ([3235-15](#)) від 20.12.2005 }

{ Кодекс набирає чинності з 1 січня 2004 року, крім частини тринадцятої статті 71, яка набирає чинності з моменту набуття Україною членства у Світовій організації торгівлі згідно із Законом N 107-VI ([107-17](#)) від 28.12.2007 }

Митний кодекс України визначає засади організації та здійснення митної справи в Україні, регулює економічні, організаційні, правові, кадрові та соціальні аспекти діяльності митної служби України. Кодекс спрямований на забезпечення захисту економічних інтересів України, створення сприятливих умов для розвитку її економіки, захисту прав та інтересів суб'єктів підприємницької діяльності та громадян, а також забезпечення додержання законодавства України з питань митної справи.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Глава 1

ОСНОВИ МИТНОЇ СПРАВИ

Стаття 1. Визначення основних термінів і понять

У цьому Кодексі наведені нижче терміни і поняття вживаються у такому значенні:

1) валютні цінності:

валюта України - грошові знаки у вигляді банкнотів, казначейських білетів, монет та в інших формах, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території України, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, але підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають в обігу;

іноземна валюта - іноземні грошові знаки у вигляді банкнотів, казначейських білетів, монет, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території відповідної іноземної держави, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, але підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають в обігу;

платіжні документи та інші цінні папери (акції, облігації, купони до них, векселі (тратти), боргові розписки, акредитиви, чеки, банківські накази, депозитні сертифікати, інші фінансові та банківські документи), виражені у валюті України, в іноземній валюті або банківських металах;

банківські метали - золото, срібло, платина, метали платинової групи, доведені (афіновані) до найвищих проб відповідно до світових стандартів, у зливках і порошках, що мають сертифікат якості, а також монети, вироблені з дорогоцінних металів;

2) ввезення товарів і транспортних засобів на митну територію України, вивезення товарів і транспортних засобів за межі митної території України - сукупність дій, пов'язаних із переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України у відповідному напрямку;

3) вільний обіг - розпорядження без митного контролю товарами і предметами, пропущеними через митний кордон України; (Пункт 3 статті 1 в редакції Закону N 3151-IV ([3151-15](#)) від 30.11.2005)

4) громадяни - фізичні особи: громадяни України, іноземці, особи без громадянства;

5) декларант - юридична чи фізична особа, яка здійснює декларування товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України;

6) декларація митної вартості - заява особи митному органу за встановленою формою відомостей щодо митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України чи по відношенню до яких змінюється митний режим;

7) експрес-перевізник - транспортна або транспортно-експедиційна компанія, створена відповідно до чинного законодавства України, що здійснює прискорене перевезення міжнародних вантажів та має всесвітню мережу з системою центральних та регіональних сортувальних станцій, комп'ютерну мережу відстеження проходження таких вантажів протягом усього часу доставки від відправника до одержувача;

8) зона митного контролю - місце, визначене митними органами в пунктах пропуску через митний кордон України або в інших місцях митної території України, в межах якого митні органи здійснюють митні процедури;

9) зона спрощеного митного контролю - частина зони митного контролю з належним технічним та інформаційним обладнанням для здійснення контролю у спрощеному порядку;

10) контрафактні товари - товари, що містять об'єкти права інтелектуальної власності, ввезення яких на митну територію України або вивезення з цієї території призводить до порушення прав власника, що захищаються відповідно до чинного законодавства України та міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку;

10-1) комерційні умови - сукупність умов, за яких здійснюється комерційна операція (умови поставки товарів за правилами "Інкотермс", переходу ризиків, здійснення оплати товару, вплив на вартість різних чинників, таких як кількість одиниць товару в партії товару, репутація на ринку, партнерство, сезонність тощо);

{ Статтю 1 доповнено пунктом 10-1 згідно із Законом N 3269-IV ([3269-15](#)) від 22.12.2005 }

11) культурні цінності - об'єкти матеріальної та духовної культури, що мають художнє, історичнє, етнографічне та науковє значення і підлягають збереженню, відтворенню та охороні відповідно до законодавства України;

12) митна декларація - письмова заява встановленої форми, яка подається митному органу і містить відомості щодо товарів і транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України, необхідні для їх митного оформлення або переоформлення;

13) митне забезпечення - одноразові номерні запірно-пломбувальні пристрої, печатки, штампи, голографічні мітки та інші засоби ідентифікації, що використовуються митними органами для відображення та закріплення результатів митного контролю та митного оформлення;

14) митне оформлення - виконання митним органом дій (процедур), які пов'язані із закріпленням результатів митного контролю товарів і транспортних засобів, що переміщуються через

митний кордон України, і мають юридичне значення для подальшого використання цих товарів і транспортних засобів;

15) митний контроль - сукупність заходів, що здійснюються митними органами в межах своєї компетенції з метою забезпечення додержання норм цього Кодексу, законів та інших нормативно-правових актів з питань митної справи, міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку;

16) митний режим - сукупність норм, встановлених законами України з питань митної справи, що залежно від заявленої мети переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України визначають порядок такого переміщення та обсяг митних процедур, які при цьому здійснюються;

17) митні органи - спеціально уповноважені органи виконавчої влади в галузі митної справи, на які відповідно до цього Кодексу та інших законів України покладено безпосереднє здійснення митної справи;

18) митні правила - встановлений законодавством України порядок переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України;

19) митні процедури - операції, пов'язані із здійсненням митного контролю за переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України, митного оформлення цих товарів і транспортних засобів, а також із справлянням передбачених законом податків і зборів;

20) нерезиденти - громадяни, які мають постійне місце проживання за межами України, в тому числі ті, що тимчасово перебувають на території України; юридичні особи, суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо) з місцезнаходженням за межами України, які створені та здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства іноземної держави, у тому числі юридичні особи та інші суб'єкти підприємницької діяльності з участю юридичних осіб та інших суб'єктів підприємницької діяльності України; розташовані на території України дипломатичні представництва, консульські установи, торговельні та інші офіційні представництва іноземних держав, міжнародні організації та їх філії, що мають дипломатичні привілеї та імунітет, а також представництва інших іноземних організацій і фірм, які не здійснюють підприємницьку діяльність відповідно до законодавства України;

21) особи - юридичні та фізичні особи;

22) перевізник - особа, зареєстрована як суб'єкт підприємницької діяльності, яка в установленому законом порядку, з використанням належних їй або найманих нею транспортних засобів переміщує товари через митний кордон України або здійснює перевезення товарів, що перебувають під митним контролем, між митними органами на території України;

23) переміщення товарів через митний кордон України у вантажних відправленнях - переміщення товарів через митний кордон України при здійсненні експортно-імпортних операцій, а також інших операцій, пов'язаних із ввезенням товарів на митну територію України, вивезенням товарів за межі митної території України або переміщенням їх митною територією України транзитом. При переміщенні товарів через митний кордон України у вантажних відправленнях оформляється вантажна митна декларація;

24) переміщення товарів через митний кордон України у міжнародних поштових відправленнях - переміщення товарів через митний кордон України в упакованих та оформлених відповідно до вимог актів Всесвітнього поштового союзу та Правил користування послугами поштового зв'язку листах, бандеролях, спеціальних мішках з позначкою "М", дрібних пакетах, поштових посилок, відправленнях прискореної пошти з позначкою "EMS", які приймаються до пересилання за межі України, доставляються в Україну або переміщуються територією України транзитом підприємствами поштового зв'язку;

25) переміщення товарів через митний кордон України у міжнародних експрес-відправленнях - переміщення товарів та інших предметів, належним чином упакованих, що перевозяться експрес-перевізником будь-яким видом транспорту з метою доставки одержувачу у визначений термін;

26) переміщення товарів через митний кордон України у несупроводжуваному багажі - переміщення через митний кордон України товарів, що належать громадянам, окремо від цих громадян або уповноважених ними осіб з оформленням багажних документів;

27) переміщення товарів через митний кордон України у ручній поклажі - переміщення через митний кордон України товарів, що належать громадянам, у пасажирських відділеннях (салонах) транспортних засобів, якими прямують ці громадяни або уповноважені ними особи, без оформлення багажних документів;

28) переміщення товарів через митний кордон України у супроводжуваному багажі - переміщення через митний кордон України товарів, що належать громадянам, у багажних відділеннях транспортних засобів, якими прямують ці громадяни або уповноважені ними особи, з оформленням багажних документів;

29) підприємство - будь-яка юридична особа, а також громадянин, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи;

30) посадові особи підприємств - керівники та інші працівники підприємств (резиденти та нерезиденти), які в силу постійно або тимчасово виконуваних ними трудових (службових) обов'язків відповідають за виконання вимог, встановлених цим Кодексом, законами та іншими нормативно-правовими актами України, а також міжнародними договорами України з питань митної справи, укладеними в установленому законом порядку;

31) посадові особи представництв іноземних держав та міжнародних організацій - акредитовані в Україні: глави дипломатичних представництв та члени дипломатичного персоналу, посадові особи консульських установ, представники іноземних держав при міжнародних організаціях, посадові особи міжнародних організацій;

32) право інтелектуальної власності, суб'єкти права та об'єкти права інтелектуальної власності - розуміються у значенні, визначеному законами з питань інтелектуальної власності;

33) предмети - особисті речі, товари, транспортні засоби та окремі номерні вузли до них, що переміщуються через митний кордон України;

34) представництво іноземної фірми - акредитована в установленому законодавством порядку в Україні особа, яка на підставі відповідних належним чином оформлених повноважень

представляє в Україні інтереси юридичної особи - нерезидента;

35) пропуск товарів і транспортних засобів через митний кордон України - дозвіл митного органу на переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України з урахуванням заявленої мети такого переміщення після проведення митних процедур;

36) резиденти - громадяни, які мають постійне місце проживання на території України, у тому числі ті, що тимчасово перебувають за кордоном; юридичні особи, суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), які створені та здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства України, з місцезнаходженням на її території; дипломатичні представництва, консульські установи, торговельні та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет, а також філії і представництва підприємств-резидентів за кордоном, що не здійснюють підприємницької діяльності;

37) спеціально виготовлене сховище (тайник) - сховище, виготовлене з метою незаконного переміщення товарів через митний кордон України, а також обладнані і пристосовані з цією ж метою конструктивні ємності та предмети, які попередньо піддавалися розбиранню, монтажу тощо;

38) судно каботажного плавання - судно, яке без заходу до портів інших держав здійснює каботажні перевезення між портами України, а також судно флоту рибного господарства, яке здійснює рибогосподарську діяльність у межах Азово-Чорноморського басейну;

39) товари - будь-яке рухоме майно (у тому числі валютні цінності, культурні цінності), електрична, тепла та інші види енергії, а також транспортні засоби, за винятком транспортних засобів, що використовуються виключно для перевезення пасажирів і товарів через митний кордон України;

40) транспортні засоби - будь-які засоби авіаційного, водного, залізничного, автомобільного транспорту, що використовується виключно для перевезення пасажирів і товарів через митний кордон України;

41) уповноважена особа - особа, яка на підставі договору або належно оформленого доручення, виданого власником товарів і транспортних засобів, наділена правом вчиняти дії, пов'язані з пред'явленням цих товарів і транспортних засобів митним органам для митного контролю та митного оформлення при переміщенні їх через митний кордон України, або іншим чином розпоряджатися зазначеними товарами і транспортними засобами;

42) міжнародний ремонт - операції з надання послуг з усунення недоліків товарів, приведення їх у робочий стан, відновлення ресурсу або характеристик, що не призводять до зміни кодів цих товарів згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності ([2371a-14](#), [2371б-14](#), [2371в-14](#), [2371г-14](#));

{ Статтю 1 доповнено пунктом 42 згідно із Законом N 1451-VI ([1451-17](#)) від 04.06.2009 }

43) міжнародне експрес-відправлення - належним чином упаковані товари та інші предмети, що переміщуються (пересилаються) експрес-перевізником будь-яким видом транспорту через митний кордон України з метою доставки одержувачу в обумовлений сторонами строк. Для цілей оподаткування митом

міжнародне експрес-відправлення прирівнюється до міжнародного поштового відправлення;

{ *Статтю 1 доповнено пунктом 43 згідно із Законом N 1451-VI ([1451-17](#)) від 04.06.2009* }

44) міжнародне поштове відправлення - товари та інші предмети, які класифікуються такими згідно із Законом України "Про порядок ввезення (пересилання) в Україну, митного оформлення й оподаткування особистих речей, товарів та транспортних засобів, що ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України" ([2681-14](#)), у тому числі за правилами Всесвітнього поштового союзу.

{ *Статтю 1 доповнено пунктом 44 згідно із Законом N 1451-VI ([1451-17](#)) від 04.06.2009* }

Стаття 2. Митна політика

Митна політика - це система принципів та напрямів діяльності держави у сфері забезпечення своїх економічних інтересів та безпеки за допомогою митно-тарифних та нетарифних заходів регулювання зовнішньої торгівлі.

Стаття 3. Митна справа

Порядок переміщення через митний кордон України товарів і транспортних засобів, митне регулювання, пов'язане з встановленням та справлянням податків і зборів, процедури митного контролю та оформлення, боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил, спрямовані на реалізацію митної політики України, становлять митну справу.

Митна справа є складовою зовнішньополітичної і зовнішньоекономічної діяльності України. У митній справі Україна додержується визнаних у міжнародних відносинах систем класифікації та кодування товарів, єдиної форми декларування експорту та імпорту товарів, митної інформації, інших міжнародних норм і стандартів.

Засади митної справи, у тому числі розміри податків і зборів та умови митного обкладення, спеціальні митні зони і митні режими на території України, перелік товарів, експорт, імпорт та транзит яких через територію України забороняється, визначаються виключно законами України та цим Кодексом.

Кабінет Міністрів України організовує та забезпечує здійснення митної справи відповідно до цього Кодексу та інших законів України, а також міжнародних договорів, укладених в установленому законом порядку, координує діяльність спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи, інших органів виконавчої влади при вирішенні питань, що стосуються митної справи.

Безпосереднє керівництво митною справою покладається на спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 4. Принципи митного регулювання

Митне регулювання здійснюється на основі принципів:

- 1) виключної юрисдикції України на її митній території;
- 2) виключної компетенції митних органів України щодо здійснення митної справи;

- 3) законності;
- 4) єдиного порядку переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України;
- 5) системності;
- 6) ефективності;
- 7) додержання прав та охоронюваних законом інтересів фізичних та юридичних осіб;
- 8) гласності та прозорості.

Стаття 5. Митна територія України

Територія України, зайнята сушею, територіальне море, внутрішні води і повітряний простір, а також штучні острови, установки і споруди, що створюються у виключній морській економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України, становлять єдину митну територію України.

Території спеціальних митних зон, розташованих в Україні, вважаються такими, що знаходяться поза межами митної території України, крім випадків, визначених законами України.

Стаття 6. Митний кордон України

Межі митної території України є митним кордоном України. Митний кордон України збігається з державним кордоном України, за винятком меж території спеціальних митних зон та меж штучних островів, установок і споруд, створених у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України. Межі території спеціальних митних зон та штучних островів, установок і споруд, створених у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України, становлять митний кордон України.

{ Текст статті 6 в редакції Закону N 2562-VI ([2562-17](#)) від 23.09.2010 }

Стаття 7. Законодавство України з питань митної справи

Законодавство України з питань митної справи складається з Конституції України ([254к/96-ВР](#)), цього Кодексу, законів України та інших нормативно-правових актів з питань митної справи, виданих на основі та на виконання Конституції України, цього Кодексу та законів України.

Якщо міжнародним договором України, укладеним в установленому законом порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Кодексом, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 8. Прапор та розпізнавальний знак митної служби України

Митні органи, спеціалізовані митні установи та організації, морські та річкові судна, які перебувають у їх розпорядженні, мають свій прапор. Автотранспортні засоби і повітряні судна, що перебувають у розпорядженні митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій, мають розпізнавальний знак.

Стаття 9. Особливості набрання чинності законами та іншими нормативно-правовими актами з питань митної справи

Закони України з питань митної справи набирають чинності через десять днів з дня їх офіційного оприлюднення, якщо інше не передбачено самим законом, але не раніше дня їх офіційного опублікування.

Інші нормативно-правові акти з питань митної справи набирають чинності через 45 днів з дня їх офіційного опублікування, якщо інше не передбачено самим актом, але не раніше дня їх офіційного опублікування. У разі якщо такі нормативно-правові акти не будуть офіційно опубліковані, вони не набирають чинності.

Офіційним опублікуванням закону та іншого нормативно-правового акта з питань митної справи вважається його опублікування в одному з періодичних видань, визначених законодавством України як офіційні. Датою офіційного опублікування нормативно-правового акта вважається дата виходу в світ відповідного номера того офіційного видання, в якому зазначений акт було опубліковано раніше, ніж в інших офіційних виданнях.

Строки набрання чинності законами та іншими нормативно-правовими актами з питань митної справи, визначені днями, починаються з 0 годин дня, наступного за датою офіційного опублікування закону або іншого нормативно-правового акта, і закінчуються о 24 годині останнього дня відповідного строку.

Якщо строк набрання чинності законом або іншим нормативно-правовим актом з питань митної справи визначено вказівкою на день його офіційного опублікування, цей закон або акт вважається чинним з 24 години зазначеного дня.

Якщо строк набрання чинності законом або іншим нормативно-правовим актом з питань митної справи визначено вказівкою на конкретну дату, цей закон або акт вважається чинним з 0 годин зазначеної дати.

Стаття 10. Особливості дії законодавства з питань митної справи у часі

При здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, застосовуються виключно нормативно-правові акти, чинні на день прийняття митної декларації митним органом України.

У випадках, коли чинним законодавством передбачена можливість проведення митних процедур без подання декларації, застосовується законодавство, чинне на день здійснення таких процедур.

Закони, які пом'якшують або скасовують відповідальність за порушення митних правил, передбачені цим Кодексом, мають зворотну силу, тобто поширюються і на правопорушення, вчинені до видання цих законів. Закони, які встановлюють або посилюють відповідальність за такі правопорушення, зворотної сили не мають.

Провадження у справах про порушення митних правил ведеться на підставі законодавства, що діє під час розгляду справи про правопорушення.

Глава 2

СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Стаття 11. Здійснення митної справи

Безпосереднє здійснення митної справи покладається на митні органи України.

Митні органи, реалізуючи митну політику України, виконують такі основні завдання:

1) виконання та контроль за додержанням законодавства України з питань митної справи;

2) захист економічних інтересів України;

3) забезпечення виконання зобов'язань, передбачених міжнародними договорами України з питань митної справи, укладених в установленому законом порядку;

4) сприяння захисту інтелектуальної власності учасників зовнішньоекономічних зв'язків, інших юридичних та фізичних осіб;

5) застосування відповідно до закону заходів тарифного та нетарифного регулювання при переміщенні товарів через митний кордон України;

6) здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, вдосконалення форм і методів їх здійснення;

7) контроль за дотриманням правил переміщення валютних цінностей через митний кордон України;

8) здійснення спільно з іншими уповноваженими органами державної влади заходів щодо захисту інтересів споживачів товарів і додержання учасниками зовнішньоекономічних зв'язків державних інтересів на зовнішньому ринку;

9) створення сприятливих умов для прискорення товарообігу та пасажиропотоку через митний кордон України;

10) боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил;

11) розвиток міжнародного співробітництва у галузі митної справи;

12) ведення митної статистики;

13) ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності;

14) здійснення верифікації (встановлення достовірності) сертифікатів походження товарів з України.

Органи державної влади, Президент України в межах своїх повноважень, визначених Конституцією України ([254к/96-ВР](#)) та законами України, здійснюють керівництво митною справою та контроль за діяльністю митних органів України.

Стаття 12. Митна служба України

Митна служба України - це єдина загальнодержавна система, яка складається з митних органів та спеціалізованих митних установ і організацій.

Митними органами є спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи, регіональні митниці,

митниці.

Стаття 13. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи утворюється, реорганізовується та ліквідується Президентом України за поданням Прем'єр-міністра України.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи спрямовує, координує та контролює діяльність митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій щодо виконання законодавства України з питань митної справи, в межах своїх повноважень видає накази, організує та контролює їх виконання.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи є юридичною особою і здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України ([254к/96-ВР](#)), цього Кодексу, законів України та інших нормативно-правових актів.

Спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади в галузі митної справи підпорядковані регіональні митниці, митниці, спеціалізовані митні установи та організації.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади Президентом України в порядку, встановленому Конституцією України ([254к/96-ВР](#)).

Стаття 14. Регіональна митниця

Регіональна митниця є митним органом, який на території закріпленого за ним регіону в межах своєї компетенції здійснює митну справу та забезпечує комплексний контроль за додержанням законодавства України з питань митної справи, керівництво і координацію діяльності підпорядкованих йому митниць та спеціалізованих митних установ і організацій.

Регіональна митниця є юридичною особою і здійснює свою діяльність відповідно до законодавства України та положення, яке затверджується наказом спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Створення, реорганізація та ліквідація регіональних митниць здійснюються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Керівник регіональної митниці призначається на посаду та звільняється з посади керівником спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 15. Митниця

Митниця є митним органом, який безпосередньо забезпечує виконання законодавства України з питань митної справи, справляння податків і зборів та виконання інших завдань, покладених на митну службу України.

Митниця є юридичною особою і здійснює свою діяльність відповідно до законодавства України та положення, яке затверджується наказом спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Митниця підпорядковується регіональній митниці та спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади в галузі митної справи або спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади в галузі митної справи безпосередньо.

Створення, реорганізація та ліквідація митниць здійснюються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Митниця діє в межах території, що визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

У складі митниці в пунктах пропуску через митний кордон України та на інших об'єктах чи територіях (у тому числі штучних островах, установках або спорудах, створених у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України) із значним обсягом зовнішньоекономічних операцій можуть створюватися митні пости.

{ Частина шоста статті 15 в редакції Закону N 2562-VI ([2562-17](#)) від 23.09.2010 }

Керівник митниці призначається на посаду та звільняється з посади керівником спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 16. Митний пост

Для забезпечення виконання регіональними митницями та митницями завдань, визначених цим Кодексом та іншими законами України, можуть створюватися митні пости.

Митний пост є структурним підрозділом регіональної митниці, митниці, який безпосередньо здійснює митний контроль та оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України.

Митні пости створюються в міру необхідності у населених пунктах, на залізничних станціях, в аеропортах, морських та річкових портах та інших об'єктах, розташованих у зоні діяльності регіональної митниці, митниці.

Типове положення про митний пост затверджується наказом спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Створення, реорганізація та ліквідація митних постів здійснюються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи за поданням відповідної регіональної митниці, митниці. Керівник митного поста призначається на посаду і звільняється з посади керівником спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 17. Спеціалізовані митні установи та організації

У межах бюджетних коштів, передбачених для утримання митної служби України, виключно для забезпечення виконання завдань, покладених на митні органи, відповідно до цього Кодексу та законів України в митній службі України можуть створюватися експлуатаційні, транспортні, інформаційно-аналітичні, кінологічні спеціалізовані установи та освітні організації.

Створення, реорганізація та ліквідація спеціалізованих митних установ та організацій здійснюються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи в межах повноважень, визначених цим Кодексом та законами України.

Стаття 18. Митні лабораторії

У митній службі України створюються Центральна митна лабораторія, яка є спеціалізованою митною установою, і митні лабораторії, які є структурними підрозділами регіональних митниць, митниць.

Центральна митна лабораторія здійснює науково-методичне керівництво митними лабораторіями.

Центральній митній лабораторії, митним лабораторіям надається право на здійснення експертної діяльності в межах питань, віднесених до компетенції митної служби.

Створення, реорганізація та ліквідація Центральної митної лабораторії і митних лабораторій здійснюються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Положення про Центральну митну лабораторію та положення про митні лабораторії затверджуються наказами спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 19. Митна варта

Митна варта - спеціальні підрозділи митних органів, призначені для боротьби з порушеннями митних правил, охорони територій, будівель, споруд та приміщень митних органів, охорони та супроводження товарів і транспортних засобів, забезпечення охорони зон митного контролю.

Стаття 20. Організація митної варті

Митна варта діє на основі цього Кодексу та положення, яке затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Керівництво підрозділами митної варті здійснює керівник спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи, а в регіональних митницях і митницях - відповідно керівники цих митних органів.

Особовий склад митної варті може забезпечуватися зброєю та спеціальними засобами, транспортом, радіо- і телефонним зв'язком, а також спорядженням відповідно до цього Кодексу, законів України та інших нормативно-правових актів.

Стаття 21. Завдання митної варті

Завданнями митної варті є:

1) здійснення заходів, пов'язаних із виявленням, розкриттям, припиненням, профілактикою порушень митних правил, запобіганням таким порушенням;

2) охорона будинків, споруд, приміщень митних органів та інших об'єктів митної інфраструктури, зон митного контролю від будь-яких протиправних посягань;

3) фізичний захист співробітників митних органів, інших осіб, а також товарів, які перебувають у зоні митного контролю, від протиправних дій;

4) локалізація разом з іншими органами конфліктних ситуацій у зоні діяльності митних органів;

5) участь у ліквідації наслідків катастроф, аварій, стихійного лиха та екологічного забруднення в зоні діяльності митних органів.

Стаття 22. Права митної варті

Для здійснення визначених у статті 21 цього Кодексу завдань підрозділи митної варті мають право:

1) розташовувати тимчасові пости, пересуватися будь-якими ділянками місцевості і водного простору в межах митної території України, а в межах контрольованого прикордонного району - за погодженням з відповідними органами охорони державного кордону України;

2) затримувати та проводити в установленому цим Кодексом порядку огляд товарів, транспортних засобів і громадян, які перетинають митний кордон України у пунктах пропуску;

3) проводити за рішенням керівника спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи або його заступника, керівника регіональної митниці (митниці) або його заступника у встановленому цим Кодексом порядку огляд та переогляд оформлених митними органами транспортних засобів і товарів, у тому числі тих, що переміщуються транзитом через територію України;

4) супроводжувати та охороняти товари, які перебувають під митним контролем, у тому числі ті, що переміщуються через територію України транзитом;

5) запрошувати осіб до митних органів для з'ясування обставин порушення митних правил. У невідкладних випадках з'ясування обставин і первинне документування такого порушення можуть здійснюватися в інших придатних для цього місцях.

Стаття 23. Розміщення підрозділів митної варті

Підрозділи митної варті розміщуються, як правило, в місцях розташування регіональних митниць і митниць.

За рішенням керівника спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи особовий склад, транспорт, озброєння та спеціальні засоби підрозділів митної варті у разі оперативної необхідності можуть бути тимчасово переміщені в інші регіони України поза місцем основного розміщення.

Стаття 24. Майно, фінансування та матеріально-технічне забезпечення митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій

Майно митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій є державною власністю. Управління цим майном здійснює Кабінет Міністрів України в порядку, встановленому законом.

Фінансування, матеріально-технічне забезпечення та розвиток

інфраструктури митної служби України здійснюються за рахунок Державного бюджету України.

Стаття 25. Земельні ділянки, службові та побутові приміщення, обладнання та засоби зв'язку митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій

Земельні ділянки для службових потреб, у тому числі для створення зон митного контролю, надаються митним органам, спеціалізованим митним установам та організаціям у постійне користування відповідно до Земельного кодексу України ([2768-14](#)). Попереднє відшкодування власникам земель їх вартості та збитків, відшкодування землекористувачам збитків, завданих вилученням земель, здійснюється відповідно до закону.

У разі якщо митне оформлення товарів і транспортних засобів здійснюється митними органами безпосередньо на територіях або в приміщеннях підприємств, зазначені підприємства, незалежно від форми власності та підпорядкування, зобов'язані надавати митним органам у тимчасове користування відповідні службові та побутові приміщення, а також необхідне обладнання та засоби зв'язку на договірних засадах.

Глава 3

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ МИТНИХ ОРГАНІВ, СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ МИТНИХ УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ З ІНШИМИ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, А ТАКОЖ З ПІДПРИЄМСТВАМИ ТА ГРОМАДЯНАМИ

Стаття 26. Взаємовідносини митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій та їх посадових осіб з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, а також з підприємствами та громадянами

Митні органи, спеціалізовані митні установи та організації та їх посадові особи при виконанні покладених на них завдань взаємодіють з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, а також з підприємствами та громадянами в порядку, встановленому законодавством.

У відносинах з митними органами інтереси підприємств та громадян можуть представляти митні брокери та інші особи на підставі відповідного договору, укладеного з підприємством, або нотаріально посвідченої довіреності (доручення), виданої громадянином.

У разі виявлення під час здійснення митних процедур працівниками митних органів ознак злочинів керівник митного органу чи особа, яка його заміщує, повідомляє про це відповідні правоохоронні органи або органи охорони державного кордону України.

Органи охорони державного кордону України та правоохоронні органи повідомляють митним органам про виявлені порушення митних правил або контрабанду.

Стаття 27. Взаємовідносини митних органів з іншими органами державної влади, що здійснюють контроль під час переміщення товарів через митний кордон України

Товари, що переміщуються через митний кордон України, крім митного контролю можуть підлягати санітарно-епідеміологічному, ветеринарному, фітосанітарному, радіологічному, екологічному контролю та контролю за переміщенням культурних цінностей. Митні органи взаємодіють з органами державної влади, що здійснюють зазначені види контролю, в порядку, встановленому законодавством України.

Митне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України, завершується тільки після здійснення встановлених законодавством України необхідних для цього товару видів контролю, зазначених у частині першій цієї статті.

Стаття 28. Взаємодія митних органів з органами виконавчої влади та Національним банком України

Митні органи взаємодіють з органами виконавчої влади в межах повноважень, встановлених цим Кодексом та законами України.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи подає Міністерству фінансів України звіт про надходження до Державного бюджету України коштів від податків і зборів, справляння яких згідно із законодавством покладено на митні органи.

Митні органи інформують Національний банк України та відповідні фінансові органи України про перерахування ними коштів до Державного бюджету України.

Розмежування повноважень і функціональних обов'язків між митними та іншими органами виконавчої влади України щодо справляння податків, зборів та інших обов'язкових платежів встановлюється Конституцією України ([254к/96-ВР](#)), цим Кодексом та іншими законами України.

Стаття 29. Взаємовідносини митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій з органами місцевого самоврядування і місцевими державними адміністраціями

Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування сприяють діяльності митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій і взаємодіють з ними в межах повноважень, встановлених законами.

Глава 4

ІНФОРМУВАННЯ ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ З ПИТАНЬ МИТНОЇ СПРАВИ

Стаття 30. Інформування щодо правил переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України

Митні органи зобов'язані інформувати заінтересованих осіб про митні правила, норми та умови переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України.

Стаття 31. Інформація щодо нормативно-правових актів та судових рішень з питань митної справи

Інформація про нормативно-правові акти з питань митної справи

(назва акта, його основні положення, інформація про опублікування) безоплатно надається митними органами заінтересованим особам на їх запит.

Судові рішення стосовно митної справи загального характеру, що набрали законної сили, підлягають офіційному опублікуванню у порядку, встановленому законом України.

Стислі довідки щодо основних положень актів законодавства України з питань митної справи розміщуються для загального ознайомлення в місцях розташування митних органів.
(Стаття 31 в редакції Закону N 3269-IV ([3269-15](#)) від 22.12.2005)

Стаття 32. Надання текстів нормативно-правових актів та консультування з питань митної справи

Митні органи, спеціалізовані митні установи та організації можуть надавати заінтересованим особам, у тому числі на платній основі, консультації з питань митної справи, а також тексти опублікованих нормативно-правових актів із зазначених питань.

Порядок надання текстів нормативно-правових актів та консультацій з питань митної справи визначається законодавством України та цим Кодексом. Види консультацій, в тому числі платних, що можуть надаватися митними органами, а також розміри плати за їх надання встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 33. Відповідальність за недостовірну інформацію

За недостовірність наданої інформації з питань митної справи посадові особи митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій несуть відповідальність, передбачену законом.

Глава 5

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО З ПИТАНЬ МИТНОЇ СПРАВИ

Стаття 34. Участь України у міжнародному співробітництві з питань митної справи

Україна бере участь у міжнародному співробітництві з питань митної справи.

У митній справі Україна додержується загальновизнаних у міжнародній практиці систем класифікації та кодування товарів, митних режимів, митної статистики, інших загальноприйнятих у світових митних відносинах норм і стандартів, а також забезпечує виконання міжнародних договорів України з питань митної справи, укладених в установленому законом порядку.

Стаття 35. Міжнародна діяльність спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи

Міжнародна діяльність спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи спрямовується і координується Президентом України та Кабінетом Міністрів України.

Проведення переговорів та консультативної роботи, пов'язаної з підготовкою міждержавних, міжурядових і міжвідомчих угод з питань митної справи, може здійснюватися спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи за дорученням Президента України, Кабінету Міністрів України в обсязі

наданих відповідно до закону повноважень.

Стаття 36. Зв'язки спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи з міжнародними митними організаціями

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи представляє Україну у Всесвітній митній організації, інших міжнародних митних організаціях.

Міжнародне співробітництво в галузі митної справи здійснюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи за погодженням з Міністерством закордонних справ України.

Стаття 37. Міжнародне співробітництво в галузі митної справи

Відповідно до міжнародних договорів, укладених в установленому законом порядку, митними органами України спільно з митними органами суміжних держав може здійснюватися:

1) створення спільних пунктів пропуску на митному кордоні України;

2) проведення спільного контролю у пунктах пропуску на митному кордоні України;

3) узгоджене застосування процедур митного контролю, митного оформлення та взаємне визнання документів, що використовуються митними органами для здійснення митних процедур;

4) проведення спільних заходів, спрямованих на запобігання, виявлення і припинення контрабанди та порушень митних правил;

5) проведення інших спільних одноразових чи постійних заходів з питань, що відповідно до цього Кодексу та інших актів законодавства України належать до компетенції митних органів.

Стаття 38. Підтримання оперативного зв'язку між митними органами України і митними органами суміжних іноземних держав

З метою вирішення невідкладних питань щодо пропуску товарів і транспортних засобів, виявлення та припинення контрабанди і порушення митних правил, забезпечення законності і правопорядку в пунктах пропуску через митний кордон України керівнику регіональної митниці, керівнику митниці та їх заступникам надається право проведення робочих зустрічей з представниками митного органу суміжної іноземної держави.

Про час, умови і мету таких зустрічей керівник митного органу або його заступник інформує керівника відповідного органу охорони державного кордону України.

Порядок проведення таких зустрічей визначається положенням, затвердженим Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, укладеним в установленому законом порядку.

Стаття 39. Взаємодія митних органів України з митними та іншими органами іноземних держав, а також з міжнародними організаціями

Взаємодія митних органів України з митними та іншими уповноваженими органами іноземних держав, а також з міжнародними організаціями з питань, пов'язаних з провадженням у справах про контрабанду та порушення митних правил, здійснюється митними органами України в порядку, передбаченому міжнародними договорами України, укладеними в установленому законом порядку.

Розділ II

МИТНИЙ КОНТРОЛЬ

Глава 6

ОРГАНІЗАЦІЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Стаття 40. Здійснення митного контролю

Митному контролю підлягають усі товари і транспортні засоби, що переміщуються через митний кордон України.

Митний контроль передбачає проведення митними органами мінімуму митних процедур, необхідних для забезпечення додержання законодавства України з питань митної справи. Обсяг таких процедур та порядок їх застосування визначаються відповідно до цього Кодексу, інших нормативно-правових актів, а також міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку.

Митний контроль товарів, транспортних засобів перевізників у пунктах пропуску через державний кордон України здійснюється цілодобово відповідно до типових технологічних схем пропуску через державний кордон України автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників ([1989-2003-п](#)), що затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 41. Форми митного контролю

Митний контроль здійснюється безпосередньо посадовими особами митних органів шляхом:

1) перевірки документів та відомостей, необхідних для такого контролю;

2) митного огляду (огляду та переогляду товарів і транспортних засобів, особистого огляду громадян);

3) обліку товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України;

4) усного опитування громадян та посадових осіб підприємств;

5) перевірки системи звітності та обліку товарів, що переміщуються через митний кордон України, а також своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати податків і зборів, які відповідно до законів справляються при переміщенні товарів через митний кордон України;

6) огляду територій та приміщень складів тимчасового зберігання, митних ліцензійних складів, спеціальних митних зон, магазинів безмитної торгівлі та інших місць, де знаходяться або можуть знаходитися товари і транспортні засоби, що підлягають митному контролю, чи провадиться діяльність, контроль за якою покладено на митні органи законом;

7) використання інших форм, передбачених цим Кодексом та

іншими законами України з питань митної справи.

Порядок здійснення митного контролю ([1989-2003-п](#)) визначається Кабінетом Міністрів України відповідно до норм цього Кодексу.

Стаття 42. Вибірковість митного контролю

Під час проведення митного контролю митні органи самостійно визначають форму та обсяг контролю, достатні для забезпечення додержання законодавства України з питань митної справи та міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку, контроль за дотриманням яких покладено на митні органи.

Стаття 43. Тривалість перебування під митним контролем

Товари і транспортні засоби перебувають під митним контролем з моменту його початку і до закінчення згідно з заявленим митним режимом.

У разі ввезення на митну територію України товарів і транспортних засобів митний контроль розпочинається з моменту перетинання ними митного кордону України.

У разі вивезення за межі митної території України митний контроль розпочинається з моменту пред'явлення товарів і транспортних засобів для митного оформлення та їх декларування в установленому цим Кодексом порядку.

Тривалість перебування товарів і транспортних засобів під митним контролем на території зони митного контролю у пункті пропуску на митному кордоні України встановлюється відповідно до технологічної схеми пропуску через митний кордон осіб, товарів і транспортних засобів.

Митний контроль закінчується:

у разі ввезення на митну територію України - після здійснення у повному обсязі митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України;

у разі вивезення за межі митної території України - після здійснення у повному обсязі митного оформлення товарів і транспортних засобів та перетинання ними митного кордону України, за винятком митних режимів, які передбачають перебування під митним контролем протягом усього часу дії митного режиму.

Стаття 44. Строки пред'явлення митному органу товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України

Товари, що переміщуються через митний кордон України, разом з їх упаковкою та маркуванням, транспортні засоби, якими вони переміщуються через митний кордон, а також документи на ці товари і транспортні засоби пред'являються для контролю митним органам у незмінному стані в пунктах пропуску через митний кордон України та в інших місцях митної території України, встановлених митними органами для здійснення митного контролю та оформлення, не пізніше ніж через три години після прибуття зазначених товарів і транспортних засобів у пункт пропуску або таке місце.

Встановлений у частині першій цієї статті строк, як виняток, може збільшуватися у порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 45. Документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю

Особи, які переміщують товари і транспортні засоби через митний кордон України чи провадять діяльність, контроль за якою цим Кодексом покладено на митні органи, зобов'язані подавати митним органам документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю.

Перелік документів та відомостей, необхідних для здійснення митного контролю ([80-2006-п](#)), порядок їх подання визначаються Кабінетом Міністрів України відповідно до цього Кодексу.

Правоохоронні органи України, фінансові установи, податкові та інші контролюючі органи України відповідно до законодавства України на запити митних органів або за власною ініціативою інформують митні органи про наявні в них відомості, необхідні для здійснення митного контролю.

Стаття 46. Доступ посадових осіб митних органів на територію чи в приміщення підприємств для здійснення митного контролю

Посадові особи митних органів з метою здійснення митного контролю мають право в межах наданої їм цим Кодексом та іншими законами України компетенції безперешкодного доступу на територію чи в приміщення будь-якого підприємства незалежно від форми власності та підпорядкування, де знаходяться або можуть знаходитися товари, що підлягають митному контролю.

Стаття 47. Спільний митний контроль на митному кордоні України

На підставі міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку, на митному кордоні України може здійснюватися спільний митний контроль разом з митними органами суміжних держав.

Глава 7

ЗОНИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Стаття 48. Місця розташування зон митного контролю

З метою забезпечення здійснення митними органами митного контролю за товарами та транспортними засобами, що переміщуються через митний кордон України, проведення заходів, пов'язаних з виявленням, попередженням та припиненням контрабанди та порушень митних правил, у пунктах пропуску на митному кордоні України, в межах прикордонної смуги на державному кордоні України, у морських і річкових портах, аеропортах, на залізничних станціях, на територіях підприємств, спеціальних митних зон, а також в інших місцях, визначених митними органами, створюються зони митного контролю.

Стаття 49. Порядок створення зон митного контролю

Порядок створення зон митного контролю, режим їх функціонування відповідно до цього Кодексу визначаються Кабінетом Міністрів України ([1947-2002-п](#)).

Зони митного контролю в межах пунктів пропуску через державний кордон України створюються спеціально уповноваженим

центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у справах охорони державного кордону України та центральним органом виконавчої влади в галузі транспорту.

Стаття 50. Розміщення споруд та об'єктів у зоні митного контролю

У зонах митного контролю, створених у межах пунктів пропуску на митному кордоні України, споруди та об'єкти інфраструктури, що належать іншим органам, уповноваженим здійснювати види контролю, зазначені у статті 27 цього Кодексу, розміщуються з дозволу спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи, спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у справах охорони державного кордону України та центрального органу виконавчої влади в галузі транспорту. Порядок надання таких дозволів визначається Кабінетом Міністрів України ([1947-2002-п](#)).

Стаття 51. Режим зони митного контролю. Забезпечення законності і правопорядку у зоні митного контролю

Режим зони митного контролю – це встановлені законодавством України з питань митної справи приписи, заборони та обмеження щодо перебування товарів, транспортних засобів та громадян, умови розташування будівель та споруд, а також проведення господарських робіт у зоні митного контролю.

Забезпечення безпеки громадян, а також схоронності товарів, що переміщуються через митний кордон України, дотримання режиму, законності та правопорядку у зоні митного контролю покладається на відповідні митні органи.

Стаття 52. Проведення господарських робіт у зоні митного контролю, переміщення товарів, транспортних засобів і громадян через зону митного контролю

Проведення господарських робіт у зоні митного контролю, переміщення через межі зони митного контролю і в межах цієї зони товарів, транспортних засобів і громадян, у тому числі посадових осіб органів державної влади, які не перетинають митний кордон України, допускається тільки з дозволу керівника або заступника керівника відповідного митного органу за погодженням з Прикордонними військами України і під контролем посадових осіб цього органу, крім випадків, передбачених законами України.

Глава 8

ЗДІЙСНЕННЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Стаття 53. Права митних органів щодо здійснення митного контролю

Митні органи у межах своїх повноважень, визначених цим Кодексом, мають право застосовувати примусові заходи до порушників режиму зони митного контролю.

Митні органи мають право у примусовому порядку зупиняти і повертати в зони митного контролю транспортні засоби та громадян, які без дозволу митних органів увійшли із зони митного контролю на митну територію України, а також морські та річкові судна, які без дозволу митних органів вийшли з зони митного контролю за межі митної території України і не перебувають у територіальних водах

інших держав.

Перелік примусових заходів, а також порядок їх застосування встановлюються цим Кодексом та іншими законами України.

Стаття 54. Подання документів та відомостей, необхідних для здійснення митного контролю

Документи, необхідні для здійснення митного контролю, подаються митному органу при:

1) перетинанні товарами і транспортними засобами митного кордону України;

2) декларуванні товарів і транспортних засобів;

3) повідомленні митного органу про намір здійснити переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України;

4) здійсненні митними органами інших контрольних функцій відповідно до цього Кодексу.

Стаття 55. Огляд та переогляд товарів і транспортних засобів

З метою перевірки законності переміщення через митний кордон України товарів і транспортних засобів митний орган має право на проведення огляду цих товарів і транспортних засобів.

Переогляд товарів і транспортних засобів може бути здійснено за рішенням керівника митного органу або його заступника, якщо є підстави вважати, що зазначені товари і транспортні засоби переміщуються через митний кордон України з порушенням норм цього Кодексу та інших законів України з питань митної справи.

Огляд та переогляд товарів і транспортних засобів здійснюються тільки в присутності особи, яка їх переміщує через митний кордон України чи зберігає під митним контролем.

Стаття 56. Огляд та переогляд ручної поклажі та багажу

Якщо є підстави вважати, що у ручній поклажі або багажі громадянина переміщуються через митний кордон України, у тому числі транзитом, товари, які підлягають обліку і відповідним видам контролю органів державної влади, зазначеним у статті 27 цього Кодексу, чи товари, при митному оформленні яких справляються податки і збори, а також товари, переміщення яких через митний кордон України заборонено або обмежено, митний орган має право провести огляд, а у разі необхідності і переогляд ручної поклажі та багажу з їх розпакуванням.

Огляд та переогляд ручної поклажі та багажу громадянина здійснюються в присутності цього громадянина чи уповноваженої ним особи.

Огляд та переогляд ручної поклажі та багажу за відсутності громадянина чи уповноваженої ним особи здійснюються:

1) якщо є підстави вважати, що несупроводжуваний багаж містить товари, які становлять небезпеку для життя і здоров'я людей, тварин та рослин, а також довкілля;

2) якщо громадянин чи уповноважена ним особа не з'явилися

протягом одного місяця з дня надходження несупроводжуваного багажу;

3) якщо товари пересилаються у міжнародних поштових відправленнях або міжнародних експрес-відправленнях;

4) у разі залишення на території України ручної поклажі і багажу з порушенням зобов'язання про їх транзит через територію України.

Огляд та переогляд ручної поклажі і багажу у разі відсутності громадянина чи його уповноваженого представника здійснюються в присутності представників підприємства, що здійснює перевезення, пересилання ручної поклажі та багажу чи їх зберігання.

Про здійснення огляду та переогляду у випадках, передбачених у пунктах 1 та 2 частини третьої цієї статті, складається акт, форму якого встановлює спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 57. Особистий огляд

Особистий огляд як виняткова форма митного контролю проводиться за письмовою постановою керівника митного органу або особи, яка його заміщує, якщо є достатні підстави вважати, що громадянин, який прямує через митний кордон України чи перебуває в зоні митного контролю або в транзитній зоні міжнародного аеропорту, приховує предмети контрабанди чи товари, які є безпосередніми предметами порушення митних правил або заборонені для ввезення в Україну, вивезення з України чи транзиту через територію України.

На митному посту особистий огляд може також проводитися за письмовою постановою керівника поста або особи, яка його заміщує, з обов'язковим повідомленням протягом доби керівника відповідного митного органу про підстави і результати такого огляду.

Перед початком огляду посадова особа митного органу повинна пред'явити громадянину письмову постанову керівника митного органу, керівника митного поста чи особи, яка їх заміщує, ознайомити громадянина з його правами та обов'язками під час проведення такого огляду і запропонувати добровільно пред'явити приховувані товари.

Особистий огляд проводиться в ізольованому приміщенні, що відповідає встановленим санітарно-гігієнічним вимогам, посадовою особою митного органу однієї статі з громадянином, який проходить огляд, у присутності не менш як двох понятих тієї ж статі. Як поняті запрошуються особи, не зацікавлені у результатах огляду. Понятими не можуть бути родичі особи, яка підлягає особистому огляду, а також працівники митних органів. Доступ до приміщення, де проводиться огляд, громадян, які не беруть участі у ньому, і можливість спостерігати за проведенням огляду з боку таких громадян мають бути виключені. Обстеження органів тіла громадянина, який підлягає огляду, має проводитися лише медичним працівником.

Під час проведення особистого огляду складається протокол за формою, що встановлюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Протокол підписується посадовою особою митного органу, що проводила огляд, громадянином, який проходив огляд, понятими, які були присутні під час огляду, а у разі обстеження медичним

працівником - також цим працівником. Громадянин, який проходив огляд, має право зробити заяву в такому протоколі.

Копія протоколу надається громадянинуві.

Особистому огляду не підлягають Президент України, Голова Верховної Ради України, народні депутати України, Прем'єр-міністр України, Перший віце-прем'єр-міністр України, Голова та судді Верховного Суду України, Голова та судді Конституційного Суду України, Міністр закордонних справ України, Генеральний прокурор України та члени їхніх сімей, які прямують разом з ними.

Стаття 58. Облік товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України

Облік товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, - це реєстрація митним органом зазначених товарів і транспортних засобів з метою здійснення їх митного контролю.

Облік товарів, що переміщуються через митний кордон України трубопровідним транспортом та лініями електропередачі, здійснюється з використанням відповідних приладів обліку.

Форми документів для здійснення обліку товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, встановлюються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 59. Усне опитування громадян та посадових осіб підприємств

Для забезпечення митного контролю посадовими особами митного органу може проводитися усне опитування громадян та посадових осіб підприємств.

Усне опитування громадян та посадових осіб підприємств при здійсненні митного контролю - це отримання посадовою особою митного органу інформації, що має значення для здійснення митного контролю, від осіб, які володіють такою інформацією.

У ході усного опитування складається протокол, форма якого затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 60. Перевірка системи звітності та обліку товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України

Перевірка системи звітності та обліку товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, - це проведення митними органами на підприємствах дій щодо встановлення відповідності документації про зазначені товари і транспортні засоби вимогам, встановленим цим Кодексом та іншими законами України.

Стаття 61. Огляд територій та приміщень складів тимчасового зберігання, митних ліцензійних складів, спеціальних митних зон, магазинів безмитної торгівлі та інших місць, де знаходяться або можуть знаходитися товари і транспортні засоби, що підлягають митному контролю, чи провадиться діяльність, контроль за якою законом покладено на митні органи

Огляд територій та приміщень складів тимчасового зберігання, митних ліцензійних складів, спеціальних митних зон, магазинів безмитної торгівлі та інших місць, де знаходяться або можуть знаходитися товари і транспортні засоби, що підлягають митному контролю, чи провадиться діяльність, контроль за якою покладено законом на митні органи, може здійснюватися посадовими особами митних органів з метою:

а) перевірки законності ввезення на митну територію України товарів і транспортних засобів, дотримання порядку їх ввезення, а також правильності та повноти сплати податків і зборів;

б) перевірки відповідності фактичної кількості ввезених товарів і транспортних засобів відомостям, заявленим у митній декларації;

в) перевірки дотримання встановлених цим Кодексом та іншими законами України правил провадження діяльності, контроль за якою покладено на митні органи.

За результатами огляду територій та приміщень складається акт, форма якого встановлюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи. Копія акта вручається відповідно власникові складу тимчасового зберігання, митного ліцензійного складу, магазину безмитної торгівлі або керівникові чи заступникові керівника органу управління спеціальної митної зони.

Стаття 62. Використання технічних та спеціальних засобів для здійснення митного контролю

Для здійснення митного контролю в порядку, встановленому законодавством України, можуть використовуватися технічні та спеціальні засоби, безпечні для життя і здоров'я людини, тварин та рослин і такі, що не завдають шкоди товарам та транспортним засобам.

Стаття 63. Операції з товарами і транспортними засобами, митне оформлення яких не закінчено

З дозволу митного органу може здійснюватися навантаження, вивантаження, перевантаження, усунення пошкоджень упаковки, розпакування, упакування, перепаккування товарів, митне оформлення яких не закінчено, зміна ідентифікаційних знаків чи маркування на цих товарах або їх упаковці, а також заміна транспортного засобу. Зазначені операції здійснюються за рахунок власників товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, або уповноважених ними осіб.

Митні органи з власної ініціативи або з ініціативи правоохоронних органів мають право вимагати від осіб, які переміщують товари і транспортні засоби через митний кордон України, проведення операцій, передбачених частиною першою цієї статті. У таких випадках витрати на проведення зазначених операцій відшкодовуються органом, з ініціативи якого вони проводилися. У разі якщо в результаті цих операцій будуть виявлені порушення законодавства України, витрати на проведення операцій відшкодовуються власниками товарів, транспортних засобів або уповноваженими ними особами.

Користування та розпорядження товарами і транспортними засобами, митне оформлення яких не закінчено, забороняються, крім випадків, передбачених цим Кодексом та іншими законами України.

Стаття 64. Ідентифікація товарів, транспортних засобів, приміщень та інших місць під час здійснення митного контролю

Товари, що перебувають під митним контролем, транспортні засоби, приміщення, де знаходяться чи можуть знаходитися товари, які підлягають митному контролю, або провадиться чи може провадитися діяльність, контроль за якою покладено на митні органи, а також прилади обліку енергоносіїв, електричної, теплової та інших видів енергії можуть ідентифікуватися митними органами.

Ідентифікація здійснюється шляхом накладення митних забезпечень: одноразових номерних запірно-пломбувальних пристроїв, печаток, голографічних міток, нанесення цифрового, літерного чи іншого маркування, ідентифікаційних знаків, проставлення штампів, взяття проб і зразків, складання опису товарів і транспортних засобів, креслень, масштабних зображень, виготовлення фотографій, ілюстрацій, використання товаросупровідної документації тощо.

Засоби ідентифікації можуть змінюватися чи знищуватися тільки митними органами або за їх дозволом іншими органами, крім випадків, коли існує реальна загроза знищення, безповоротної втрати чи істотного псування товарів і транспортних засобів. У таких випадках митний орган терміново сповіщається про зміну, вилучення чи знищення засобів ідентифікації з поданням документальних доказів існування зазначеної загрози.

Стаття 65. Залучення спеціалістів та експертів для участі у здійсненні митного контролю

У разі потреби для участі у здійсненні митного контролю можуть залучатися спеціалісти та експерти.

Залучення спеціалістів та експертів здійснюється керівником митного органу або його заступником за погодженням з керівником підприємства, установи, організації, де працює спеціаліст чи експерт.

Спеціалісти та експерти, які беруть участь у здійсненні митного контролю, мають право на відшкодування витрат, пов'язаних з їхньою участю у здійсненні митного контролю. За спеціалістами та експертами зберігається середня заробітна плата за місцем роботи за час, що був затрачений у зв'язку з такою участю.

Виплати, пов'язані із залученням спеціалістів та експертів, включаючи витрати на їх проїзд, добові за час перебування у відрядженні для участі у здійсненні митного контролю, та винагорода за виконану спеціалістами і експертами роботу здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Глава 9

ОСОБЛИВІ ПРОЦЕДУРИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Стаття 66. Звільнення від окремих форм митного контролю

Звільнення від окремих форм митного контролю встановлюється цим Кодексом, іншими законами України, а також міжнародними договорами, укладеними в установленому законом порядку.

Незастосування митного контролю не означає звільнення від обов'язкового дотримання порядку переміщення товарів і

транспортних засобів через митний кордон України.

Стаття 67. Звільнення від митного огляду

Митному огляду не підлягає ручна поклажа та супроводжуваний багаж Президента України, Голови Верховної Ради України, народних депутатів України, Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра України, Голови та суддів Верховного Суду України, Голови та суддів Конституційного Суду України, Міністра закордонних справ України, Генерального прокурора України та членів їхніх сімей, які прямують разом з ними.

Стаття 68. Спрощений митний контроль

Регіональні митниці, митниці, за погодженням зі спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи, можуть застосовувати спрощений митний контроль.

Спрощений митний контроль застосовується у випадках переміщення громадянами через митний кордон України товарів, що не підлягають обов'язковому декларуванню та оподаткуванню і не належать до категорії товарів, на переміщення яких через митний кордон України встановлено заборони чи обмеження.

Спрощений митний контроль застосовується митними органами, в яких обладнано зони (коридори) спрощеного митного контролю.

Громадяни, які проходять через зони (коридори) спрощеного митного контролю, звільняються від подання митної декларації.

Звільнення від подання митної декларації не означає звільнення громадян від обов'язкового дотримання порядку переміщення товарів через митний кордон України.

Стаття 69. Митний контроль після пропуску товарів і транспортних засобів

Незалежно від закінчення операцій митного контролю, оформлення та пропуску товарів і транспортних засобів митний контроль за ними може здійснюватися, якщо є достатні підстави вважати, що мають місце порушення законодавства України чи міжнародного договору України, укладеного в установленому законом порядку, контроль за виконанням яких покладено законом на митні органи.

Такий контроль здійснюється на підставі письмового розпорядження керівника митного органу або особи, яка його заміщує.

Розділ III

МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ

Глава 10

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 70. Мета митного оформлення

Метою митного оформлення є засвідчення відомостей, одержаних під час митного контролю товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, та оформлення результатів такого контролю, а також статистичного обліку ввезення на митну територію України, вивезення за її межі і транзиту через

її територію товарів і транспортних засобів. Митне оформлення здійснюється посадовими особами митного органу.

Операції митного оформлення, порядок їх здійснення, а також форми митних декларацій та інших документів, що застосовуються під час митного оформлення товарів і транспортних засобів, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 71. Місце і час здійснення митного оформлення

Митне оформлення здійснюється в місцях розташування відповідних підрозділів митних органів протягом часу, що його встановлюють митні органи за погодженням з органами, уповноваженими здійснювати види контролю, зазначені у статті 27 цього Кодексу.

Відповідно до міжнародних договорів, укладених в установленому законом порядку, митне оформлення у пунктах пропуску через митний кордон України може здійснюватися цілодобово.

Митне оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України резидентами (крім громадян), крім випадків переміщення товарів і транспортних засобів через територію України у режимі транзиту, здійснюється митними органами, у зонах діяльності яких розташовані ці резиденти. У випадках, визначених Кабінетом Міністрів України, митне оформлення в іншому митному органі може здійснюватися за письмовим погодженням між цим митним органом і митним органом, у зоні діяльності якого розташований відповідний резидент.

Місце здійснення митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України нерезидентами (крім громадян), визначається Кабінетом Міністрів України.

Митне оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через територію України у режимі транзиту, здійснюється митним органом за місцем ввезення цих товарів і транспортних засобів на митну територію України.

Товари, які при ввезенні на митну територію України були оформлені у режим митного складу, у подальшому можуть бути переоформлені у режим транзиту митним органом за місцем розташування митного ліцензійного складу, на якому зберігаються зазначені товари.

Спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи можуть визначатися ділянки території з комплексом будівель, споруд, інженерно-технічних засобів та комунікацій, необхідних для здійснення митного контролю та оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, - вантажні митні комплекси, автопорти, автотермінали. Вантажний митний комплекс, автопорт, автотермінал можуть входити до митної служби України як спеціалізована митна організація або належати на праві власності юридичній особі - резиденту, зареєстрованій як суб'єкт підприємницької діяльності. Відкриття вантажних митних комплексів, автопортів, автотерміналів суб'єктами підприємницької діяльності здійснюється за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи. Вимоги, яким повинен відповідати вантажний митний комплекс, автопорт, автотермінал ([132-2010-п](#)), визначаються Кабінетом Міністрів України.

Митне оформлення товарів і транспортних засобів, які

вивозяться за межі митної території України громадянами, може здійснюватися у будь-якому митному органі на всій митній території України.

Митне оформлення товарів (крім тих, що переміщуються у несупроводжуваному багажі, а також автомобілів), які ввозяться на митну територію України громадянами, здійснюється у пунктах пропуску через митний кордон України.

Митне оформлення товарів, які ввозяться на митну територію України громадянами у несупроводжуваному багажі, здійснюється митними органами за місцем проживання або тимчасового перебування зазначених громадян.

Місця здійснення митного оформлення автомобілів, які ввозяться на митну територію України громадянами, визначаються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

На прохання осіб, що переміщують через митний кордон України товари і транспортні засоби, митне оформлення може здійснюватися поза місцем розташування митних органів, а також поза робочим часом, встановленим для митних органів, на умовах, визначених цим Кодексом.

За митне оформлення товарів і транспортних засобів поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, встановленим для митних органів, митними органами із заінтересованих осіб справляється плата в порядку та у розмірах, установлених Кабінетом Міністрів України. Розмір такої плати не може перевищувати вартості фактичних витрат митних органів на вчинення зазначених дій. (Щодо набрання чинності частини тринадцятої статті 71 див. Закони N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005; частина тринадцята статті 71 набирає чинності з моменту набуття Україною членства у Світовій організації торгівлі згідно із Законами N 3235-IV ([3235-15](#)) від 20.12.2005; N 489-V ([489-16](#)) від 19.12.2006)

За рішенням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи митне оформлення товарів окремих видів може здійснюватися у спеціально визначених для цього митних органах.

Стаття 72. Початок митного оформлення

Митне оформлення розпочинається після подання митному органу митної декларації, а також усіх необхідних для здійснення митного контролю та оформлення документів, відомостей щодо товарів і транспортних засобів, які підлягають митному оформленню.

Засвідчення митним органом прийняття товарів, транспортних засобів та документів на них до митного контролю та митного оформлення здійснюється шляхом проставлення відповідних відміток на митній декларації та товаросупровідних документах.

Митне оформлення товарів у режимі транзиту, що переміщуються авіаційним транспортом у межах одного пункту пропуску, та митне оформлення товарів у режимі транзиту, що переміщуються морським і річковим транспортом у контейнерах та під час зберігання залишаються в межах одного пункту пропуску чи зони митного контролю морського порту, здійснюються з урахуванням вимог Закону України "Про транзит вантажів" ([1172-14](#)).

{ Статтю 72 доповнено частиною третьою згідно із Законом N 2300-VI ([2300-17](#)) від 01.06.2010 }

Стаття 73. Присутність декларантів під час митного оформлення

Декларанти можуть бути присутніми під час митного оформлення товарів і транспортних засобів, які пред'являються ними для такого оформлення.

У разі застосування заходів, передбачених статтями 55 і 56 цього Кодексу, а також на вимогу митного органу присутність декларантів під час митного оформлення є обов'язковою.

Стаття 74. Митне оформлення військових транспортних засобів та військової техніки

Військова техніка, укомплектована повністю військовою командою, та бойові повітряні судна, а також військові кораблі, судна забезпечення Військово-Морських Сил, які перетинають митний кордон України, підлягають митному оформленню. Порядок такого оформлення встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Митне оформлення військової техніки, військових кораблів (суден), бойових та військово-транспортних повітряних суден іноземних держав здійснюється митним органом за участю представників центрального органу виконавчої влади з питань оборони.

Стаття 75. Взяття проб та зразків товарів

З метою здійснення митного контролю та митного оформлення товарів митним органом за вмотивованим письмовим розпорядженням керівника відповідного митного органу або його заступника можуть братися проби та зразки зазначених товарів для дослідження (аналізу, експертизи). Оплата проведення дослідження (аналізу, експертизи) товарів здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

Проби та зразки товарів, що перебувають під митним контролем, з дозволу митного органу можуть братися також декларантами та відповідними органами державного контролю.

Проби та зразки товарів беруться у мінімальній кількості, що забезпечує можливість проведення їх дослідження (аналізу, експертизи) за нормативами, затвердженими спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Про взяття проб та зразків товарів, що перебувають під митним контролем, складається акт за формою, встановленою спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Декларанти мають право бути присутніми під час взяття проб та зразків товарів посадовими особами митного органу та інших органів державного контролю. Взяття проб та зразків товарів, що перебувають під митним контролем, іншими органами державного контролю, а також декларантами здійснюється у присутності посадових осіб митних органів. Декларанти зобов'язані сприяти посадовим особам митних органів під час взяття проб та зразків товарів і здійснювати за свій рахунок вантажні та інші необхідні операції.

Окрема митна декларація на проби та зразки товарів не

подається за умови, що відомості про них будуть наведені в митній декларації, яка подається щодо всіх товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Декларанти мають право ознайомлюватися з результатами проведеного дослідження (аналізу, експертизи) взятих проб та зразків товарів та отримувати копії результатів досліджень (аналізів, експертиз).

Митні органи мають бути ознайомлені з результатами проведених досліджень (аналізу, експертизи) проб та зразків товарів, що перебувають під митним контролем, взятих іншими органами державного контролю, а також декларантами. Митним органам також повинні надаватися копії результатів таких досліджень (аналізів, експертиз).

Митні органи не відшкодовують витрат, понесених декларантом в результаті взяття проб та зразків товарів, що перебувають під митним контролем. Витрати на проведення дослідження (аналізу, експертизи) проб та зразків товарів, понесені митними органами та митними лабораторіями, особою, яка має повноваження щодо таких товарів, не відшкодовуються, крім випадків, коли таке дослідження (аналіз, експертиза) проводиться з ініціативи зазначеної особи.

Порядок взяття проб та зразків товарів, строк проведення їх дослідження (аналізу, експертизи), а також розпорядження ними ([1862-2002-п](#)) встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 76. Подання митним органам актів, складених підприємствами

Підприємства, що переміщують товари через митний кордон України, в присутності посадової особи митного органу складають акти про невідповідність товарів відомостям, зазначеним у необхідних для здійснення митного контролю документах, про пошкодження товарів чи їх упаковки або маркування. Зазначені акти подаються відповідним митним органам.

Форма акта встановлюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 77. Мова документів, які подаються для здійснення митного контролю та митного оформлення

Документи, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України при здійсненні зовнішньоекономічних операцій, подаються митному органу українською мовою, офіційною мовою митних союзів, членом яких є Україна, або іншою іноземною мовою, яка є поширеною у світі. Якщо оригінали таких документів складені іншою мовою, декларант має забезпечити їх переклад на українську мову за власний рахунок.

Стаття 78. Строки митного оформлення

Митне оформлення здійснюється митним органом, як правило, протягом однієї доби з часу пред'явлення товарів і транспортних засобів, що підлягають митному оформленню, подання митної декларації та всіх необхідних документів і відомостей.

Митне оформлення вважається завершеним після виконання митним органом митних процедур, визначених ним на підставі цього Кодексу відповідно до заявленого митного режиму.

Стаття 79. Спрощений порядок митного оформлення деяких видів товарів

У разі переміщення через митний кордон України товарів, необхідних для подолання наслідків стихійного лиха, аварій, катастроф, епідемій, а також живих тварин, органів та інших анатомічних матеріалів людини для потреб трансплантації, товарів, що мають обмежений строк чи особливий режим зберігання, радіоактивних матеріалів, фото-, аудіо- і відеоматеріалів для засобів масової інформації, товарів міжнародної технічної та гуманітарної допомоги, товарів, що слідує за процедурою МДП, їх митне оформлення здійснюється першочергово у спрощеному порядку.

Умови застосування спрощеного порядку митного оформлення визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 80. Обов'язки митного органу щодо роз'яснення вимог, виконання яких забезпечує можливість митного оформлення

У разі відмови у митному оформленні та пропуску через митний кордон України товарів і транспортних засобів митний орган зобов'язаний видавати заінтересованим особам письмове повідомлення із зазначенням причин відмови та вичерпним роз'ясненням вимог, виконання яких забезпечує можливість митного оформлення та пропуску цих товарів і транспортних засобів через митний кордон України.

Глава 11

ДЕКЛАРУВАННЯ

Стаття 81. Процедура декларування

Декларування здійснюється шляхом заявлення за встановленою формою (письмовою, усною, шляхом вчинення дій) точних відомостей про товари і транспортні засоби, мету їх переміщення через митний кордон України, а також відомостей, необхідних для здійснення їх митного контролю та митного оформлення.

Умови та порядок застосування форм декларування, перелік ([80-2006-п](#)) відомостей, необхідних для здійснення митного контролю та митного оформлення, визначаються Кабінетом Міністрів України, а порядок заповнення митних декларацій та інших документів, що застосовуються під час митного оформлення товарів і транспортних засобів, встановлюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Перелік товарів, що підлягають обов'язковому декларуванню, встановлюється цим Кодексом та актами Кабінету Міністрів України.

Стаття 82. Тимчасова та неповна декларація

Якщо декларант з поважних причин, перелік яких визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи, не може здійснити у повному обсязі декларування товарів і транспортних засобів, які ввозяться на митну територію України, безпосередньо під час переміщення їх через митний кордон України (крім товарів, які переміщуються транзитом через територію України), такі товари можуть бути

випущені у вільний обіг у спрощеному порядку після подання митному органу тимчасової чи неповної декларації та під зобов'язання про подання митної декларації, заповненої у звичайному порядку не пізніше ніж через 30 днів з дня випуску товарів у вільний обіг.

Рішення про можливість випуску товарів у вільний обіг з наступним оформленням митних документів у повному обсязі приймається митним органом виходячи з обставин переміщення таких товарів через митний кордон України, характеристики підприємства, установи, організації та за умови сплати належних податків і зборів у повному обсязі.

Стаття 83. Періодична митна декларація

У разі якщо товари регулярно переміщуються через митний кордон України однією і тією ж особою на одних і тих же умовах та підставах, митний орган може дозволити такій особі подавати періодичну митну декларацію, яка оформляється на переміщення товарів за певний погоджений з митним органом період.

Порядок та умови подання періодичної митної декларації визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 84. Місце декларування

Товари і транспортні засоби, що переміщуються через митний кордон України, декларуються митному органу, який здійснює митне оформлення цих товарів і транспортних засобів.

Транспортні засоби, що використовуються для переміщення товарів, декларуються одночасно з цими товарами, за винятком випадків, передбачених частиною третьою цієї статті.

Морські, річкові та повітряні судна декларуються митному органу в порту чи аеропорту прибуття на митну територію України або в порту чи аеропорту відправлення з митної території України.

Порожні транспортні засоби та транспортні засоби, які перевозять пасажирів, декларуються в місці перетину митного кордону України або в митному органі за місцем розташування власника транспортного засобу.

Стаття 85. Строки декларування

Митна декларація подається митному органу, який здійснює митне оформлення, протягом 10 днів з дати доставлення товарів і транспортних засобів у митний орган призначення.

Товари, що переміщуються через митний кордон України громадянами, декларуються митному органу одночасно з пред'явленням цих товарів.

Порожні транспортні засоби та транспортні засоби, в яких перевозяться пасажирів, у разі в'їзду на митну територію України декларуються митному органу не пізніше ніж через три години з моменту прибуття у пункт пропуску на митному кордоні України, а у разі виїзду за межі митної території - не пізніше ніж за три години до перетинання митного кордону України.

Зазначені строки можуть продовжуватися у порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 86. Прийняття митної декларації

Митна декларація приймається та реєструється митним органом у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним органом.

Подання митної декларації повинно супроводжуватися наданням митному органу комерційних супровідних та інших необхідних документів, перелік ([80-2006-п](#)) яких визначається Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним органом.

Митна декларація приймається митним органом, якщо встановлено, що в ній містяться всі необхідні відомості і до неї додано всі необхідні документи. Дата і час прийняття митної декларації фіксуються посадовою особою митного органу, що її прийняла, проставленням відміток на бланку митної декларації та відповідним записом у документах митного органу.

З моменту прийняття митної декларації вона є документом, що засвідчує факти, які мають юридичне значення.

Митний орган не має права відмовити в прийнятті митної декларації, якщо декларантом виконано всі умови, встановлені цим Кодексом.

Відмова митного органу в прийнятті митної декларації повинна бути вмотивованою, а про причини відмови має бути письмово повідомлено декларанту.

Стаття 87. Декларанти

Декларантами можуть бути підприємства або громадяни, яким належать товари і транспортні засоби, що переміщуються через митний кордон України, або уповноважені ними митні брокери (посередники).

Декларантами товарів і транспортних засобів, що належать громадянам, також можуть бути громадяни, уповноважені власниками зазначених товарів і транспортних засобів на здійснення декларування нотаріально посвідченими дорученнями.

Стаття 88. Обов'язки декларанта

Декларант виконує всі обов'язки і несе у повному обсязі відповідальність, передбачену цим Кодексом, незалежно від того, чи він є власником товарів і транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України, митним брокером чи іншою уповноваженою особою.

Декларант зобов'язаний:

здійснити декларування товарів і транспортних засобів відповідно до порядку, встановленого цим Кодексом;

на вимогу митного органу пред'явити товари і транспортні засоби для митного контролю і митного оформлення;

надати митному органу передбачені законодавством документи і відомості, необхідні для виконання митних процедур;

сплатити податки і збори.

Стаття 89. Попередня митна декларація

До ввезення товарів на митну територію України декларантом може подаватися до відповідного митного органу попередня митна

декларація.

Подання попередньої митної декларації при ввезенні на митну територію України підакцизних товарів є обов'язковим.

Порядок подання попередньої митної декларації, її форма та перелік відомостей, що зазначаються у ній, встановлюються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи відповідно до вимог цього Кодексу.

Стаття 90. Зміна, доповнення та відкликання митної декларації

З дозволу митного органу відомості, зазначені у митній декларації, можуть бути змінені чи доповнені, а подана митна декларація відкликана.

Зміна, доповнення чи відкликання можуть бути здійснені лише до моменту прийняття митним органом митної декларації до митного оформлення.

Зміна, доповнення та відкликання митної декларації після її прийняття митним органом до митного оформлення не допускаються. Внесення до митної декларації змін чи доповнень, які мають істотне значення для застосування процедур митного контролю щодо товарів і транспортних засобів або впливають на умови оподаткування товарів чи застосування до них заходів нетарифного регулювання, здійснюється шляхом подання митному органу нової митної декларації, якщо це дозволяється відповідно до цього Кодексу.

Посадові особи митних органів не мають права заповнювати митну декларацію, змінювати чи доповнювати відомості, зазначені в митній декларації, за винятком внесення до неї відомостей, що належать до компетенції митних органів.

Розділ IV

ПЕРЕМІЩЕННЯ ТА ПРОПУСК ТОВАРІВ І ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

Глава 12

ПОПЕРЕДНІ ОПЕРАЦІЇ

Стаття 91. Попередні операції

Попередніми операціями вважаються дії, що виконуються до початку митного оформлення товарів і транспортних засобів.

Попередні операції покликані сприяти прискоренню митного оформлення товарів і транспортних засобів, а також здійсненню передбачених цим Кодексом митних процедур.

Умови та порядок застосування попередніх операцій, передбачених цим Кодексом, не залежать від країни походження товарів або країни їх відправлення.

Стаття 92. Подання документів митним органам у пунктах пропуску на митному кордоні України

Якщо митне оформлення товарів і транспортних засобів у повному обсязі відповідно до їх митного режиму здійснюється не в місці перетинання митного кордону, митному органу у пункті пропуску на митному кордоні України подаються транспортні, комерційні та інші супровідні документи, що містять відомості про

товари і транспортні засоби, достатні для прийняття рішення про можливість їх пропуску через митний кордон України.

Стаття 93. Повідомлення митних органів про намір ввезти товари на митну територію України та про намір вивезти товари за межі митної території України

У разі ввезення товарів на митну територію України у випадках, передбачених цим Кодексом, декларант заздалегідь повідомляє відповідний митний орган про намір ввезти ці товари.

У разі вивезення товарів за межі митної території України декларант попередньо повідомляє відповідний митний орган про намір вивезти ці товари. Митний орган визначає час і місце доставки зазначених товарів для здійснення митного контролю та митного оформлення.

Порядок повідомлення митного органу про намір ввезти товари на митну територію України або вивезти товари з цієї території встановлюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Положення цієї статті не застосовуються до морських, річкових та повітряних суден, які перетинають митну територію України без зупинки в порту чи аеропорту, розташованому на митній території України.

Стаття 94. Доставка товарів та документів у місце, визначене митним органом

Після подання зазначеного у статті 93 цього Кодексу повідомлення декларант зобов'язаний доставити товари та документи на них без будь-якої зміни їх стану у визначене митним органом місце і забезпечити перебування їх у цьому місці до прибуття посадових осіб митного органу.

Доставка товарів та документів на них повинна бути здійснена в строк, визначений митним органом у межах звичайних строків доставки, виходячи з можливостей транспортного засобу, встановленого маршруту та інших умов перевезення.

Товари та транспортні засоби, якими вони перевозяться, після прибуття у місце доставки розміщуються у зонах митного контролю.

У місці доставки товари і транспортні засоби пред'являються, а документи на них передаються митному органу. Заява про пред'явлення товарів і транспортних засобів для митного контролю та передання документів на них мають бути зроблені у мінімально можливий строк після їх прибуття, а у разі прибуття поза робочим часом, встановленим для митного органу, – у мінімально можливий строк після початку роботи цього органу.

Зміна місця стоянки транспортного засобу, вивантаження, перевантаження товарів, розпакування, пакування чи перепакування товарів, зміна, вилучення чи пошкодження засобів ідентифікації допускаються лише з дозволу митного органу.

Усі додаткові витрати, понесені декларантом внаслідок дій чи обставин, передбачених цією статтею, митними органами не відшкодовуються.

Глава 13

ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ І ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

Стаття 95. Пункти пропуску на митному кордоні України, через які переміщуються товари і транспортні засоби

Переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України здійснюється через пункти пропуску на митному кордоні України, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України відповідно до міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку.

Переміщення окремих видів товарів через митний кордон України може здійснюватися через спеціально визначені пункти пропуску на митному кордоні України. Перелік таких пунктів пропуску затверджується Кабінетом Міністрів України ([1950-2002-п](#)).

Стаття 96. Заборона щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України

Ввезення в Україну, вивезення з України та транзит через її територію товарів окремих видів можуть заборонятися законами України.

Не можуть бути пропущені через митний кордон України товари:

- 1) заборонені до ввезення в Україну;
- 2) заборонені до вивезення з України;
- 3) заборонені до транзиту через митну територію України;
- 4) щодо яких не було здійснено митне оформлення;
- 5) які переміщуються через митний кордон України з порушенням вимог цього Кодексу та інших законів України.

До переміщення через митний кордон України у міжнародних поштових відправленнях забороняються культурні цінності.

Рішення митних органів щодо заборони або дозволу переміщення через митний кордон України конкретних товарів може бути оскаржено до суду.

Стаття 97. Обмеження щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України

У випадках, передбачених законом, на окремі товари можуть запроваджуватися обмеження у разі їх переміщення через митний кордон України. Пропуск таких товарів через митний кордон України здійснюється на підставі дозволів уповноважених органів державної влади, що виконують відповідні контрольні функції.

Переліки товарів, переміщення яких через митний кордон України здійснюється на підставі дозволів органів державної влади, а також порядок видачі таких дозволів затверджуються Кабінетом Міністрів України. Органи державної влади, уповноважені видавати такі дозволи, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Порядок переміщення через митний кордон України валютних цінностей встановлюється Національним банком України.

Порядок здійснення митного контролю, оформлення та пропуску через митний кордон України товарів, щодо яких встановлено обмеження, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 98. Компетенція митних органів щодо здійснення контролю за переміщенням культурних цінностей через митний кордон України

Митні органи здійснюють контроль за переміщенням культурних цінностей через митний кордон України у взаємодії зі спеціально уповноваженим державним органом по контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України та спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері архівної справи і діловодства в порядку, встановленому законом.

Глава 14

ТИМЧАСОВЕ ЗБЕРІГАННЯ

Стаття 99. Склади тимчасового зберігання

Товари і транспортні засоби з моменту пред'явлення митному органу і до їх випуску відповідно до обраного митного режиму можуть перебувати на тимчасовому зберіганні під митним контролем. Такі товари і транспортні засоби до завершення митного оформлення з дозволу відповідного митного органу розміщуються на складах тимчасового зберігання. Товари та транспортні засоби гуманітарної допомоги до завершення їх митного оформлення з дозволу відповідного митного органу розміщуються на складах організацій - отримувачів гуманітарної допомоги. Митний режим щодо зазначених товарів і транспортних засобів обирається під час передачі цих товарів і транспортних засобів на тимчасове зберігання і не може змінюватися їх власником або уповноваженою ним особою без погодження з відповідним митним органом до закінчення строку тимчасового зберігання.

{ Частина перша статті 99 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3397-IV ([3397-15](#)) від 07.02.2006 }

З метою створення сприятливих умов та скорочення часу проведення митного контролю та митного оформлення митним органом може прийматися рішення про організацію складів тимчасового зберігання, що належать транспортно-експедиційним організаціям, які переміщують товари і транспортні засоби через митний кордон України, чи іншим підприємствам, зі створенням зони митного контролю в межах таких складів.

Як склади тимчасового зберігання можуть використовуватися відповідним чином облаштовані складські приміщення, резервуари, криті чи відкриті майданчики, призначені для зберігання товарів і транспортних засобів. Дозвіл на їх використання як складів тимчасового зберігання надається митними органами, в зоні діяльності яких розташовані такі приміщення, резервуари, майданчики, у порядку, встановленому спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Допускається розміщення товарів і транспортних засобів, що перебувають на тимчасовому зберіганні під митним контролем, на складах митних органів.

Стаття 100. Дозвіл на використання приміщення, резервуару, майданчика як складу тимчасового зберігання

Приміщення, резервуар або майданчик можуть бути використані як склад тимчасового зберігання за наявності належним чином оформленого дозволу відповідного митного органу.

Порядок розгляду заяви і видачі дозволу на використання приміщення, резервуару, майданчика як складу тимчасового зберігання визначається Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним органом.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи веде облік складів тимчасового зберігання та дозволів на їх відкриття, що видаються митними органами.

Якщо власник складу тимчасового зберігання не виконує обов'язків, додаткових вимог або обмежень, зазначених у статтях 104-106 цього Кодексу, дозвіл на використання приміщення, резервуару, майданчика як складу тимчасового зберігання може бути анульований митним органом, який його видав.

Порядок оскарження анулювання дозволу власником складу тимчасового зберігання визначається законом.

Стаття 101. Типи складів тимчасового зберігання

Склади тимчасового зберігання можуть бути закритого та відкритого типу.

Склади тимчасового зберігання закритого типу призначаються виключно для зберігання власником складу товарів, що належать йому.

Склади тимчасового зберігання відкритого типу призначаються для використання будь-якими особами.

Обов'язковою умовою для отримання дозволу на використання приміщення, резервуару, майданчика як складу тимчасового зберігання відкритого типу є наявність у підприємства ліцензії на право здійснення митної брокерської діяльності або діяльності митного перевізника.

Стаття 102. Взаємовідносини власника складу тимчасового зберігання з особами, які розміщують товари і транспортні засоби на складі

Взаємовідносини власника складу тимчасового зберігання з особами, які розміщують товари і транспортні засоби на складі, визначаються договором зберігання.

Взаємовідносини митних органів, що є власниками складів, у яких товари і транспортні засоби знаходяться на тимчасовому зберіганні під митним контролем, з особами, які розміщують такі товари і транспортні засоби на складі, здійснюються відповідно до цього Кодексу та цивільного законодавства України.

Стаття 103. Документи, необхідні для розміщення товарів і транспортних засобів на складі тимчасового зберігання

Для розміщення товарів і транспортних засобів на складі тимчасового зберігання митним органам подаються лише документи, що дають змогу ідентифікувати ці товари і транспортні засоби та підтверджують законні підстави знаходження цих товарів і транспортних засобів у особи, яка бажає користуватися послугами складу.

Стаття 104. Обов'язки власника складу тимчасового зберігання

Власник складу тимчасового зберігання зобов'язаний:

1) облаштувати склад і створити всі необхідні умови для забезпечення митного контролю;

2) виключити можливість вилучення із складу поза митним контролем товарів і транспортних засобів, які зберігаються на складі;

3) не перешкоджати здійсненню митного контролю;

4) вести облік і подавати митному органу звітність щодо товарів і транспортних засобів, які зберігаються на складі, відповідно до порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним органом;

5) забезпечити неможливість проникнення сторонніх осіб на склад, де зберігаються товари і транспортні засоби;

6) обладнати склад не менше ніж двома засобами забезпечення (ідентифікації), один з яких має знаходитися у віданні митного органу;

7) виконувати умови дозволу на використання приміщення, резервуару, майданчика як складу тимчасового зберігання та вимоги митного органу, в тому числі забезпечувати доступ посадових осіб митного органу до товарів і транспортних засобів, що зберігаються на складі, в будь-який час на їхню вимогу надавати митним органам приміщення, обладнання і засоби зв'язку для здійснення і забезпечення митного контролю та митного оформлення.

Стаття 105. Додаткові права митних органів щодо складів тимчасового зберігання

Митні органи можуть встановлювати обов'язкові вимоги щодо конструкції, облаштування і місця розташування складів тимчасового зберігання відповідно до положення про склади тимчасового зберігання, що затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Митний орган має право не дозволяти розміщення товарів і транспортних засобів на складі тимчасового зберігання, якщо власник складу не забезпечує належних умов для діяльності на його території посадових осіб митного органу з метою проведення митного контролю за такими товарами і транспортними засобами.

Стаття 106. Обмеження щодо розміщення товарів на складі тимчасового зберігання

На складі тимчасового зберігання можуть розміщуватися будь-які товари і транспортні засоби. Товари, які можуть завдати шкоди іншим товарам, або ті, що потребують особливих умов зберігання, повинні розміщуватися в спеціально пристосованих приміщеннях складу тимчасового зберігання.

Не підлягають передачі на тимчасове зберігання підприємствам товари і транспортні засоби, що зберігаються виключно митним органом відповідно до статті 166 цього Кодексу.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи може визначати також перелік окремих видів товарів і транспортних засобів, які передаються на тимчасове зберігання під митним контролем лише на склади митних органів.

Стаття 107. Особа, відповідальна за схоронність товарів і

транспортних засобів, розміщених на складі тимчасового зберігання

Відповідальним перед митними органами за втрату чи пошкодження товарів і транспортних засобів, розміщених на складі тимчасового зберігання, є власник складу тимчасового зберігання.

За видачу без дозволу митного органу або втрату товарів, транспортних засобів, розміщених на складі тимчасового зберігання, власник складу тимчасового зберігання несе відповідальність, передбачену цим Кодексом.

Стаття 108. Строк тимчасового зберігання товарів і транспортних засобів

Строк тимчасового зберігання товарів і транспортних засобів на складі тимчасового зберігання або на складі організації - отримувача гуманітарної допомоги не може перевищувати трьох місяців.

{ Частина перша статті 108 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3397-IV ([3397-15](#)) від 07.02.2006 }

Кабінет Міністрів України може встановлювати для товарів і транспортних засобів окремих категорій менші строки зберігання.

Строк тимчасового зберігання товарів і транспортних засобів, зазначений у частині першій цієї статті, за заявою декларанта може бути продовжений, але не більше ніж на один місяць, митним органом, за дозволом якого товари і транспортні засоби були розміщені на складі. Заява про продовження строку тимчасового зберігання товарів і транспортних засобів попередньо погоджується з власником складу.

{ Частина третя статті 108 із змінами, внесеними згідно із Законом N 548-V ([548-16](#)) від 09.01.2007 }

До закінчення строків зберігання, зазначених у частинах першій, другій та третій цієї статті, товари і транспортні засоби, що тимчасово зберігаються під митним контролем, повинні бути:

- 1) задекларовані власником або уповноваженою ним особою до обраного митного режиму;
- 2) або передані власником або уповноваженою ним особою для зберігання відповідному митному органу.

Стаття 109. Операції з товарами і транспортними засобами, що знаходяться на складі тимчасового зберігання

Крім операцій, зазначених у статті 63 цього Кодексу, товари і транспортні засоби, що знаходяться на складі тимчасового зберігання, можуть бути з дозволу митного органу піддані:

- 1) оглядові та вимірюванню власником складу, іншою особою, яка розмістила ці товари і транспортні засоби на складі, або її представником;
- 2) операціям, необхідним для забезпечення зберігання цих товарів і транспортних засобів у незмінному стані.

З дозволу митного органу можуть також братися проби та зразки товарів, що зберігаються на складі.

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ
МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ РІЗНИМИ ВИДАМИ ТРАНСПОРТУ

Глава 15

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 110. Засоби та способи переміщення товарів

Переміщення товарів через митний кордон України здійснюється засобами авіаційного, водного, автомобільного, залізничного, трубопровідного транспорту, а також лініями електропередачі.

Залежно від наявності перевізника, відправника, одержувача, а також договору на перевезення товари переміщуються у:

- 1) вантажних відправленнях;
- 2) супроводжуваному багажі;
- 3) несупроводжуваному багажі;
- 4) ручній поклажі;
- 5) міжнародних поштових відправленнях;
- 6) міжнародних експрес-відправленнях.

Стаття 111. Митні процедури на транспорті

Транспортні засоби, якими переміщуються громадяни та товари через митний кордон України, підлягають митному контролю та митному оформленню.

Митні процедури, що здійснюються під час митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, якими переміщуються громадяни та товари через митний кордон України, мають уніфікований характер і не залежать від країни реєстрації або країни - власника транспортного засобу, країни, з якої прибув цей транспортний засіб, або країни, куди він прямує, крім випадків, передбачених міжнародними договорами України, укладеними в установленому законом порядку, та відповідними міжнародними актами, в частині застосування санкцій та обмежень у торгівлі з окремими країнами.

Стаття 112. Взаємодія в оформленні міжнародних перевезень товарів

Митний контроль за міжнародними перевезеннями товарів здійснюється митними органами у взаємодії з іншими відповідними контрольними службами за спільними технологічними схемами з визначенням часу та послідовності виконання кожною службою своїх безпосередніх обов'язків.

Розклад руху транспортних засобів через митний кордон України затверджується центральним органом виконавчої влади в галузі транспорту за погодженням зі спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи та спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у справах охорони державного кордону України.

Зазначені у частині першій цієї статті технологічні схеми затверджуються керівниками митних органів за погодженням з керівниками відповідних органів охорони державного кордону

України, центрального органу виконавчої влади в галузі транспорту та інших відповідних контрольних служб.

Стаття 113. Сприяння посадовим особам митних органів у здійсненні митних процедур

З метою прискорення здійснення митних процедур під час переміщення транспортних засобів через митний кордон України працівники водного, повітряного, автомобільного та залізничного транспорту сприяють посадовим особам митних органів у виконанні ними своїх службових обов'язків.

Стаття 114. Службові приміщення митних органів у портах, міжнародних аеропортах і на прикордонних залізничних станціях

Адміністрація морських і річкових портів, міжнародних аеропортів, прикордонних залізничних станцій на договірних засадах забезпечує митні органи необхідними службовими приміщеннями, обладнанням, засобами зв'язку та створює належні умови для здійснення ними митних процедур.

Перелік приміщень та вимоги до них визначаються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи і центральним органом виконавчої влади в галузі транспорту України відповідно до обсягу та характеру міжнародних перевезень.

Стаття 115. Митні процедури щодо запасів для споживання

Під запасами, призначеними для споживання, розуміються:

1) товари, призначені для споживання пасажирами та екіпажем на борту суден, літаків, у поїздах, інших транспортних засобах, незалежно від того, продаються ці товари чи ні;

2) товари, включаючи паливно-мастильні матеріали, необхідні для експлуатації та технічного обслуговування суден, літаків, засобів залізничного та іншого транспорту, у тому числі придбані за кордоном у зв'язку з ліквідацією аварії або для здійснення необхідного поточного ремонту цих транспортних засобів;

3) товари, призначені для матеріально-технічного постачання та спорядження, паливно-мастильні матеріали, сировина для промислової переробки, продовольство, інші товари, що вивозяться за межі митної території України для забезпечення виробничої діяльності українських та орендованих (зафрахтованих) українськими підприємствами суден, які здійснюють морський промисел.

Запаси, призначені для споживання, що переміщуються на судах, літаках, засобах залізничного та іншого транспорту через митний кордон України в обсягах, що визначаються на підставі встановлених Кабінетом Міністрів України норм споживання та з урахуванням тривалості рейсу, підлягають митному оформленню в безліцензійному порядку без декларування та сплати податків і зборів (крім випадків, передбачених цим Кодексом), а понад зазначені норми - у загальному порядку відповідно до заявленого митного режиму.

Стаття 116. Пропуск спеціального обладнання, що ввозиться (вивозиться) разом з транспортними засобами

Спеціальне обладнання, призначене для навантаження, вивантаження, захисту і зберігання вантажу, яке переміщується разом з транспортним засобом через митний кордон України, підлягає

пропуску у тому ж порядку, що і транспортний засіб, за умови використання такого обладнання за призначенням та зворотного вивезення (ввезення) разом з цим транспортним засобом.

Стаття 117. Пропуск запасних частин та обладнання для ремонту транспортних засобів

Запасні частини та обладнання, призначені для використання в процесі ремонту чи технічного обслуговування транспортних засобів, тимчасово ввезених на митну територію України або тимчасово вивезених з неї, можуть ввозитися (вивозитися) під зобов'язання про їх зворотне вивезення (ввезення) без справляння податків і зборів. Митний орган, що здійснює пропуск таких запасних частин та обладнання, може застосовувати заходи гарантування, зазначені у статті 211 цього Кодексу.

Замінені запасні частини та обладнання можуть не вивозитися за межі митної території України (не ввозитися на неї), а з дозволу митного органу:

бути пред'явлені митному органу та оформлені для вільного обігу на митній території України (за її межами);

бути знищені під контролем митного органу.

Стаття 118. Обмеження щодо пропуску алкогольних напоїв та тютюнових виробів через митний кордон України на борту транспортного засобу

На борту транспортного засобу, що здійснює міжнародний рейс і прибуває на митну територію України, дозволяється ввозити та вивозити для споживання членами екіпажу та пасажирями алкогольні напої та тютюнові вироби з розрахунку споживання однією особою на добу за нормами, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 119. Тимчасовий пропуск транспортних засобів на митну територію України

Транспортні засоби, що використовуються для переміщення товарів та пасажирів через митний кордон України, можуть тимчасово ввозитися на митну територію України без справляння податків і зборів та без застосування заходів нетарифного регулювання.

Тимчасово ввезені на митну територію України транспортні засоби підлягають вивезенню без внесення в їх конструкцію будь-яких змін (без урахування природного зношення, витрати паливно-мастильних матеріалів та необхідного ремонту).

Тимчасове ввезення транспортних засобів на територію України допускається за умови, що такі транспортні засоби не використовуватимуться для внутрішніх перевезень на митній території України.

Стаття 120. Товари, помилково ввезені на митну територію України

Товари можуть вважатися помилково ввезеними на митну територію України, якщо перевізником або одержувачем буде доведено, що ввезення цих товарів не є результатом навмисних дій чи грубої недбалості.

Помилково ввезеними на митну територію України не можуть вважатися товари, умови та підстави ввезення яких були змінені після перетинання ними митного кордону України.

Глава 16

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ НА МОРСЬКОМУ І РІЧКОВОМУ ТРАНСПОРТІ

Стаття 121. Місця здійснення митних процедур

Митні органи здійснюють митні процедури в зонах митного контролю на території морських та річкових портів, а також в акваторії портів, відкритих для міжнародних перевезень.

Стаття 122. Зони митного контролю в морських та річкових портах

Зони митного контролю в морських та річкових портах розташовуються в межах, відведених адміністрацією цих портів, територій та акваторій.

Порядок створення та функціонування зон митного контролю у морських та річкових портах визначається Кабінетом Міністрів України ([1947-2002-п](#)).

Стаття 123. Тривалість митного контролю

Судно закордонного плавання протягом усього часу стоянки в порту перебуває під митним контролем. Митний орган має право в цей період здійснювати огляд і переогляд судна, пломбування та опечатування його окремих трюмів і приміщень, де знаходяться товари, підстави для ввезення на митну територію України, вивезення за межі митної території України чи транзит через територію України яких відсутні.

Стаття 124. Строк митного оформлення суден закордонного плавання

Залежно від водотоннажності і призначення суден закордонного плавання їх митне оформлення проводиться в строк, який визначається керівником митного органу за погодженням з керівником відповідного органу охорони державного кордону України та іншими контрольними службами.

Митне оформлення суден закордонного плавання здійснюється цілодобово у порядку їх прибуття.

Стаття 125. Розміщення об'єктів митного контролю у водному сполученні

Райони розвантаження та завантаження суден закордонного плавання, посадки та висадки пасажирів цих суден, а також місця стоянки суден для здійснення митного контролю визначаються адміністрацією порту з урахуванням функціональної і технологічної діяльності порту та за поданням митного органу, погодженим з органом охорони державного кордону України.

Зміна місця стоянки суден визначається адміністрацією порту з повідомленням відповідного митного органу та органу охорони державного кордону України.

Стаття 126. Митний контроль у разі виникнення особливих обставин

Якщо судно закордонного плавання внаслідок аварії, стихійного лиха або інших обставин, що мають характер непереборної сили, не в

зможі досягти одного з місць здійснення митного контролю на митній території України, вивантаження з нього товарів допускається в місцях, де немає митних органів. У таких випадках капітан судна повинен вжити всіх необхідних заходів для забезпечення зберігання цих товарів та пред'явлення їх найближчому митному органу.

Стаття 127. Митний контроль за вантажними операціями у водному сполученні

Вивантаження товарів із суден закордонного плавання та завантаження товарів на зазначені судна здійснюються з дозволу митного органу та під його контролем згідно з товаросупровідними документами, передбаченими законодавством України. Пропуск через митний кордон України товарів, що перевозяться в міжнародному водному сполученні, здійснюється на підставі оформлених митних декларацій.

Стаття 128. Митний контроль суден закордонного плавання, що перетинають державний кордон України на нетривалий час

Судно закордонного плавання, яке заходить у відкритий для міжнародних водних перевезень порт для поповнення запасів води, палива, продовольства, проведення термінових ремонтних робіт на строк до двох діб, митному оформленню не підлягає, але перебуває під митним контролем до його відправлення.

Товари, які завантажуються на це судно, підлягають митному оформленню на загальних підставах.

Стаття 129. Митний контроль каботажних суден

Судна каботажного плавання, що плавають під Державним Прапором України, а також судна каботажного плавання, що плавають під іноземним прапором, за умови одержання на це дозволу центрального органу виконавчої влади в галузі транспорту, перебувають під митним контролем протягом усього часу каботажу. Митне оформлення таких суден здійснюється документально після повернення з рейсу на підставі письмового повідомлення капітана судна про те, що судно під час рейсу не заходило в порти інших держав і не причалювало до суден закордонного плавання, а при виході в рейс – що цим рейсом не передбачається захід до портів інших держав та причалювання до суден закордонного плавання.

Митне оформлення рибної продукції, виробленої українськими суднами в межах Азово-Чорноморського басейну, здійснюється без оформлення вантажної митної декларації. Оподаткування зазначеної продукції здійснюється відповідно до законів України.

Якщо судно під час рейсу з будь-якої причини заходило в порти інших держав або причалювало до суден закордонного плавання, воно підлягає митному контролю на загальних підставах.

Стаття 130. Митне оформлення українських суден, побудованих чи придбаних за кордоном або проданих за кордон

Митне оформлення придбаного або побудованого резидентом за межами митної території України судна здійснюється після набуття резидентом права власності на таке судно в режимі імпорту під час його першого заходу в один з українських портів.

Митне оформлення придбаного нерезидентом на митній території України судна здійснюється в режимі експорту, якщо таке судно вивозиться за межі митної території України, або в режимі

тимчасового ввезення, якщо таке судно використовується на митній території України.

Стаття 131. Дозвіл митного органу на відправлення судна закордонного плавання

Органи управління портом не дозволяють капітанові судна закордонного плавання виходити з акваторії порту без відмітки митного органу на відповідному судовому документі.

Для тимчасового відходу судна із порту у зв'язку з дією непереборної сили, стихійним лихом, а також з метою рятування людей дозвіл митного органу не обов'язковий.

Стаття 132. Митний контроль за переміщенням товарів через борти іноземних військових кораблів

Товари, що переміщуються через борти іноземних військових кораблів на митну територію України або у зворотному напрямку, підлягають митному контролю та митному оформленню.

Глава 17

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ НА АВІАТРАНСПОРТІ

Стаття 133. Міжнародні аеропорти

Переміщення товарів через митний кордон України повітряним шляхом здійснюється через міжнародні аеропорти, в яких розташовані митні органи.

Переміщення товарів через митний кордон України через інші аеропорти та поза місцем розташування митних органів допускається у виняткових випадках за дозволом Кабінету Міністрів України або у разі вимушеної посадки повітряного судна.

Стаття 134. Документи для контролю за повітряним судном

Командир повітряного судна зобов'язаний подати для здійснення митного контролю такі документи:

- 1) генеральну декларацію;
- 2) документи про поштові відправлення, товари та товаросупровідні документи;
- 3) інші документи, передбачені цим Кодексом, іншими законами України, а також міжнародними договорами України, укладеними в установленому законом порядку.

Дозвіл митного органу на вивантаження товарів з повітряного судна або завантаження товарів на нього надається після перевірки поданих документів та встановлення їх відповідності вимогам цього Кодексу.

Стаття 135. Вимушена посадка

Командир повітряного судна, який здійснив вимушену посадку за межами міжнародного аеропорту, зобов'язаний вжити необхідних заходів для забезпечення збереження товарів, які підлягають митному контролю, та протягом доби повідомити найближчий міжнародний аеропорт про місце посадки судна.

Адміністрація міжнародного аеропорту після одержання такого

повідомлення зобов'язана забезпечити перевезення посадових осіб митного органу до місця посадки судна або доставити пасажирів, екіпаж, а також товари, що підлягають митному контролю, до митного органу.

Стаття 136. Пропуск товарів, що перевозяться транзитними авіапасажирами

Товари, що перевозяться транзитними авіапасажирами (за винятком товарів, заборонених до транзиту), не підлягають обкладенню податками і зборами та безперешкодно переміщуються в межах зони митного контролю міжнародного аеропорту.

Стаття 137. Взаємодія в оформленні авіаперевезень

Митний контроль за міжнародними авіаперевезеннями здійснюється митним органом міжнародного аеропорту у взаємодії з контрольними та іншими службами, що беруть участь в оформленні міжнародних повітряних суден та їх екіпажів, вантажів, пасажирів та багажу.

Спільні технологічні схеми оформлення міжнародних авіаперевезень та розподіл обов'язків під час їх здійснення затверджуються керівниками авіапідприємства, митного органу та органу охорони державного кордону України.

У спільних технологічних схемах визначаються місце, строк та послідовність оформлення кожною службою міжнародних авіаперевезень.

Стаття 138. Пільговий режим митного контролю повітряного судна

Митний контроль та митне оформлення повітряного судна, яке перевозить офіційні державні делегації, здійснюються без митного огляду.

Підставою для застосування пільгового режиму митного контролю є подання митному органу офіційного повідомлення Міністерства закордонних справ України.

Глава 18

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ

Стаття 139. Митні процедури в пунктах пропуску залізничного рухомого складу через державний кордон України

У зонах митного контролю пунктів пропуску залізничного транспорту на державному кордоні України здійснюються перевірка документів, огляд залізничного рухомого складу, а також інші митні процедури, передбачені цим Кодексом.

Розвантажувальні, навантажувальні, перевантажувальні та інші операції, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, проводяться підприємствами залізниці за свій рахунок.

Стаття 140. Проведення митного контролю на залізничному транспорті

Порядок та строки проведення митного контролю на залізничному транспорті визначаються спільними технологічними схемами, які затверджуються начальниками залізничних станцій, керівниками митних органів та органів охорони державного кордону України.

Стаття 141. Документи для митного контролю товарів, що перевозяться залізничним транспортом

При надходженні до митного контролю товарів, що перевозяться залізничним транспортом, працівники залізничної станції подають до митного органу:

- 1) передатну відомість (багажний список);
- 2) залізничні накладні;
- 3) інші документи, передбачені цим Кодексом, міжнародними договорами України, укладеними в установленому законом порядку, та іншими законами України.

Стаття 142. Відповідальність за доставку товарів до митного органу призначення

Залізниця несе відповідальність за втрату чи неналежну доставку товарів, що перебувають під митним контролем, до митного органу призначення.

Стаття 143. Місце здійснення митних процедур у міжнародному залізничному сполученні

Митний контроль товарів і транспортних засобів у міжнародному залізничному сполученні здійснюється в зонах митного контролю. Пасажири поїздів міжнародного сполучення можуть проходити митний контроль також в інших місцях, визначених уздовж маршруту руху поїзда за погодженням між спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи, спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у справах охорони державного кордону України та центральним органом виконавчої влади в галузі транспорту.

З метою запобігання порушенню розкладу руху поїздів митний контроль може здійснюватися поза пунктами пропуску на державному кордоні або в місцях, визначених керівником митного органу за погодженням з керівниками залізничної станції та органу охорони державного кордону України.

У виняткових випадках, перелік яких визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи, на вимогу митного органу окремі вагони, локомотиви, інші елементи рухомого складу для здійснення митного контролю можуть бути виключені зі складу поїзда, якщо проведення такого контролю у складі поїзда неможливе.

Відправлення залізничних транспортних засобів з місць стоянки здійснюється з дозволу митного органу та органу охорони державного кордону України.

Стаття 144. Пропуск товарів, що перевозяться у вагонах-ресторанах поїздів міжнародного сполучення

Продукти харчування та безалкогольні напої, вино, лікерні, коньячні, горілчані вироби, що переміщуються через митний кордон

України у вагонах-ресторанах поїздів міжнародного сполучення, підлягають обов'язковому декларуванню митним органам.

Продукти харчування та безалкогольні напої пропускаються через митний кордон України без справляння податків і зборів за умови, що:

а) вони призначені для реалізації виключно з метою споживання безпосередньо у поїзді;

б) їх обсяг не перевищує встановленої законодавством України кількості, мінімально необхідної для забезпечення нормальних послуг вагона-ресторану протягом повного рейсу.

Алкогольні напої та тютюнові вироби, що переміщуються у вагонах-ресторанах, пропускаються через митний кордон України за умови сплати усіх належних податків і зборів.

Глава 19

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ

Стаття 145. Документи, необхідні для митного контролю автотранспортних засобів

Особи, які здійснюють перевезення пасажирів і товарів через митний кордон України автомобільним транспортом, повинні мати відповідні документи, передбачені цим Кодексом, іншими законами України та міжнародними договорами, укладеними в установленому законом порядку.

Стаття 146. Обов'язки осіб, що переміщують товари під митним контролем автомобільним транспортом

Особи, що переміщують товари під митним контролем автомобільним транспортом, зобов'язані:

1) доставити товари за місцем призначення із збереженням митних забезпечень;

2) не розпочинати вивантаження чи перевантаження товарів без дозволу митного органу;

3) пред'явити митному органу необхідні для здійснення митного контролю і митного оформлення документи;

4) у невідкладних випадках за свій рахунок здійснювати вивантаження, навантаження, розпакування та упакування товарів і пред'являти їх до митного контролю.

Стаття 147. Порядок митного оформлення автотранспортних засобів, які перевозять товари через митний кордон України

Автотранспортний засіб, що використовується для переміщення товарів через митний кордон України, не потребує окремої митної декларації, якщо під час такого переміщення декларуються товари, які перевозяться цим автотранспортним засобом.

Відомості про автотранспортний засіб, що перевозить товари, вносяться до митної декларації, якою оформлено ці вантажі, книжки МДП, передбаченої Митною конвенцією про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП 1975 року (Конвенцією МДП 1975 року) ([995 012](#)), товарно-транспортних накладних, дорожнього

листа, провізних та інших супровідних документів, передбачених законодавством.

Глава 20

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ НА ТРУБОПРОВІДНОМУ ТРАНСПОРТІ ТА ЛІНІЯХ ЕЛЕКТРОПЕРЕДАЧІ

Стаття 148. Порядок здійснення митного контролю товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом та лініями електропередачі

Митний контроль товарів, що переміщуються через митний кордон України трубопровідним транспортом та лініями електропередачі, у тому числі з метою транзиту через митну територію України, здійснюється в місцях митного контролю, які визначаються Кабінетом Міністрів України.

Порядок та строки митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом та лініями електропередачі, визначаються Кабінетом Міністрів України ([1958-2003-п](#)) виходячи з особливостей їх переміщення через митний кордон України.

Стаття 149. Документи, необхідні для митного оформлення товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом

Для митного оформлення товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом, декларант подає митному органу такі документи:

- 1) зовнішньоекономічний договір (контракт);
- 2) акт (акти) приймання-передачі товару;
- 3) сертифікат якості;
- 4) рахунок-фактуру (інвойс);
- 5) маршрутну телетайпограму;
- 6) дозволи (ліцензії) відповідних органів державної влади;
- 7) інші документи, передбачені цим Кодексом та іншими законами України.

Стаття 150. Документи, необхідні для митного оформлення електроенергії

Для митного оформлення електроенергії декларант подає митному органу такі документи:

- 1) зовнішньоекономічний договір (контракт);
- 2) довідку-підтвердження відповідного підприємства про кількість електроенергії, що переміщується через митний кордон України;
- 3) інші документи, передбачені цим Кодексом та іншими законами України.

Глава 21

ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ
У МІЖНАРОДНИХ ПОШТОВИХ ТА ЕКСПРЕС-ВІДПРАВЛЕННЯХ

Стаття 151. Переміщення міжнародних поштових відправлень
через митний кордон України

Міжнародні поштові відправлення переміщуються через митний кордон України, в тому числі транзитом через територію України, після здійснення митного контролю і митного оформлення товарів, що знаходяться в цих поштових відправленнях.

Підприємства поштового зв'язку України зобов'язані за свій рахунок пред'являти митним органам для здійснення митного оформлення міжнародні поштові відправлення, що переміщуються через митний кордон України.

Митний контроль і митне оформлення товарів, що переміщуються в міжнародних поштових відправленнях через митний кордон України, здійснюються в місцях міжнародного поштового обміну, які визначаються та обладнуються центральним органом виконавчої влади в галузі зв'язку та інформатизації України за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Доставка міжнародних поштових відправлень до місць митного оформлення, їх розпакування і пред'явлення для огляду, перепакування та зберігання здійснюються підприємствами поштового зв'язку України за свій рахунок за участю і під контролем митних органів.

Стаття 152. Переміщення міжнародних експрес-відправлень
через митний кордон України

Міжнародні експрес-відправлення переміщуються через митний кордон України, в тому числі транзитом через територію України, після здійснення митного контролю і митного оформлення товарів, що знаходяться у цих відправленнях.

Митний контроль і митне оформлення товарів, що переміщуються в міжнародних експрес-відправленнях через митний кордон України, здійснюються в місцях, які визначаються та обладнуються відповідним експрес-перевізником за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Доставка міжнародних експрес-відправлень до місць митного оформлення, їх розпакування і пред'явлення для огляду, перепакування та зберігання здійснюються відповідним експрес-перевізником за свій рахунок за участю і під контролем митних органів.

Стаття 153. Порядок та умови здійснення митного контролю
товарів та інших предметів, що пересилаються в
міжнародних поштових та експрес-відправленнях

Порядок та умови здійснення митного контролю товарів та інших предметів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України в міжнародних поштових та експрес-відправленнях ([1948-2002-п](#)), встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Розділ VI

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ТОВАРАМИ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ
ПІД МИТНИМ КОНТРОЛЕМ

Глава 22

ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ І ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ МІЖ МИТНИМИ ОРГАНАМИ. ТРАНЗИТНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Стаття 154. Права та обов'язки перевізника

Перевізники мають право не приймати для перевезення між митними органами товари у разі:

1) оформлення митних і транспортних документів з порушенням порядку, встановленого законодавством України з питань митної справи;

2) якщо митне забезпечення, накладене на транспортний засіб і упаковку товарів, не виключає можливості доступу до товарів без порушень такого забезпечення.

Перевізники зобов'язані доставити товари у митний орган призначення, а також подати передбачені законодавством документи на них.

Витрати на такі перевезення відшкодовуються у порядку, передбаченому законом.

Стаття 155. Види транзитних перевезень

Транзитні перевезення здійснюються як прохідний та внутрішній митний транзит.

Прохідний митний транзит - це переміщення товарів під митним контролем від одного пункту пропуску, розташованого на митному кордоні України, - пункту ввезення на митну територію України - до іншого пункту пропуску, розташованого на митному кордоні України, - пункту вивезення за межі митної території України.

Внутрішнім митним транзитом вважається переміщення товарів під митним контролем:

1) від пункту пропуску, розташованого на митному кордоні України, - пункту ввезення на митну територію України - до митного органу, розташованого на митній території України;

2) від митного органу, розташованого на митній території України, до пункту пропуску, розташованого на митному кордоні України, - пункту вивезення за межі митної території України;

3) від одного митного органу, розташованого на митній території України, до іншого митного органу, розташованого на митній території України;

4) від штучного острова, установки або споруди, створених у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України, до митного органу, розташованого на території України, зайнятій сушею, та у зворотному напрямку. { Частина третю статті 155 доповнено пунктом 4 згідно із Законом N 2562-VI ([2562-17](#)) від 23.09.2010 }

Стаття 156. Умови здійснення транзиту товарів

Товари, що переміщуються транзитом, повинні:

1) залишатися у незмінному стані, крім природних втрат, і не

використовуватися з іншою метою, крім транзиту;

2) бути доставленими до митного органу призначення у строк, визначений митним органом відправлення.

Під час транзиту товарів на митній території України з дозволу та під контролем митного органу можуть здійснюватися окремі операції (перевантаження, вивантаження, навантаження, перепакування) з такими товарами без зміни їхніх властивостей та товарного вигляду.

Стаття 157. Маршрути транзитних перевезень

Митний транзит товарів через територію України здійснюється за маршрутами, які визначаються перевізниками на власний розсуд, виходячи з міркувань економічної доцільності за умови додержання вимог, що визначаються відповідно до цього Кодексу.

Кабінетом Міністрів України можуть встановлюватися обмеження щодо використання окремих шляхів та напрямків транзиту на території України, визначатися шляхи чи напрямки руху для певних видів транспорту чи товарів, що переміщуються транзитом через територію України, пункти пропуску для ввезення та вивезення окремих видів товарів.

Стаття 158. Тривалість митного транзиту

Граничні строки прохідного митного транзиту залежно від виду транспорту встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Строк доставки товарів до митного органу призначення визначається митним органом відправлення відповідно до чинних в Україні нормативів на перевезення вантажів виходячи з виду транспорту, маршруту, відстані до кінцевого пункту та інших умов перевезення. До цього строку не включається час зберігання товарів на складах у разі перевантаження з одного виду транспорту на інший, а також час, необхідний для здійснення інших операцій з товарами, дозволених митними органами.

Стаття 159. Заходи, що вживаються у разі аварії чи дії непереборної сили при здійсненні транзитного перевезення

Якщо транспортний засіб при здійсненні транзитного перевезення внаслідок аварії або дії непереборної сили не зміг прибути до митного органу призначення, допускається вивантаження товарів в іншому місці. При цьому перевізник зобов'язаний:

1) вжити всіх необхідних заходів для забезпечення збереження товарів та недопущення будь-якого їх використання;

2) терміново повідомити найближчий митний орган про обставини події, місцезнаходження товарів та транспортних засобів;

3) забезпечити перевезення товарів до найближчого митного органу або доставку посадових осіб митного органу до місцезнаходження зазначених товарів.

Митні органи не відшкодовують перевізнику витрати, понесені у зв'язку із вжиттям заходів, передбачених цією статтею.

Стаття 160. Відповідальність за порушення встановленого порядку переміщення товарів транзитом

За порушення встановленого порядку переміщення товарів транзитом перевізник притягується до відповідальності в порядку, встановленому законом.

Глава 23

ЗАХОДИ ГАРАНТУВАННЯ ДОСТАВКИ ТОВАРІВ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІД МИТНИМ КОНТРОЛЕМ

Стаття 161. Заходи гарантування доставки

До товарів, що перебувають під митним контролем і переміщуються транзитом, може застосовуватися один із таких заходів гарантування доставки цих товарів до митного органу призначення:

1) надання власником товарів (уповноваженою ним особою) гарантій митним органам;

2) охорона та супроводження товарів митними органами;

3) перевезення товарів митним перевізником;

4) перевезення на умовах Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП 1975 року (Конвенції МДП 1975 року) ([995 012](#));

5) перевезення на умовах Конвенції про тимчасове ввезення ([995 472](#)) (м. Стамбул, 1990 рік) із застосуванням книжки АТА (Carnet АТА).

{ *Статтю 161 доповнено пунктом 5 згідно із Законом N 1349-VI ([1349-17](#)) від 19.05.2009* }

До товарів (крім підакцизних), що переміщуються транзитом морським і річковим транспортом у контейнерах та під час зберігання залишаються в межах одного пункту пропуску чи зони митного контролю морського порту, заходи гарантування доставки не застосовуються.

{ *Статтю 161 доповнено частиною другою згідно із Законом N 2300-VI ([2300-17](#)) від 01.06.2010* }

Стаття 162. Гарантії доставки товарів до митного органу призначення

Власники товарів (уповноважені ними особи) можуть надавати митним органам гарантії щодо обов'язкової доставки товарів до митного органу призначення.

Види, умови та порядок застосування гарантій визначаються законом.

Стаття 163. Охорона і супроводження товарів митними органами

Охорона і супроводження товарів митними органами здійснюються як при внутрішньому, так і при прохідному митному транзиті.

Форми та методи охорони і супроводження товарів до митного органу призначення, а також умови і порядок їх застосування визначаються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

За охорону і супроводження товарів митними органами справляється відповідна плата в розмірі, що не перевищує фактичних затрат митних органів.

Стаття 164. Перевезення товарів митним перевізником

Перевезення товарів митним перевізником як захід гарантування їх доставки до митного органу призначення здійснюється відповідно до статей 182-184 цього Кодексу.

Стаття 165. Умови застосування заходів гарантування доставки товарів

Рішення про застосування заходів гарантування доставки товарів до митних органів призначення приймається у кожному конкретному випадку митними органами, розташованими у місцях, де розпочинається транзит таких товарів, за наявності підстав для застосування зазначених заходів.

Заходи гарантування доставки застосовуються в обов'язковому порядку до підакцизних товарів.

Вид заходу гарантування доставки товарів, що перебувають під митним контролем, до митного органу призначення обирається власником товарів чи уповноваженою ним особою, якщо інше не передбачено законом.

Заходи гарантування доставки товарів, що перебувають під митним контролем і перевозяться між митними органами, застосовуються за рахунок власника цих товарів або уповноваженої ним особи. Витрати на їх застосування митними та іншими органами державної влади України не відшкодовуються.

Умови та порядок застосування заходів гарантування доставки товарів до митного органу призначення визначаються цим Кодексом та іншими законами України.

Глава 24

ЗБЕРІГАННЯ ТОВАРІВ І ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ НА СКЛАДАХ МИТНИХ ОРГАНІВ

Стаття 166. Товари, що зберігаються виключно митним органом

Обов'язковій передачі митному органу для зберігання підлягають товари:

1) не пропущені під час ввезення на митну територію України внаслідок установлених законом заборон чи обмежень на їх ввезення в Україну або транзит через територію України і не вивезені з території України в день їх ввезення;

2) що ввозяться громадянами на митну територію України і підлягають обкладенню податками і зборами, якщо вони не сплачені;

3) які до закінчення строків тимчасового зберігання підприємствами, встановлених частинами першою - третьою статті 108 цього Кодексу, не були задекларовані власником або уповноваженою ним особою до відповідного митного режиму;

4) які заявлені у режим відмови на користь держави відповідно до статті 246 цього Кодексу.

Товари, які підлягають обов'язковій передачі для зберігання митному органу (крім валютних цінностей), зберігаються на складах митних органів.

Валютні цінності, передані митному органу на зберігання, депонуються в уповноважених банках України.

Стаття 167. Склади митних органів

Під складами митних органів розуміються приміщення, резервуари, криті та відкриті майданчики, які належать митним органам або використовуються ними і спеціально обладнані для зберігання товарів.

Стаття 168. Товари і транспортні засоби, що зберігаються на складах митних органів

Крім товарів, зазначених у статті 166 цього Кодексу, на складах митних органів можуть зберігатися:

1) товари, що знаходяться на тимчасовому зберіганні під митним контролем відповідно до статті 99 цього Кодексу;

2) товари, що вивозяться за межі митної території України та після закінчення митного оформлення зберігаються під митним контролем до фактичного їх вивезення;

3) товари і транспортні засоби, які перебувають у режимі транзиту відповідно до статті 200 цього Кодексу;

4) товари, які перебувають у режимі митного складу відповідно до статті 212 цього Кодексу;

5) зразки товарів та техніко-технологічна документація, взяті митними органами для проведення класифікації товарів відповідно до статті 314 цього Кодексу;

6) зразки товарів та документація, одержані митними органами під час здійснення верифікації сертифікатів відповідно до статті 316 цього Кодексу;

7) проби та зразки товарів, необхідні для проведення експертизи у справах про порушення митних правил, взяті відповідно до статті 382 цього Кодексу;

8) товари і транспортні засоби, вилучені відповідно до статті 377 цього Кодексу.

Товари, заявлені у різні митні режими, повинні зберігатися на складах митних органів окремо з дотриманням порядку, встановленого законодавством для відповідних митних режимів.

Товари, що потребують спеціальних умов зберігання чи спеціального обладнання, не можуть зберігатися на складах митних органів, на яких не можуть бути створені відповідні умови чи відсутнє відповідне обладнання.

Порядок роботи складу митного органу визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Митні органи, на складах яких зберігаються товари і транспортні засоби, несуть відповідальність за їх втрату або пошкодження в порядку, встановленому законом.

Стаття 169. Строк зберігання товарів і транспортних засобів на складах митних органів

Товари, зазначені у пунктах 1-3 частини першої статті 166 та у пунктах 1-3 частини першої статті 168 цього Кодексу, можуть зберігатися на складах митних органів протягом трьох місяців.

Товари, зазначені у пункті 4 частини першої статті 168, можуть зберігатися на складах митних органів протягом строків, установлених статтею 214 цього Кодексу.

Товари, зазначені у пункті 4 частини першої статті 166, товари та документація, зазначені у пунктах 5-7 частини першої статті 168, а також товари і транспортні засоби, зазначені у пункті 8 частини першої статті 168 цього Кодексу, зберігаються на складах митних органів протягом строків, що визначаються законодавством.

Стаття 170. Операції з товарами, що зберігаються на складах митних органів підприємствами

Підприємства, які зберігають товари на складах митних органів під митним контролем, можуть з дозволу та під контролем цих органів здійснювати із зазначеними товарами операції, передбачені статтею 63 цього Кодексу, а також:

1) підготовку товарів до продажу та транспортування (роздільнення партій, формування відправлень, сортування, упакування та перепакуння);

2) змішування товарів (компонентів) без надання одержаній продукції характеристик і властивостей, що істотно відрізняють її від вихідних складових;

3) прості складські операції.

Стаття 171. Видача товарів із складів митних органів

Товари, що зберігаються підприємствами на складах митних органів під митним контролем, можуть бути видані їм лише після їх митного оформлення.

Товари, зазначені у частині першій цієї статті, можуть бути видані також особі, до якої протягом строку зберігання перейшло право власності на ці товари або право володіння ними.

Глава 25

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ТОВАРАМИ, ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ ТА КОШТАМИ

Стаття 172. Розпорядження товарами і транспортними засобами

Товари, що зберігаються під митним контролем (крім зазначених у пункті 1 частини першої статті 166 цього Кодексу), за якими власник або уповноважена ним особа не звернулася до закінчення строків зберігання, зазначених у частинах першій та другій статті 169 цього Кодексу, підлягають реалізації, про що відповідний митний орган повідомляє власника зазначених товарів не пізніше як за два тижні до закінчення строків зберігання.

Товари - предмети порушення митних правил, а також товари із спеціально виготовленими сховищами (тайниками) та транспортні засоби, які використовувалися для переміщення цих товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, конфісковані за рішенням суду, підлягають реалізації, а у випадках, передбачених законом, - безоплатній передачі у володіння

і користування або знищенню у строки, встановлені законом для виконання судових рішень.

Товари, які швидко псуються або мають обмежений строк зберігання, у тому числі товари – предмети порушення митних правил, вилучені відповідно до цього Кодексу, підлягають реалізації з урахуванням терміну їх придатності.

Товари, від яких власник відмовився на користь держави, підлягають реалізації, а у випадках, передбачених законом, – безоплатній передачі у володіння і користування або знищенню у строки, встановлені законом.

Товари і транспортні засоби, зазначені у частинах першій – четвертій цієї статті, реалізуються на митних аукціонах, товарних біржах або через підприємства торгівлі в порядку, встановленому законодавством.

Реалізація здійснюється з нарахуванням усіх податків і зборів, що підлягають сплаті при переміщенні зазначених товарів, транспортних засобів через митний кордон України, за ставками, чинними на день реалізації, якщо такі податки і збори не були попередньо сплачені.

Порядок розпорядження окремими видами товарів, які не підлягають реалізації, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 173. Організація митних аукціонів

Митні аукціони організуються у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України ([607-2003-п](#)).

Стаття 174. Розпорядження коштами, одержаними від реалізації товарів і транспортних засобів

Кошти, одержані від реалізації товарів, за якими власник або уповноважена ним особа не звернулися до закінчення строків зберігання, зазначених у частинах першій та другій статті 169 цього Кодексу, після вирахування сум належних податків і зборів, виплати комісійної винагороди підприємству торгівлі, яке реалізувало зазначені товари, а також відшкодування витрат на зберігання цих товарів, їх оцінку, сертифікацію, транспортування, проведення, у разі необхідності, аналізів та експертиз, надсилання їх власникам відповідних повідомлень зберігаються на депозитному рахунку відповідного митного органу.

У разі, якщо товари – предмети порушення митних правил, які швидко псуються або мають обмежений строк зберігання, реалізуються до винесення судом рішення по справі про порушення митних правил, усі кошти, одержані від їх реалізації, вилучаються для забезпечення відповідно до цього Кодексу стягнення вартості цих товарів у разі їх конфіскації.

Якщо за рішенням суду по справі до особи, яка вчинила порушення митних правил, не буде застосовано стягнення у вигляді конфіскації товарів, зазначених у частині другій цієї статті, або справу про порушення митних правил буде припинено, кошти, одержані від реалізації зазначених товарів, зберігаються на депозитному рахунку відповідного митного органу після вирахування сум належних податків і зборів. Витрати, зазначені у частині першій цієї статті, при цьому не відшкодовуються і комісійна винагорода підприємству торгівлі не виплачується.

Якщо за рішенням суду по справі до особи, яка вчинила

порушення митних правил, буде застосовано тільки стягнення у вигляді штрафу, частина коштів, одержаних від реалізації товарів, зазначених у частині другій цієї статті, може вилучатися для забезпечення цього стягнення.

Кошти, одержані від реалізації товарів і транспортних засобів, конфіскованих за рішенням суду, а також товарів, від яких власник відмовився на користь держави, після відшкодування витрат, зазначених у частині першій цієї статті, та виплати комісійної винагороди підприємству торгівлі перераховуються до Державного бюджету України.

Власник товарів, зазначених у частині першій, а у відповідних випадках - і у частині другій цієї статті, або уповноважена ним особа може отримати з депозитного рахунку митного органу залишок коштів, одержаних від їх реалізації, протягом загального строку позовної давності, встановленого законом. У випадку, зазначеному в частині першій цієї статті, строк позовної давності обчислюється з дня передачі товарів на зберігання, а у випадках, зазначених у частинах третій та четвертій цієї статті, - з дня набрання законної сили рішенням суду по справі. Кошти, не отримані протягом цього строку, перераховуються до Державного бюджету України.

Стаття 175. Розпорядження конфіскованою валютою

Валюта України, іноземна валюта, конфісковані за рішеннями судів, перераховуються до Державного бюджету України.

Розділ VII

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ІЗ НАДАННЯ ПОСЛУГ З ДЕКЛАРУВАННЯ ТОВАРІВ І ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ТА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТОВАРІВ, ЩО ПЕРЕМІЩУЮТЬСЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ АБО ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІД МИТНИМ КОНТРОЛЕМ

Глава 26

МИТНИЙ БРОКЕР

Стаття 176. Митний брокер

Митний брокер (посередник) - це підприємство, що здійснює декларування товарів і транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України, і має ліцензію на право здійснення митної брокерської діяльності, видану спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи. Митним брокером може бути тільки підприємство-резидент. Від імені цього підприємства декларування товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, може здійснювати його відокремлений структурний підрозділ (філія, представництво тощо).

Стаття 177. Здійснення діяльності митного брокера

Митний брокер здійснює брокерську діяльність відповідно до норм цього Кодексу та ліцензійних умов, що затверджуються спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування та органом ліцензування.

Взаємовідносини митного брокера з особою, яку він представляє, визначаються договором доручення.

Стаття 178. Ліцензування діяльності митного брокера

Ліцензування діяльності митного брокера здійснюється

відповідно до Закону України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" ([1775-14](#)).

Стаття 179. Права та обов'язки митного брокера

Митний брокер виконує повноваження в обсязі, встановленому за дорученням особи, яку він представляє, здійснювати будь-які операції, пов'язані з пред'явленням митному органу товарів, транспортних засобів та документів на них до митного оформлення.

Митний брокер має право здійснювати свої функції з декларування товарів і транспортних засобів у будь-якому митному органі України.

Вчиняючи дії, передбачені частиною першою цієї статті, митний брокер виконує всі обов'язки і несе відповідальність, встановлену законом.

Стаття 180. Реєстр митних брокерів

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи веде реєстр митних брокерів і забезпечує його періодичну публікацію.

Стаття 181. Інформація, отримана митним брокером та його працівниками від особи, яку вони представляють

Інформація, отримана митним брокером та його працівниками від особи, яку вони представляють у процесі здійснення митних процедур, може використовуватися виключно для цілей цих процедур.

За розголошення інформації, що становить комерційну таємницю або є конфіденційною, митний брокер несе відповідальність відповідно до закону.

Глава 27

МИТНИЙ ПЕРЕВІЗНИК

Стаття 182. Митний перевізник

Митний перевізник – це підприємство, яке здійснює перевезення між митними органами товарів, що перебувають під митним контролем, без застосування при цьому заходів гарантування доставки товарів до митного органу призначення, передбачених пунктами 1, 2 та 4 частини першої статті 161 цього Кодексу, і має ліцензію на право здійснення діяльності митного перевізника, видану спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Митним перевізником може бути тільки підприємство-резидент.

Відносини митного перевізника з власником товарів визначаються відповідним договором.

Стаття 183. Ліцензування діяльності митного перевізника

Ліцензування діяльності митного перевізника здійснюється відповідно до Закону України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" ([1775-14](#)).

Стаття 184. Реєстр митних перевізників

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в

галузі митної справи веде реєстр митних перевізників і забезпечує його періодичну публікацію.

Розділ VIII

МИТНИЙ РЕЖИМ ЩОДО ТОВАРІВ І ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ, ЯКІ ПЕРЕМІЩУЮТЬСЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

Глава 28

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 185. Види митного режиму

Відповідно до мети переміщення товарів через митний кордон України запроваджуються такі види митного режиму:

- 1) імпорт;
- 2) реімпорт;
- 3) експорт;
- 4) реекспорт;
- 5) транзит;
- 6) тимчасове ввезення (вивезення);
- 7) митний склад;
- 8) спеціальна митна зона;
- 9) магазин безмитної торгівлі;
- 10) переробка на митній території України;
- 11) переробка за межами митної території України;
- 12) знищення або руйнування;
- 13) відмова на користь держави.

Митний режим, не передбачений частиною першою цієї статті, може встановлюватися тільки шляхом внесення відповідних змін до цього Кодексу.

Положення цієї статті не застосовуються у разі переміщення товарів від штучного острова, установки або споруди, створених у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України, до митного органу, розташованого на території України, зайнятій сушею.

{ Статтю 185 доповнено частиною третьою згідно із Законом N 2562-VI ([2562-17](#)) від 23.09.2010 }

Стаття 186. Вибір та зміна митного режиму

Декларант самостійно визначає митний режим товарів і транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України, відповідно до мети їх переміщення та на підставі документів, що подаються митному органу для здійснення митного контролю та митного оформлення.

Зміна митного режиму допускається за умови виконання всіх

належних процедур щодо заявленого режиму, дотримання вимог законодавства щодо тарифних і нетарифних заходів регулювання та подання митному органу для здійснення митного контролю та митного оформлення відповідних документів, що підтверджують заявлений режим.

Стаття 187. Регулювання питань, пов'язаних із застосуванням митних режимів

Питання, пов'язані із здійсненням митного контролю відповідно до заявленого митного режиму, регулюються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи, який визначає порядок здійснення такого контролю та надає роз'яснення щодо застосування відповідних митних процедур.

Глава 29

ІМПОРТ

Стаття 188. Поняття митного режиму імпорту

Імпорт - митний режим, відповідно до якого товари ввозяться на митну територію України для вільного обігу без обмеження строку їх перебування на цій території та можуть використовуватися без будь-яких митних обмежень.

Стаття 189. Умови переміщення товарів у режимі імпорту

Ввезення товарів на митну територію України в режимі імпорту передбачає:

- 1) подання митному органу документів, що засвідчують підстави та умови ввезення товарів на митну територію України;
- 2) сплату податків і зборів, якими обкладаються товари під час ввезення на митну територію України відповідно до законів України;
- 3) дотримання вимог, передбачених законом, щодо заходів нетарифного регулювання та інших обмежень.

Глава 30

РЕІМПОРТ

Стаття 190. Поняття митного режиму реімпорту

Реімпорт - митний режим, відповідно до якого товари, що походять з України та вивезені за межі митної території України згідно з митним режимом експорту, не пізніше ніж у встановлений законодавством строк ввозяться на митну територію України для вільного обігу на цій території.

Стаття 191. Умови переміщення товарів у режимі реімпорту

Товари можуть переміщуватися через митний кордон України у митному режимі реімпорту, якщо вони:

- 1) походять з митної території України;
- 2) ввозяться на митну територію України не пізніше ніж через один рік після їх вивезення (експорту) за межі митної території України;

3) не використовувалися за межами України з метою одержання прибутку;

4) ввозяться у тому ж стані, в якому вони перебували на момент вивезення (експорту), крім змін внаслідок природного зношення або втрат за нормальних умов транспортування та зберігання, а також інших випадків, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 192. Оформлення товарів у режимі реімпорту

Оформлення митним органом товарів у режимі реімпорту можливе лише за умови, що товари, заявлені у режим реімпорту, можуть бути ідентифіковані як такі, що були раніше експортованими товарами.

Стаття 193. Повернення сум вивізного (експортного) мита та інших коштів при реімпорті товарів

У разі реімпорту товарів протягом одного року з дати їх експорту суми вивізного (експортного) мита, сплачені при їх експорті, повертаються власникам цих товарів або уповноваженим ними особам на підставі їх заяв. Повернення зазначених сум здійснюється за рахунок Державного бюджету України органами Державного казначейства України за поданням відповідних митних органів.

Особа, що переміщує товари в режимі реімпорту, сплачує суми, одержані експортером як виплати або за рахунок інших пільг, наданих під час вивезення (експорту) цих товарів, а також проценти з цих сум, нараховані за обліковою ставкою Національного банку України.

Глава 31

ЕКСПОРТ

Стаття 194. Поняття митного режиму експорту

Експорт - митний режим, відповідно до якого товари вивозяться за межі митної території України для вільного обігу без зобов'язання про їх повернення на цю територію та без встановлення умов їх використання за межами митної території України.

Стаття 195. Умови переміщення товарів у режимі експорту

Вивезення товарів за межі митної території України в режимі експорту передбачає:

- 1) подання митному органу документів, що засвідчують підстави та умови вивезення товарів за межі митної території України;
- 2) сплату податків і зборів, встановлених на експорт товарів;
- 3) дотримання експортером вимог, передбачених законом.

Глава 32

РЕЕКСПОРТ

Стаття 196. Поняття митного режиму реекспорту

Реекспорт - митний режим, відповідно до якого товари, що походять з інших країн, не пізніше ніж у встановлений законодавством строк з моменту їх ввезення на митну територію

України вивозяться з цієї території в режимі експорту.

Стаття 197. Умови переміщення товарів у режимі реекспорту

Товари, що походять з інших країн, можуть вивозитися за межі митної території України у режимі реекспорту, якщо:

1) митному органу подано дозвіл уповноваженого Президентом України органу чи органу, визначеного міжнародним договором України, укладеним в установленому законом порядку, на реекспорт товарів; { Пункт 1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2592-VI ([2592-17](#)) від 07.10.2010 }

2) товари, що реекспортуються, перебувають у тому ж стані, в якому вони перебували на момент ввезення на митну територію України, крім змін внаслідок природного зношення або втрат за нормальних умов транспортування та зберігання;

3) товари, що реекспортуються, не використовувалися на території України з метою одержання прибутку;

4) товари, що реекспортуються, вивозяться не пізніше ніж через один рік з дня їх ввезення на митну територію України.

Стаття 198. Звільнення від оподаткування товарів, що реекспортуються

Звільнення від оподаткування товарів, що реекспортуються, регулюється виключно податковими законами України.

Стаття 199. Незастосування заходів нетарифного регулювання до товарів, що реекспортуються

До товарів, що реекспортуються, не застосовуються заходи нетарифного регулювання, крім випадків, визначених законом.

Глава 33

ТРАНЗИТ

Стаття 200. Поняття митного режиму транзиту

Транзит - митний режим, відповідно до якого товари і транспортні засоби переміщуються під митним контролем між двома митними органами або в межах зони діяльності одного митного органу без будь-якого використання таких товарів і транспортних засобів на митній території України.

Стаття 201. Умови переміщення товарів у режимі транзиту

Товари, що переміщуються транзитом, повинні:

1) перебувати у незмінному стані, крім змін внаслідок природного зношення або втрат за нормальних умов транспортування та зберігання;

2) не використовуватися на території України ні з якою іншою метою, крім транзиту;

3) у випадках, визначених законодавством України, переміщуватися за наявності дозволу на транзит через територію України, який видається відповідними уповноваженими органами;

4) у випадках, визначених Кабінетом Міністрів України,

переміщуватися встановленими маршрутами та шляхами;

5) бути доставленими до митного органу призначення у строк, що визначається відповідно до чинних в Україні нормативів на перевезення вантажів, виходячи з виду транспорту, маршруту, відстані до кінцевого пункту та інших умов перевезення.

Стаття 202. Заходи гарантування під час транзиту товарів

У випадках, передбачених законодавством України, митний орган дозволяє переміщення товарів у режимі транзиту лише за умови належного обладнання транспортного засобу та застосування заходів гарантування доставки товарів до митного органу призначення, передбачених статтями 161-164 цього Кодексу.

Стаття 203. Допущення товарів до переміщення в режимі транзиту

Рішення про допущення товарів до переміщення в режимі транзиту приймається митним органом на підставі наявних документів і за умови виконання перевізником положень цього Кодексу та інших законів України.

Глава 34

ТИМЧАСОВЕ ВВЕЗЕННЯ (ВИВЕЗЕННЯ)

Стаття 204. Поняття митного режиму тимчасового ввезення (вивезення)

Тимчасове ввезення (вивезення) - митний режим, відповідно до якого товари можуть ввозитися на митну територію України чи вивозитися за межі митної території України з обов'язковим наступним поверненням цих товарів без будь-яких змін, крім природного зношення чи втрат за нормальних умов транспортування.

Стаття 205. Умови переміщення товарів у режимі тимчасового ввезення (вивезення)

Переміщення товарів у режимі тимчасового ввезення (вивезення) передбачає:

1) подання митному органу документів на такі товари з обґрунтуванням підстав їх тимчасового ввезення на митну територію України (вивезення за межі митної території України);

2) надання митному органу, що здійснює митне оформлення товарів, які тимчасово ввозяться (вивозяться), зобов'язання про їх зворотне вивезення (ввезення) у строки, що обумовлені метою тимчасового ввезення (вивезення), але не перевищують строків, встановлених цим Кодексом;

3) подання митному органу, що здійснює митне оформлення товарів, які тимчасово ввозяться (вивозяться), дозволу відповідного компетентного органу на тимчасове ввезення (вивезення) товарів, якщо отримання такого дозволу передбачено законом.

Стаття 206. Товари, щодо яких може надаватися дозвіл на тимчасове ввезення (вивезення) з умовним повним

звільненням від оподаткування

Дозвіл на тимчасове ввезення на митну територію України (тимчасове вивезення за межі митної території України) під зобов'язання про зворотне вивезення допускається щодо:

товарів, призначених для демонстрації або використання на виставках, ярмарках, конференціях або інших подібних заходах;

професійного обладнання, необхідного особам, які прибувають в Україну (виїжджають з України), для підготовки репортажів, здійснення записів або передач для засобів масової інформації або зйомки фільмів;

контейнерів, піддонів, упаковки, а також будь-яких інших товарів, що ввозяться (вивозяться) у зв'язку з якою-небудь комерційною операцією, але ввезення яких саме по собі не є комерційною операцією;

зразків товарів і предметів та рекламних фільмів за умови, що вони залишаються власністю особи, яка перебуває або проживає за межами території тимчасового ввезення, і їх використання на території України не має комерційного характеру;

товарів, що ввозяться з освітніми, науковими чи культурними цілями, тобто наукового та навчального обладнання, обладнання для поліпшення дозвілля моряків, а також будь-яких інших товарів, що ввозяться в рамках навчальної, наукової або культурної діяльності;

особистих речей пасажирів та товарів, що ввозяться для спортивних цілей;

матеріалів для реклами та туризму;

транспортних засобів, що використовуються виключно для перевезення пасажирів і товарів через митний кордон України;

морських і річкових суден, інших плавучих засобів та повітряних суден, які ввозяться з метою ремонту; (Абзац десятий статті 206 в редакції Закону N 1766-IV ([1766-15](#)) від 15.06.2004)

устаткування та матеріалів, призначених нерезидентами для будівництва та ремонту морських і річкових суден, інших плавучих засобів та повітряних суден. (Абзац одинадцятий статті 206 в редакції Закону N 1766-IV ([1766-15](#)) від 15.06.2004)
(Стаття 206 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1495-IV ([1495-15](#)) від 17.02.2004)

Стаття 207. Допущення товарів до переміщення в режимі тимчасового ввезення (вивезення)

Рішення про допущення товарів до переміщення через митний кордон України в режимі тимчасового ввезення (вивезення) приймається митним органом у порядку ([1855-2002-п](#)), що визначається Кабінетом Міністрів України.

Митні органи не допускають товари до переміщення в режимі тимчасового ввезення (вивезення), якщо немає можливості встановити надійність їх ідентифікації, а також у разі відсутності гарантій їх повернення.

Стаття 208. Строки тимчасового ввезення (вивезення) товарів

Загальний строк тимчасового ввезення (вивезення) товарів становить один рік з дня ввезення на митну територію України (вивезення з митної території України).

З урахуванням мети ввезення (вивезення) товарів та інших обставин строк, зазначений у частині першій цієї статті, може бути продовжений відповідним митним органом.

Стаття 209. Звільнення від сплати податків під час переміщення товарів у режимі тимчасового ввезення (вивезення)

Звільнення від сплати податків під час переміщення товарів у режимі тимчасового ввезення (вивезення) регулюється виключно податковими законами України.

Стаття 210. Розпорядження товарами, щодо яких закінчилися строки тимчасового ввезення (вивезення)

До закінчення строків тимчасового ввезення (вивезення) особа, яка надала зобов'язання про зворотне вивезення (ввезення) товарів, що перебувають у режимі тимчасового ввезення (вивезення), повинна:

1) вивезти (ввезти) ці товари згідно із зобов'язанням, наданим митному органу;

2) або заявити про зміну митного режиму, що допускається щодо таких товарів з додержанням вимог цього Кодексу та інших законодавчих актів України.

Стаття 211. Гарантування перебування товарів у режимі тимчасового ввезення (вивезення)

У разі тимчасового ввезення (вивезення) окремих видів товарів, які визначаються Кабінетом Міністрів України, митне оформлення товарів у режимі тимчасового ввезення (вивезення) здійснюється митними органами за умови гарантування відповідно до закону додержання режиму тимчасового ввезення (вивезення).

У разі тимчасового ввезення товарів на умовах Конвенції про тимчасове ввезення ([995 472](#)) (м. Стамбул, 1990 рік) гарантування їх перебування у митному режимі тимчасового ввезення здійснюється відповідно до положень зазначеної Конвенції ([995 472](#)).

{ Статтю 211 доповнено частиною другою згідно із Законом N 1349-VI ([1349-17](#)) від 19.05.2009 }

Глава 35

МИТНИЙ СКЛАД

Стаття 212. Поняття режиму митного складу

Митний склад - митний режим, відповідно до якого ввезені з-за меж митної території України товари зберігаються під митним контролем без справляння податків і зборів і без застосування до них заходів нетарифного регулювання та інших обмежень у період зберігання, а товари, що вивозяться за межі митної території України, зберігаються під митним контролем після митного оформлення митними органами до фактичного їх вивезення за межі митної території України.

Стаття 213. Умови поміщення товарів у режим митного складу

У режим митного складу можуть поміщатися будь-які товари, за

винятком товарів, заборонених до ввезення в Україну, вивезення з України та транзиту через територію України, а також товарів, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

Товари, що можуть завдати шкоди іншим товарам або вимагають особливих умов зберігання, повинні зберігатися у спеціально обладнаних приміщеннях.

Стаття 214. Строк зберігання товарів у режимі митного складу

Строк зберігання товарів, ввезених із-за меж митної території України, в режимі митного складу не може перевищувати трьох років з дати поміщення цих товарів у зазначений режим.

Строк зберігання в режимі митного складу підакцизних товарів, ввезених із-за меж митної території України, не може перевищувати трьох місяців з дати поміщення їх у цей режим.

Товари, ввезені із-за меж митної території України, що зберігаються у режимі митного складу, до закінчення строків зберігання, установлених частинами першою та другою цієї статті, повинні бути задекларовані власником або уповноваженою ним особою до іншого митного режиму.

Товари, що вивозяться за межі митної території України, можуть зберігатися в режимі митного складу протягом трьох місяців з дати поміщення їх у цей режим. До закінчення зазначеного строку такі товари мають бути вивезені за межі митної території України.

Стаття 215. Операції, що можуть проводитися з товарами, які перебувають у режимі митного складу

З товарами, які перебувають у режимі митного складу, можуть проводитися такі операції:

1) операції, необхідні для забезпечення збереження цих товарів;

2) підготовка товарів за дозволом митного органу до продажу (відчуження) та транспортування: подрібнення партій, формування відправлень, сортування, пакування, перепаккування, маркування, навантаження, вивантаження, перевантаження та інші подібні операції.

Конкретний перелік та порядок здійснення таких операцій встановлюються Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним органом.

Стаття 216. Митні ліцензійні склади

Для зберігання товарів у режимі митного складу використовуються спеціально обладнані приміщення, резервуари, майданчики - митні ліцензійні склади.

Ліцензування діяльності, пов'язаної з відкриттям та експлуатацією митних ліцензійних складів, здійснюється відповідно до Закону України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" ([1775-14](#)) та ліцензійних умов.

Глава 36

СПЕЦІАЛЬНА МИТНА ЗОНА

Стаття 217. Поняття митного режиму спеціальної митної зони

Спеціальна митна зона - це митний режим, відповідно до якого до товарів, які ввозяться на території відповідних типів спеціальних (вільних) економічних зон із-за меж митної території України, а також до товарів, які вивозяться з територій зазначених зон за межі митної території України, не застосовуються заходи тарифного і нетарифного регулювання, якщо інше не передбачено законом.

Стаття 218. Спеціальні митні зони

Спеціальними митними зонами є частини території України, на яких запроваджено митний режим спеціальної митної зони. Для цілей оподаткування товари, ввезені на території спеціальних митних зон, розглядаються як такі, що знаходяться за межами митної території України. Ввезення на митну територію України цих товарів у незмінному стані або товарів, повністю вироблених, достатньо перероблених або оброблених у таких зонах, здійснюється в режимі імпорту. Ввезення на митну територію України цих товарів у незмінному стані або товарів, повністю вироблених, достатньо перероблених або оброблених у таких зонах, здійснюється в режимі імпорту. (Частина перша статті 218 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3235-IV ([3235-15](#)) від 20.12.2005)

Спеціальні митні зони створюються відповідно до законодавства України про спеціальні (вільні) економічні зони шляхом прийняття окремого закону для кожної спеціальної митної зони з визначенням її статусу, території, строку, на який вона створюється, та особливостей застосування законодавства України на її території. Законом встановлюються вимоги щодо створення спеціальної митної зони, види товарів, дозволених до ввезення у таку зону, та характер операцій, що здійснюються з товарами у межах зони. У законі також визначаються вимоги щодо організації роботи спеціальної митної зони та обов'язки органів управління зони по виконанню вимог митного законодавства під час здійснення митного контролю.

(*Стаття 218 із змінами, внесеними згідно із Законами N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005*)

Стаття 219. Вимоги до спеціальних митних зон

Митний орган, у зоні діяльності якого знаходиться спеціальна митна зона, з метою належної організації митного контролю може вимагати від органів управління цієї зони вжиття таких заходів:

- 1) спорудження огорожі по периметру зони;
- 2) встановлення обмежень щодо порядку доступу в зону у певні години роботи;
- 3) застосування інших заходів, що не перешкоджають нормальному функціонуванню зони відповідно до закону про таку зону.

Забороняється будь-яке будівництво в межах спеціальних митних зон без попереднього погодження з митним органом, у зоні діяльності якого знаходиться спеціальна митна зона.

Стаття 220. Заходи, що вживаються митними органами для забезпечення митного контролю у спеціальних митних зонах

З метою забезпечення належного митного контролю у спеціальних митних зонах митні органи мають право:

1) здійснювати постійний контроль та нагляд за кордонами спеціальних митних зон, а також за доступом у них;

2) вимагати від осіб, які переміщують товари через кордон спеціальної митної зони, ведення обліку руху таких товарів з метою їх контролю;

3) проводити перевірку товарів, що переміщуються через кордон спеціальної митної зони, з метою забезпечення здійснення передбачених цим Кодексом операцій та недопущення переміщення заборонених товарів;

4) здійснювати перевірки товарів, що знаходяться у спеціальних митних зонах;

5) здійснювати інші передбачені законом заходи, спрямовані на забезпечення надійності митного контролю.

Стаття 221. Операції, що можуть здійснюватися з товарами у спеціальних митних зонах

У спеціальних митних зонах допускається здійснення виробничих та інших комерційних операцій з товарами за умови дотримання положень цього Кодексу. Перелік видів товарів та операцій, що з ними здійснюються, визначається у законі про конкретну спеціальну митну зону.

З метою забезпечення виконання законів та з урахуванням характеру товарів можуть запроваджуватися окремі заборони та обмеження щодо здійснення операцій з товарами у спеціальних митних зонах. Такі заборони та обмеження стосовно спеціальних митних зон встановлюються законами.

Кабінет Міністрів України може обмежувати або забороняти ввезення окремих товарів у спеціальні митні зони.

Стаття 222. Строки перебування товарів у спеціальних митних зонах

Товари можуть перебувати у спеціальних митних зонах протягом усього часу функціонування таких зон.

Стаття 223. Облік товарів, що знаходяться у спеціальних митних зонах

Особи, які здійснюють операції з товарами у спеціальних митних зонах, ведуть облік товарів, що ввозяться, вивозяться, зберігаються, виробляються, переробляються, закупаються та реалізуються, і подають митним органам звітність про такі операції у порядку, що встановлюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи. Будь-які зміни, що відбуваються з товарами в межах спеціальних митних зон, мають відобразитися в облікових документах.

Стаття 224. Розпорядження товарами, що знаходяться в спеціальній митній зоні, у разі ліквідації зони

У разі ліквідації спеціальної митної зони власники товарів, що перебувають у цій зоні, або уповноважені ними особи зобов'язані розпорядитися зазначеними товарами до моменту остаточного вирішення усіх питань, пов'язаних з ліквідацією спеціальної митної зони.

У разі якщо до моменту остаточного вирішення усіх питань, пов'язаних з ліквідацією спеціальної митної зони, власник товарів, що перебувають у цій зоні, або уповноважена ним особа не розпорядиться зазначеними товарами, такі товари підлягають декларуванню до іншого митного режиму.

Глава 37

МАГАЗИН БЕЗМИТНОЇ ТОРГІВЛІ

Стаття 225. Поняття митного режиму магазину безмитної торгівлі

Магазин безмитної торгівлі - митний режим, відповідно до якого товари, а також супутні товарам роботи, не призначені для споживання на митній території України, знаходяться та реалізуються під митним контролем у пунктах пропуску на митному кордоні України, відкритих для міжнародного сполучення, інших зонах митного контролю, визначених митними органами України, без справляння мита, податків, установлених на експорт та імпорт таких товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання.

Стаття 226. Умови реалізації товарів у режимі магазину безмитної торгівлі

Товари, а також супутні товарам роботи, в режимі магазину безмитної торгівлі реалізуються лише у спеціальних торговельних закладах (магазинах безмитної торгівлі).

Розташування магазинів безмитної торгівлі та умови реалізації в них товарів повинні виключати можливість безпосереднього ввезення цих товарів для споживання на митній території України.

Приміщення магазину безмитної торгівлі може включати в себе:

- 1) торговельний зал (зали), у тому числі бари та пункти громадського харчування;
- 2) допоміжні приміщення;
- 3) склад магазину.

Строк перебування товарів у режимі магазину безмитної торгівлі не може перевищувати трьох років з дня їх поміщення у цей режим. Після закінчення або впродовж зазначеного строку товари можуть бути заявлені митному органу:

- 1) для вільного обігу на митній території України;
- 2) для вільного обігу за межами митної території України;
- 3) для поміщення в режим митного складу;
- 4) для знищення під митним контролем.

Власники магазинів безмитної торгівлі можуть мати митні склади для зберігання та наступного постачання в магазини всіх видів товарів, у тому числі підакцизних.

Магазини безмитної торгівлі здійснюють торгівлю всіма видами продовольчих і непродовольчих товарів вітчизняного (на умовах експорту) та іноземного походження, крім товарів, які заборонені відповідно до законодавства до ввезення, вивезення та транзиту через територію України.

Порядок відкриття, ліквідації магазинів безмитної торгівлі, а також правила продажу ними товарів встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 227. Вимоги до власників магазинів безмитної торгівлі

Власником магазину безмитної торгівлі може бути лише підприємство-резидент.

Власник магазину безмитної торгівлі зобов'язаний:

1) своєчасно декларувати митному органу товари, що надходять до магазину чи вибувають з магазину, та подавати всі документи, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення;

2) виключити можливість надходження до магазину та вилучення з магазину товарів поза митним контролем;

3) дотримуватися положень цього Кодексу та інших законодавчих актів України щодо умов діяльності магазинів безмитної торгівлі;

4) вести облік товарів, що надходять до магазину безмитної торгівлі та реалізуються ним, і подавати митним органам, в зоні діяльності яких знаходиться магазин безмитної торгівлі, звіт про рух товарів у магазині за формою, встановленою спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 228. Розпорядження товарами, що знаходяться в магазині безмитної торгівлі, у разі його ліквідації

У разі набрання чинності рішенням про ліквідацію магазину безмитної торгівлі розміщення нових партій товарів, а також реалізація товарів у магазині не дозволяються. Товари, що знаходяться в магазині безмитної торгівлі, підлягають негайному переміщенню на склад магазину та декларуванню власником магазину до іншого митного режиму.

Глава 38

ПЕРЕРОБКА НА МИТНІЙ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Стаття 229. Поняття митного режиму переробки на митній території України

Переробка на митній території України - митний режим, відповідно до якого ввезені на митну територію України товари, що походять з інших країн, піддаються у встановленому законодавством порядку переробці без застосування до них заходів нетарифного регулювання, за умови вивезення за межі митної території України продуктів переробки відповідно до митного режиму експорту.

Стаття 230. Дозвіл на переробку товарів на митній території України

Ввезення та переробка на митній території України товарів, що походять з інших країн, здійснюються з дозволу митного органу відповідно до положень цього Кодексу та інших законів України.

Дозвіл на переробку товарів на митній території України може бути скасовано митним органом, якщо його видано на підставі недостовірних даних, що мали істотне значення для прийняття рішення, або у разі коли підприємство-резидент, якому видано такий

дозвіл, не дотримується положень цього Кодексу та інших актів законодавства України.

Стаття 231. Операції щодо переробки товарів

Кількість операцій щодо переробки товарів у митному режимі переробки на митній території України не обмежується.

Операції щодо переробки товарів можуть включати:

- 1) власне переробку товарів;
- 2) обробку товарів - монтаж, збирання, монтування та налагодження, внаслідок чого одержуються інші товари;
- 3) ремонт товарів, у тому числі відновлення та регулювання;
- 4) використання окремих товарів, що не є продуктами переробки, але які сприяють чи полегшують процес виготовлення продуктів переробки, якщо самі вони при цьому повністю витрачаються.

Обмеження на окремі операції щодо переробки товарів, порядок виконання операцій щодо переробки товарів, включаючи можливість та умови використання українських товарів у процесі переробки, визначаються цим Кодексом та іншими законами України.

Окремі операції з переробки товарів за дорученням підприємства-резидента, якому видано дозвіл на переробку товарів на митній території України, та з дозволу митного органу можуть здійснюватися іншим підприємством. При цьому відповідальність перед митними органами за дотримання визначеного порядку переробки товарів несе підприємство, якому видано дозвіл на проведення операцій щодо переробки товарів на митній території України.

У разі якщо за умовами переробки товарів на митній території України передбачається виконання кількох операцій щодо їх переробки кількома підприємствами, кожне з підприємств, яке бере участь у процесі переробки, повинне одержати дозвіл митного органу на переробку товарів на митній території України. Переміщення товарів між підприємствами, що беруть участь у їх переробці, здійснюється з дозволу і під контролем митних органів.

Стаття 232. Строки переробки товарів на митній території України

Строк переробки товарів на митній території України обчислюється починаючи з дня завершення митного оформлення митним органом товарів, що ввозяться для переробки.

Строк переробки товарів на митній території України встановлюється митним органом під час надання дозволу підприємству-резиденту виходячи з тривалості процесу переробки товарів та розпорядження продукцією їх переробки, але, як правило, не може бути більшим ніж 90 днів.

Виходячи з технологічних особливостей переробки Кабінет Міністрів України за поданням відповідного міністерства або іншого центрального органу виконавчої влади може встановлювати інші строки переробки товарів, ніж ті, що зазначені у частині другій цієї статті.

Стаття 233. Перевірка митними органами дотримання режиму переробки на митній території України

Митні органи можуть проводити перевірку товарів, ввезених для переробки на митній території України, а також продуктів їх переробки у будь-якої особи, яка здійснює операції щодо переробки таких товарів.

Стаття 234. Обсяг виходу продуктів переробки

Митні органи здійснюють контроль за обов'язковим обсягом виходу продуктів переробки, що утворюються в результаті переробки товарів на митній території України. Дані про обов'язковий обсяг виходу продуктів переробки зазначаються в договорі (контракті) на переробку товарів на митній території України.

Стаття 235. Порядок митного оформлення продуктів переробки

У разі вивезення за межі митної території України товарів, ввезених для переробки на митній території України, чи продуктів їх переробки такі товари підлягають декларуванню митним органам з поданням окремого документа – митної декларації, в якій зазначаються кількість та вартість українських товарів, витрачених на здійснення операцій щодо переробки товарів, що ввозилися для переробки.

Митне оформлення українських товарів, використаних під час переробки товарів, що походять з інших країн, здійснюється у порядку, встановленому цим Кодексом та іншими законами України для митного оформлення експорту товарів українського походження.

Стаття 236. Умови реалізації продуктів переробки на митній території України

Якщо умовами переробки на митній території України товарів, що походять з інших країн, передбачено проведення розрахунків частиною продуктів їх переробки, такі продукти мають бути оформлені як ввезені на митну територію України в режимі імпорту зі справлянням усіх належних податків і зборів та застосуванням відповідних заходів нетарифного регулювання відповідно до законодавства.

Глава 39

ПЕРЕРОВКА ЗА МЕЖАМИ МИТНОЇ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Стаття 237. Поняття митного режиму переробки за межами митної території України

Переробка за межами митної території України – митний режим, відповідно до якого товари, що перебувають у вільному обігу на митній території України, вивозяться без застосування заходів тарифного та нетарифного регулювання з метою їх переробки за межами митної території України та наступного повернення в Україну.

Стаття 238. Операції щодо переробки товарів за межами митної території України

Під час переробки товарів за межами митної території України можуть здійснюватися операції, зазначені у частині другій статті 231 цього Кодексу.

Законами України можуть бути встановлені обмеження щодо окремих операцій з переробки товарів за межами митної території України.

Стаття 239. Дозвіл на вивезення товарів для переробки за межами митної території України

Вивезення товарів для переробки за межами митної території України здійснюється з дозволу митного органу на основі положень цього Кодексу та інших законів України.

Дозвіл на вивезення товарів для переробки за межами митної території України може бути скасовано митним органом у разі, якщо його видано на підставі недостовірних даних, що мали істотне значення для прийняття рішення, або якщо підприємство-резидент, якому видано такий дозвіл, не дотримується положень цього Кодексу та інших законів України.

Стаття 240. Строки переробки товарів за межами митної території України

Строк переробки товарів за межами митної території України обчислюється починаючи з дня завершення митного оформлення митним органом товарів, що вивозяться для переробки.

Строк переробки товарів за межами митної території України встановлюється митним органом під час видачі дозволу підприємству-резиденту виходячи з тривалості процесу переробки товарів, але, як правило, не може бути більшим ніж 90 днів.

Виходячи з технологічних особливостей переробки Кабінет Міністрів України за поданням відповідного міністерства або іншого центрального органу виконавчої влади може встановлювати інші строки переробки товарів, ніж ті, що зазначені у частині другій цієї статті.

Стаття 241. Обсяг виходу продуктів переробки

Митні органи здійснюють контроль за обов'язковим обсягом виходу продуктів переробки, що утворюються в результаті переробки товарів за межами митної території України. Дані про обов'язковий обсяг виходу продуктів переробки зазначаються в договорі (контракті) на переробку продукції за межами митної території України.

Стаття 242. Порядок митного оформлення та оподаткування продуктів переробки

У разі ввезення на митну територію України товарів, вивезених за її межі для переробки, чи продуктів переробки вони підлягають декларуванню з поданням окремого документа - декларації на товари іноземного походження, які були витрачені в процесі переробки українських товарів.

Продукти переробки, що ввозяться на митну територію України, оподатковуються відповідно до закону.

Глава 40

ЗНИЩЕННЯ АБО РУЙНУВАННЯ

Стаття 243. Поняття режиму знищення або руйнування

Знищення або руйнування - митний режим, відповідно до якого товари, ввезені на митну територію України, знищуються під митним контролем чи приводяться у стан, який виключає їх використання, без справляння податків, установлених на імпорт, а також без

застосування заходів нетарифного регулювання до товарів, що знищуються або руйнуються.

Знищення або руйнування товарів допускається з письмового дозволу митного органу, який надається за умови наявності дозволів інших органів державної влади, що здійснюють відповідно до їхньої компетенції контроль під час переміщення товарів через митний кордон України. Такий дозвіл митним органом не видається, якщо знищення товарів може завдати істотної шкоди навколишньому природному середовищу, а також в інших випадках, що визначаються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи спільно з іншими органами державної влади, що здійснюють контроль під час переміщення товарів через митний кордон України.

Стаття 244. Витрати на знищення товарів

Знищення або руйнування товарів здійснюється за рахунок їх власника чи іншої заінтересованої особи.

Стаття 245. Відходи (залишки), що утворилися в результаті знищення або руйнування товарів

Відходи (залишки), що утворилися в результаті знищення або руйнування товарів, мають бути поміщені у відповідний митний режим як товари, що ввезені на митну територію України і перебувають під митним контролем.

Глава 41

ВІДМОВА НА КОРИСТЬ ДЕРЖАВИ

Стаття 246. Поняття митного режиму відмови на користь держави

Відмова на користь держави - митний режим, відповідно до якого власник відмовляється від товарів, що перебувають під митним контролем, без будь-яких умов на свою користь. У режимі відмови на користь держави на товари не нараховуються і не справляються податки і збори, а також не застосовуються заходи нетарифного регулювання.

Відмова від товарів на користь держави допускається з дозволу митного органу, який видається у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Кабінет Міністрів України визначає перелік товарів, що не можуть бути поміщені у митний режим відмови на користь держави.

Розділ IX

ОСОБЛИВОСТІ ПРОПУСКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРІВ, ЩО ПЕРЕМІЩУЮТЬСЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ГРОМАДЯНАМИ

Глава 42

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 247. Порядок переміщення громадянами товарів через митний кордон України

Громадяни за умови дотримання вимог цього Кодексу та інших законів України можуть переміщувати через митний кордон України

будь-які товари, крім тих, що заборонені до ввезення в Україну та вивезення з України, а також тих, щодо яких законом України встановлено обмеження в галузі зовнішньоекономічної діяльності.

Стаття 248. Умови пересилання громадянами товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях

Громадяни мають право пересилати товари у міжнародних поштових та експрес-відправленнях у порядку, встановленому статтями 151-153 цього Кодексу, крім товарів, заборонених до такого пересилання.

Обмеження щодо вартості та обсягів товарів, а також перелік товарів, заборонених до пересилання у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, встановлюються цим Кодексом та іншими законами України.

Стаття 249. Визначення вартості товарів, які переміщуються громадянами через митний кордон України, для цілей нарахування податків і зборів

Митна вартість товарів, які переміщуються громадянами через митний кордон України, для цілей нарахування податків і зборів визначається на підставі заяви власника цих товарів чи уповноваженої ним особи за умови надання підтверджувальних документів (товарних чеків, ярликів тощо), які можна ідентифікувати з наявними товарами. При визначенні митної вартості товарів, які переміщуються у несупроводжуваному багажі та вантажному відправленні, крім вартості самих товарів враховується вартість їх страхування та перевезення (фрахту) до моменту перетинання ними митного кордону України.

За відсутності таких підтверджень або у разі наявності обґрунтованих сумнівів щодо достовірності відомостей стосовно заявленої вартості митні органи визначають митну вартість самостійно, на підставі ціни на ідентичні або подібні (аналогічні) товари та відповідно до вимог цього Кодексу.

Глава 43

ПРОПУСК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРІВ, ЩО ВИВОЗЯТЬСЯ ГРОМАДЯНАМИ ЗА МЕЖІ МИТНОЇ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Стаття 250. Умови вивезення громадянами товарів за межі митної території України

Вивезення громадянами товарів за межі митної території України здійснюється у порядку та на умовах, встановлених законодавством України для підприємств, якщо інше не передбачено законом.

Дія частини першої цієї статті не поширюється на:

- 1) товари, сукупна вартість яких не перевищує суму, еквівалентну 200 євро;
- 2) предмети, які вивозяться (пересилаються) у зв'язку з виїздом за межі України на постійне місце проживання;
- 3) предмети, які входять до складу спадщини, оформленої в Україні на користь громадянина-нерезидента, за умови підтвердження складу спадщини органами, що вчиняють нотаріальні дії;
- 4) товари, які тимчасово вивозяться (пересилаються) за межі

митної території України під письмове зобов'язання про їх зворотне ввезення;

5) товари, які були тимчасово ввезені на митну територію України під зобов'язання про їх зворотне вивезення, що підтверджується відповідними документами;

6) предмети, одержані громадянами-нерезидентами у вигляді призів і нагород за участь у змаганнях, конкурсах, фестивалях тощо, які проводяться на території України, що підтверджується відповідними документами;

7) предмети (майно) особистого користування, у тому числі предмети початкового облаштування, придбані в Україні громадянами-нерезидентами, які користуються пільгами згідно з міжнародними договорами України, укладеними в установленому законом порядку, що вивозяться (пересилаються) цими громадянами у зв'язку з їх остаточним виїздом за межі України;

8) товари, придбані громадянами-нерезидентами на території України, загальна вартість яких не перевищує суми іноземної валюти, ввезеної цими громадянами під час в'їзду в Україну, за умови подання відповідних документів;

9) предмети, призначені для особистого користування, що вивозяться (пересилаються) громадянами-нерезидентами у зв'язку з остаточним виїздом за межі України;

10) товари, що вивозяться громадянами-нерезидентами у зв'язку з остаточним виїздом за межі України, на суму, що не перевищує 80 відсотків доходу, одержаного за час роботи чи навчання в Україні, за умови подання відповідних документів.

Стаття 251. Обмеження щодо вивезення громадянами за межі митної території України окремих товарів

Не допускається вивезення громадянами за межі митної території України незалежно від загальної вартості:

1) товарів, щодо яких відповідно до законодавства України застосовуються заходи тарифного та нетарифного регулювання експорту;

2) товарів, на які встановлено державні дотації, крім предметів особистого користування;

3) товарів промислового призначення (обладнання, комплектуючих виробів, матеріалів тощо) згідно з переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Вивезення дорогоцінних металів (за винятком банківських металів, пам'ятних та ювілейних монет України із дорогоцінних металів), дорогоцінного каміння та виробів з них, а також культурних цінностей з метою їх відчуження дозволяється у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України. Порядок вивезення банківських металів, пам'ятних та ювілейних монет України із дорогоцінних металів визначається Національним банком України.

(*Стаття 251 із змінами, внесеними згідно із Законом N 291-IV ([291-15](#)) від 28.11.2002 - набирає чинності з 01.01.2003 року*)

Глава 44

ПРОПУСК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРІВ, ЯКІ ВВОЗЯТЬСЯ
ГРОМАДЯНАМИ НА МИТНУ ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ

Стаття 252. Умови ввезення громадянами товарів на митну територію України

Товари, які ввозяться громадянами на митну територію України, підлягають оподаткуванню в порядку та на умовах, визначених законами України.

Дія частини першої цієї статті не поширюється на:

1) товари, сукупна вартість яких не перевищує суму, еквівалентну 200 євро;

2) предмети особистого користування, що тимчасово ввозяться (пересилаються) громадянами-нерезидентами на митну територію України під письмове зобов'язання про їх зворотне вивезення;

3) предмети, що ввозяться (пересилаються) у разі переселення громадян на постійне місце проживання в Україну;

4) товари, що ввозяться (пересилаються) громадянами, які користуються пільгами згідно з міжнародними договорами України, укладеними в установленому законом порядку;

5) предмети, які ввозяться (пересилаються) громадянами і входять до складу спадщини, відкритої за межами митної території України на користь резидента, у разі підтвердження складу спадщини органами, що вчиняють нотаріальні дії у країні її відкриття. Зазначене підтвердження підлягає легалізації у консульських установах України, що діють у відповідній країні;

6) предмети, одержані громадянами-резидентами у вигляді нагород і призів на змаганнях, конкурсах, фестивалях за межами митної території України, за умови документального підтвердження факту нагородження;

7) товари, що були попередньо вивезені (переслані) громадянами за митний кордон України під письмове зобов'язання про їх зворотне ввезення і ввозяться (пересилаються) назад на митну територію України, за наявності відповідної вивізної митної декларації;

8) товари, що у порядку, передбаченому законодавством України, ввозяться (пересилаються) на митну територію України працівниками дипломатичної служби закордонних дипломатичних установ України, які перебували за кордоном у довготерміновому відрядженні й повертаються в Україну після завершення цього відрядження. (Частина другу статті 252 доповнено пунктом 8 згідно із Законом N 1970-IV ([1970-15](#)) від 01.07.2004)

Стаття 253. Звільнення від оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів, які ввозяться на митну територію України громадянами

Громадяни можуть ввозити алкогольні напої та тютюнові вироби на митну територію України без сплати податків, установлених на імпорт, у таких кількостях з розрахунку на одну особу:

а) 2 літри вина та 1 літр міцних алкогольних напоїв;

б) 200 цигарок або 50 сигар, або 250 грамів тютюну, або набір таких виробів загальною вагою не більше 250 грамів.

Алкогольні напої та тютюнові вироби, зазначені у частині

першій цієї статті, звільняються від оподаткування за умови, що вони:

ввозяться на митну територію України громадянами, які досягли 18-річного віку;

переміщуються через митний кордон України у супроводжуваному багажі або ручній поклажі громадян.

Алкогільні напої та тютюнові вироби незалежно від їх кількості не звільняються від оподаткування, якщо особа, яка ввозить їх на митну територію України, була відсутня в Україні менш ніж 24 години.

Стаття 254. Умови тимчасового ввезення громадянами товарів на митну територію України під зобов'язання про зворотне вивезення, у тому числі з метою транзиту

Товари, що підлягають оподаткуванню, які тимчасово ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України під зобов'язання про зворотне вивезення, а також з метою транзиту, пропускаються на митну територію України за умови надання митному органу гарантій. Види гарантій, умови і порядок їх надання та повернення визначаються законом.

У разі порушення зобов'язання про зворотне вивезення за межі митної території України або транзиту через митну територію України товарів, зазначених у частині першій цієї статті, за винятком випадків, коли таке порушення сталося внаслідок аварії або дії непереборної сили, що підтверджується відповідними документами, надані гарантії застосовуються для забезпечення стягнення.

Розділ X

СПРИЯННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПІД ЧАС ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

{ Назва розділу X в редакції Закону N 359-V ([359-16](#)) від 16.11.2006 }

Глава 45

ЗАХОДИ МИТНИХ ОРГАНІВ ЩОДО СПРИЯННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПІД ЧАС ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

{ Назва глави 45 в редакції Закону N 359-V ([359-16](#)) від 16.11.2006 }

Стаття 255. Порядок митного контролю і митного оформлення товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності

Митний контроль і митне оформлення товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності та ввозяться на митну територію України або вивозяться з митної території України, здійснюються в загальному порядку з урахуванням особливостей, встановлених цим Кодексом та іншими законами України.

Заходи, пов'язані з призупиненням митного оформлення відповідно до положень цього Кодексу, не застосовуються митними

органами щодо товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності, переміщуються територією України транзитом чи ввозяться на митну територію України або вивозяться з неї фізичними особами у випадках, передбачених пунктом 1 частини другої статті 250 та пунктом 1 частини другої статті 252 цього Кодексу, для власного використання і не призначені для виробничої або іншої підприємницької діяльності, пересилаються в міжнародних поштових та експрес-відправленнях.

Вивезення з митної території у незмінному вигляді товарів, митне оформлення яких призупинено за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності, забороняється.
{ Стаття 255 в редакції Закону N 359-V ([359-16](#)) від 16.11.2006 }

Стаття 256. Митний реєстр об'єктів права інтелектуальної власності

Особа, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності та яка має підстави вважати, що під час переміщення товарів через митний кордон України порушуються чи можуть бути порушені її права на об'єкт права інтелектуальної власності, має право подати до спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи заяву про сприяння захисту належних їй майнових прав на об'єкт інтелектуальної власності шляхом внесення відповідних відомостей до митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи веде митний реєстр об'єктів права інтелектуальної власності на підставі заяв власників майнових прав на об'єкти авторського права і суміжних прав, прав на торговельні марки, промислові зразки та географічні зазначення.

Порядок реєстрації об'єктів права інтелектуальної власності у митному реєстрі ([622-2007-п](#)), включаючи форму заяви, перелік інформації та документів, які додаються до заяви, подання і розгляду заяви та ведення реєстру визначається Кабінетом Міністрів України.

Для сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час митного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України, інформація про зареєстровані у митному реєстрі об'єкти права інтелектуальної власності надсилається всім митним органам України.

Після реєстрації у митному реєстрі об'єкта права інтелектуальної власності на підставі даних такого реєстру митні органи вживають заходів щодо запобігання переміщенню через митний кордон України контрафактних товарів, що можуть містити охоронювані законодавством України об'єкти авторського права і суміжних прав, прав на торговельні марки, промислові зразки та географічні зазначення.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи забезпечує оприлюднення переліку об'єктів права інтелектуальної власності, включених до митного реєстру.
{ Стаття 256 в редакції Закону N 359-V ([359-16](#)) від 16.11.2006 }

Стаття 257. Призупинення митного оформлення товарів на підставі даних митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності

Якщо митний орган на підставі даних митного реєстру об'єктів

права інтелектуальної власності, який ведеться спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи, виявляє ознаки порушення прав інтелектуальної власності щодо товарів, пред'явлених до митного контролю та митного оформлення, то їх митне оформлення призупиняється, а товари підлягають розміщенню на складах тимчасового зберігання або на складах митних органів.

Рішення про призупинення митного оформлення товарів на строк до 15 календарних днів і в разі необхідності продовження цього строку не більше ніж на 15 календарних днів приймає керівник митного органу або особа, що його заміщує.

Не пізніше наступного робочого дня після прийняття рішення про призупинення митного оформлення товарів митний орган повідомляє особу, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, про факт пред'явлення цих товарів до митного оформлення, а декларанта – про причини призупинення їх митного оформлення, а також повідомляє декларантові найменування та адресу особи, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності. У повідомленні особі, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, зазначаються: митне оформлення яких саме товарів призупинено, причини та строки призупинення, найменування та адреса власника товарів, а також інша необхідна інформація.

Датою отримання повідомлення особою, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, вважається день, коли митним органом таке повідомлення надіслано засобами факсимільного зв'язку, електронної пошти тощо.

Якщо протягом перших 15 календарних днів після отримання повідомлення про призупинення митного оформлення товарів особа, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, письмово не поінформує митний орган, що призупинив митне оформлення, про звернення до суду з метою забезпечення захисту прав інтелектуальної власності або не звернеться до такого митного органу з письмовим мотивованим клопотанням про продовження строку призупинення митного оформлення, то товари, митне оформлення яких було призупинено, підлягають митному оформленню в установленому порядку.

Якщо протягом перших 15 календарних днів після отримання повідомлення про призупинення митного оформлення товарів особа, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, письмово поінформує митний орган, що призупинив митне оформлення, про звернення до суду з метою забезпечення захисту прав інтелектуальної власності або звернеться до такого митного органу з письмовим мотивованим клопотанням про продовження строку призупинення митного оформлення товарів, то призупинення митного оформлення може бути продовжено митним органом не більше ніж на 15 календарних днів.

Якщо протягом строків, зазначених у частині другій цієї статті, особа, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, подасть митному органу, що призупинив митне оформлення товарів, ухвалу

суду про заборону вчинення певних дій у справі про порушення прав інтелектуальної власності або інше рішення з цього питання, винесене уповноваженими державними органами, митний орган продовжує призупинення митного оформлення товарів на строк, встановлений цими органами.

Якщо протягом строків, зазначених у частині другій цієї статті, до митного органу, що призупинив митне оформлення товарів, не буде подано ухвалу суду про заборону вчинення певних дій у справі про порушення прав інтелектуальної власності, то товари, щодо яких було прийнято рішення про призупинення митного оформлення, підлягають митному оформленню в установленому порядку.

Особа, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, і декларант можуть з дозволу митного органу брати проби і зразки товарів, щодо яких прийнято рішення про призупинення митного оформлення, і передавати їх на експертизу. Копії експертних висновків подаються митному органу.

Якщо протягом строків, зазначених у частині другій цієї статті, порушення прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів, щодо яких прийнято рішення про призупинення митного оформлення, буде підтверджене висновком експертизи, проведеної уповноваженим органом, то митний орган у встановленому цим Кодексом порядку порушує справу про порушення митних правил, а товари - безпосередні предмети правопорушення - вилучаються в порядку, встановленому цим Кодексом.

У разі призупинення митного оформлення товарів, зазначених у цій статті, відшкодування митним органам і власникам складів тимчасового зберігання витрат, пов'язаних із зберіганням цих товарів, а у випадку, передбаченому частиною восьмою цієї статті, також і відшкодування декларанту та іншим особам збитків, спричинених таким призупиненням, здійснюється за рахунок особи, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності. Для забезпечення відшкодування зазначених витрат і збитків особа, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, надає спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади в галузі митної справи заставу або іншу еквівалентну гарантію, достатню для відшкодування збитків митним органам, власникам складів тимчасового зберігання, декларанту, одержувачу або відправнику вантажу та власнику товару. Розмір, порядок внесення застави, її види, а також види еквівалентних гарантій та порядок їх надання ([z0799-07](#)), визначаються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.
{ Стаття 257 в редакції Закону N 359-V ([359-16](#)) від 16.11.2006 }

Стаття 257-1. Призупинення митного оформлення товарів за ініціативою митного органу

За наявності достатніх підстав вважати, що внаслідок переміщення через митний кордон України товарів, щодо яких особою не подано заяву про сприяння захисту належних їй майнових прав на об'єкт права інтелектуальної власності відповідно до статті 256 цього Кодексу, може бути порушене право на об'єкти авторського права і суміжних прав, прав на торговельні марки, промислові зразки та географічні зазначення, митний орган може за власною ініціативою призупинити митне оформлення таких товарів.

Митний орган вживає заходів щодо призупинення за власною ініціативою митного оформлення товарів, що містять об'єкти права

інтелектуальної власності, виключно за умови наявності відомостей про особу, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на такі об'єкти інтелектуальної власності.

У разі ввезення на митну територію України або вивезення за її межі товарів, зазначених у частині першій цієї статті, митний орган, що здійснює митне оформлення таких товарів, у той же день надсилає особі, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, повідомлення, зазначене у частині третій статті 257 цього Кодексу, яке надсилається засобами факсимільного зв'язку, електронної пошти тощо. Водночас такій особі пропонується у триденний строк після отримання повідомлення надати митному органу гарантію щодо відшкодування витрат і збитків, пов'язаних із призупиненням митного оформлення зазначених товарів. Датою отримання особою повідомлення вважається день, коли митним органом таке повідомлення надіслано зазначеними засобами зв'язку.

Якщо особа, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, у визначений строк подасть митному органу, що надіслав їй повідомлення, письмове клопотання про сприяння захисту прав інтелектуальної власності та надасть гарантію щодо відшкодування витрат і збитків у разі призупинення митного оформлення товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності, то митне оформлення таких товарів призупиняється на строк, передбачений частиною другою статті 257 цього Кодексу, а декларант невідкладно інформується про причини призупинення, після чого вчиняються дії згідно з положеннями частин п'ятої - десятої статті 257 цього Кодексу.

Якщо особа, якій відповідно до законодавства України належать майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, не подасть митному органу відповідне клопотання та не надасть гарантії щодо відшкодування витрат і збитків у разі призупинення митного оформлення товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності, то такі товари підлягають митному оформленню в установленому порядку.

Порядок отримання інформації, взаємодії митних органів з іншими правоохоронними і контролюючими органами та власниками прав на об'єкти права інтелектуальної власності ([622-2007-п](#)) в межах вчинення дій, передбачених цією статтею, визначається Кабінетом Міністрів України.

{ Закон доповнено статтею 257-1 згідно із Законом N 359-V ([359-16](#)) від 16.11.2006 }

Стаття 258. Взаємодія митних органів з іншими органами державної влади у сфері захисту права інтелектуальної власності

При здійсненні контролю за переміщенням через митний кордон України товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності, митні органи взаємодіють з іншими органами державної влади, уповноваженими у сфері захисту права інтелектуальної власності, в порядку, що визначається законодавством України.

Розділ XI

МИТНА ВАРТІСТЬ ТОВАРІВ.
МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ ТОВАРІВ

Глава 46

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 259. Митна вартість товарів

Митною вартістю товарів, які переміщуються через митний кордон України, є їх ціна, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари, обчислена відповідно до положень цього Кодексу.

Стаття 260. Визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України

Митна вартість товарів, які переміщуються через митний кордон України, визначається декларантом відповідно до положень цього Кодексу.

Порядок визначення митної вартості товарів поширюється на товари, які переміщуються через митний кордон України.

Для цілей визначення митної вартості використовується інформація, підготовлена у спосіб, сумісний з принципами бухгалтерського обліку, прийнятими у відповідній країні і доцільними для певного методу визначення митної вартості.

Методи визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України, та умови їх застосування встановлюються цим Кодексом.

Стаття 261. Використання відомостей про митну вартість товарів

Відомості про митну вартість товарів, які переміщуються через митний кордон України, використовуються для нарахування податків і зборів (обов'язкових платежів), ведення митної статистики, а також у відповідних випадках для розрахунків у разі застосування штрафів, інших санкцій та стягнень, встановлених законами України.

Митні органи зобов'язані забезпечити в установленому порядку доступ до інформації про закони, інші нормативно-правові акти, нормативні документи та судові рішення загального застосування щодо питань, пов'язаних з визначенням митної вартості товарів.

Стаття 262. Декларування митної вартості товарів

Митна вартість товарів і метод її визначення заявляються (декларуються) митному органу декларантом під час переміщення товарів через митний кордон України шляхом подання декларації митної вартості.

Порядок та умови декларування митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України, встановлюються Кабінетом Міністрів України ([1766-2006-п](#)), а порядок заповнення декларацій митної вартості - спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 263. Додержання вимог щодо конфіденційності інформації

Уся інформація, що стосується митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України, може використовуватися митним органом виключно для митних цілей і не може без спеціального дозволу особи чи органу, що подають таку інформацію, розголошуватися або передаватися третім особам, включаючи інші органи державної влади, крім подання її у порядку, визначеному законом.

Умови, викладені у частині першій цієї статті, не стосуються знеособленої зведеної інформації для статистичних цілей, знеособленої аналітичної інформації, інформації щодо загальних питань роботи митниці, інформації, яка не відноситься до конкретних фізичних та/або юридичних осіб, та інформації, яка не може становити комерційну таємницю. Крім того, це не стосується інформації стосовно правопорушень, публічного обговорення в засобах масової інформації проблем митної справи тощо.

За розголошення зазначеної у частині першій цієї статті інформації посадові особи митних органів несуть відповідальність згідно із законом.

Стаття 264. Права та обов'язки декларанта, який декларує митну вартість товарів

Заявлена декларантом митна вартість товарів і подані ним відомості про її визначення повинні базуватися на об'єктивних, документально підтверджених даних, що піддаються обчисленню.

У разі потреби у підтвердженні заявленої митної вартості товарів декларант зобов'язаний подати митному органу необхідні для цього відомості та забезпечити можливість їх перевірки відповідно до порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У разі виникнення потреби в уточненні заявленої митної вартості товарів або в разі незгоди декларанта з митною вартістю, визначеною митним органом, декларант має право звернутися до митного органу з проханням випустити товари, що декларуються, у вільний обіг під гарантію уповноваженого банку або сплатити податки і збори (обов'язкові платежі) згідно з митною вартістю цих товарів, визначеною митним органом.

На письмову вимогу декларант має право на надання йому в тижневий строк з дня звернення письмового пояснення стосовно того, як митним органом було визначено митну вартість оцінюваних товарів.

Строк дії гарантійних зобов'язань, визначених цією статтею, не може перевищувати 90 календарних днів з моменту випуску товарів у вільний обіг.

Після надання банком гарантій, зазначених у частині третій цієї статті, митний орган зобов'язаний випустити товари у вільний обіг. У разі якщо після сплати декларантом податків і зборів (обов'язкових платежів) згідно з митною вартістю товарів, визначеною митним органом, буде прийнято рішення про застосування митної вартості, заявленої декларантом, сума надміру сплачених податків і зборів (обов'язкових платежів) повертається декларанту у місячний термін з дня прийняття рішення, у порядку, передбаченому законодавством.

Додаткові витрати, що виникли у декларанта у зв'язку з уточненням заявленої ним митної вартості або поданням митному органу додаткової інформації, несе декларант.

Декларант має право оскаржити рішення митного органу щодо визначення митної вартості оцінюваних товарів до митного органу вищого рівня та/або до суду. У повідомленні митного органу вищого рівня про результати розгляду скарги обґрунтовується прийняте за скаргю рішення та міститься інформація про право декларанта оскаржити це рішення в судовому порядку.

Стаття 265. Права та обов'язки митного органу під час здійснення контролю правильності визначення митної вартості товарів

Митний орган здійснює контроль правильності визначення митної вартості товарів згідно з положеннями цього Кодексу. Такий контроль може здійснюватися в установленому порядку із застосуванням різних форм, у тому числі відповідно до статей 60 і 69 цього Кодексу, після закінчення операцій митного контролю, оформлення та пропуску через митний кордон України товарів і транспортних засобів. Порядок контролю правильності визначення митної вартості товарів ([339-2008-п](#)) після закінчення операції митного контролю, оформлення та пропуску через митний кордон України товарів і транспортних засобів та донарахування обов'язкових платежів визначається Кабінетом Міністрів України.

Митний орган має право упевнитися в достовірності або точності будь-якої заяви, документа чи декларації, поданої для цілей визначення митної вартості.

Якщо митний орган дійшов висновку, що визначена декларантом митна вартість нижча, ніж прямі витрати на виробництво цього товару, в тому числі сировини, матеріалів та/або комплектуючих, які входять до складу товару, митний орган має право зобов'язати декларанта визначити митну вартість іншим способом, ніж він використав для її визначення.
(Глава 46 в редакції Закону N 3269-IV ([3269-15](#)) від 22.12.2005)

Глава 47

МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ ТОВАРІВ,
ЯКІ ІМПОРТУЮТЬСЯ В УКРАЇНУ, ТА ПОРЯДОК ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ

Стаття 266. Методи визначення митної вартості товарів, які імпортуються в Україну

Визначення митної вартості товарів, які імпортуються в Україну, здійснюється за такими методами:

- 1) за ціною договору щодо товарів, які імпортуються (вартість операції);
- 2) за ціною договору щодо ідентичних товарів;
- 3) за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів;
- 4) на основі віднімання вартості;
- 5) на основі додавання вартості (обчислена вартість);
- 6) резервного.

Основним є метод визначення митної вартості товарів за ціною договору щодо товарів, які імпортуються (вартість операції).

Якщо митна вартість не може бути визначена за методом 1 згідно з положеннями статті 267 цього Кодексу, проводиться процедура консультацій між митним органом та декларантом з метою обґрунтованого вибору підстав для визначення митної вартості відповідно до вимог статей 268 і 269 цього Кодексу. У ході таких консультацій митний орган та декларант можуть здійснити обмін наявною у кожного з них інформацією за умови додержання вимог щодо її конфіденційності.

У разі неможливості визначення митної вартості товарів, які імпортуються в Україну, відповідно до вимог статей 268 і 269 цього Кодексу за основу може братися або ціна, за якою оцінювані ідентичні або подібні (аналогічні) товари були продані в Україні не пов'язаному з продавцем покупцю відповідно до вимог статті 271, або обчислена відповідно до вимог статті 272 цього Кодексу вартість товарів.

При цьому кожний наступний метод застосовується, якщо митна вартість товарів не може бути визначена шляхом застосування попереднього методу.

Методи на основі віднімання та додавання вартості (обчислена вартість) можуть застосовуватися у будь-якій послідовності на розсуд декларанта.

У разі якщо неможливо застосувати жоден із зазначених методів, митна вартість визначається за резервним методом відповідно до вимог, установлених статтею 273 цього Кодексу.

Стаття 267. Метод визначення митної вартості за ціною договору щодо товарів, які імпортуються (вартість операції)

Митною вартістю за ціною договору щодо товарів, які імпортуються, є вартість операції, тобто ціна, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за товари, якщо вони продаються на експорт в Україну, скоригована в разі потреби відповідно до частини другої цієї статті. Ціна, що була фактично сплачена або підлягає сплаті, – це загальна сума всіх платежів, які були здійснені або які повинні бути здійснені покупцем оцінюваних товарів на користь продавця та/або на користь продавця через третіх осіб, та/або на пов'язаних з продавцем осіб. Такі платежі можуть бути здійснені прямо або опосередковано шляхом переказу грошей, акредитиву, інкасування або за допомогою інших розрахунків (вексель, передача цінних документів тощо). Термін "ціна, що була фактично сплачена або підлягає сплаті" стосується тільки ціни оцінюваних товарів. Дивіденди або інші платежі покупця на користь продавця, не пов'язані з оцінюваними товарами, не є частиною митної вартості. Додавання до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті, згідно з цією статтею робляться лише на основі об'єктивних даних, що підтверджуються документально та піддаються обчисленню.

При визначенні митної вартості до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари, додаються подальші витрати, якщо вони не включалися до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті, зокрема:

1) витрати, понесені покупцем:

а) комісійні та брокерська винагорода, за винятком комісійних за закупівлю, які є платою покупця своєму агентові за надання послуг, пов'язаних з представництвом його інтересів за кордоном для закупівлі оцінюваних товарів;

б) вартість контейнерів, що для митних цілей вважаються єдиним цілим з відповідними товарами;

в) вартість упаковки або вартість пакувальних матеріалів та робіт, пов'язаних з пакуванням;

2) належним чином розподілена вартість нижченаведених товарів

та послуг, якщо вони поставляються прямо чи опосередковано покупцем безоплатно або за зниженими цінами для використання у зв'язку з виробництвом та продажем на експорт в Україну оцінюваних товарів, якщо така вартість не включена до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті:

а) сировини, матеріалів, деталей, напівфабрикатів, комплектувальних виробів тощо, які увійшли до складу оцінюваних товарів;

б) інструментів, штампів, шаблонів та аналогічних предметів, використаних у процесі виробництва оцінюваних товарів;

в) матеріалів, витрачених у процесі виробництва оцінюваних товарів (мастильні матеріали, паливо тощо);

г) інженерних та дослідно-конструкторських робіт, дизайну, художнього оформлення, ескізів та креслень, виконаних за межами України і безпосередньо необхідних для виробництва оцінюваних товарів;

3) роялті та ліцензійні платежі, які стосуються оцінюваних товарів та які покупець повинен сплачувати прямо чи опосередковано як умову продажу оцінюваних товарів, якщо такі платежі не включаються до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті. Зазначені платежі можуть включати платежі, які стосуються патентів, знаків для товарів і послуг та авторських прав. Витрати на право відтворення (тиражування) оцінюваних товарів в Україні не повинні додаватися до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари;

4) відповідна частина виручки від будь-якого подальшого перепродажу, передачі чи використання товарів, що оцінюються, на митній території України, яка прямо чи опосередковано йде на користь продавця;

5) витрати на транспортування оцінюваних товарів до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію України;

6) витрати на завантаження, розвантаження та обробку оцінюваних товарів, пов'язані з їх транспортуванням до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію України;

7) витрати на страхування цих товарів.

При визначенні митної вартості до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті, не допускається включення ніяких інших витрат, крім тих, що передбачені у цій статті. До митної вартості не включаються нижченаведені витрати або кошти за умови виділення їх з ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари, які документально підтверджено та які піддаються обчисленню:

а) плата за будівництво, спорудження, складення, технічне обслуговування або технічну допомогу, здійснені після ввезення імпортованих товарів, таких як промислова установка, машини або обладнання;

б) витрати на транспортування після ввезення;

в) податки та збори (обов'язкові платежі), які справляються в Україні.

Метод визначення митної вартості за ціною договору щодо товарів, які імпортуються (вартості операції), використовується в разі, якщо:

1) немає жодних обмежень щодо прав покупця (імпортера) на використання оцінюваних товарів, за винятком тих, що:

а) встановлюються законом чи запроваджуються органами державної влади в Україні;

б) обмежують географічний регіон, у якому товари можуть бути перепродані (відчужені повторно);

в) не впливають значною мірою на вартість товару;

2) стосовно продажу оцінюваних товарів або їх ціни відсутні будь-які умови або застереження, що унеможливають визначення вартості цих товарів;

3) жодна частина виручки від будь-якого подальшого перепродажу, розпорядження або використання товарів покупцем не надійде прямо чи опосередковано продавцеві, якщо тільки не може бути зроблено відповідне коригування відповідно до положень частини другої цієї статті;

4) покупець і продавець не є пов'язаними між собою особами або хоч і є пов'язаними між собою особами, але ці відносини не вплинули на ціну товарів. За наявності достатніх підстав вважати, що зазначені відносини вплинули на ціну оцінюваних товарів, митний орган повинен повідомити про це декларантові та надати йому можливість для відповіді та доказу відсутності впливу взаємозв'язку продавця і покупця на ціну, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари. На вимогу декларанта таке повідомлення здійснюється у письмовій формі.

Для цілей цього Кодексу особи вважаються пов'язаними між собою тільки в разі, якщо:

1) вони є посадовими особами або керівниками підприємств один у одного;

2) вони є партнерами у спільній підприємницькій або іншій діяльності, яку не заборонено законодавством;

3) вони є роботодавцем і найманим працівником;

4) будь-яка особа прямо чи опосередковано володіє, контролює або утримує 5 чи більше відсотків випущених акцій, що дають право голосу, або акцій обох з них;

5) один з них прямо або опосередковано контролює іншого;

6) обидва вони прямо або опосередковано контролюються третьою особою;

7) разом вони прямо або опосередковано контролюють третю особу;

8) вони є членами однієї сім'ї.

Особи, одна з яких є одноосібним агентом, одноосібним дистриб'ютором чи одноосібним концесіонером іншої, як би це не називалося, вважаються пов'язаними для цілей цього Кодексу, якщо вони підпадають хоча б під один з критеріїв частини п'ятої цієї

статті.

При продажу товарів між пов'язаними особами вартість операції береться за основу для визначення митної вартості оцінюваних товарів за першим методом, якщо декларант доведе, що така вартість є максимально наближеною до вартості однієї з нижченаведених операцій, яка здійснювалася одночасно з оцінюваними товарами або майже в той же час:

1) вартості операції при продажу непов'язаним покупцям ідентичних або подібних (аналогічних) товарів для експорту в Україну;

2) митної вартості ідентичних або подібних (аналогічних) товарів, визначеної згідно з положеннями статті 271 цього Кодексу;

3) митної вартості ідентичних або подібних (аналогічних) товарів, визначеної згідно з положеннями статті 272 цього Кодексу.

У разі застосування вимог частини сьомої цієї статті належним чином враховується наявна у митного органу та подана декларантом інформація щодо різниці в комерційних умовах продажу, кількісних показниках, елементах і витратах, зазначених у частині другій цієї статті, та витратах, які звичайно понесені продавцем при продажу, коли продавець і покупець не пов'язані між собою, і не понесені продавцем при продажу, коли продавець і покупець пов'язані між собою.

Визначення вартості операцій, зазначених у пунктах 1-3 частини сьомої цієї статті, здійснюється за ініціативою декларанта і тільки з метою порівняння. Вартість цих операцій не може використовуватися замість вартості операцій з оцінюваними товарами.

Використані декларантом відомості повинні бути об'єктивними, піддаватися обчисленню та підтверджуватися документально.

Стаття 268. Метод визначення митної вартості за ціною договору щодо ідентичних товарів

У разі якщо митна вартість імпортованих товарів не може бути визначена згідно з положеннями статті 267 цього Кодексу, за митну вартість береться вартість операції з ідентичними товарами, які продаються на експорт в Україну з тієї ж країни і час експорту яких збігається з часом експорту оцінюваних товарів або є максимально наближеним до нього.

При застосуванні цього методу визначення митної вартості за основу береться вартість операції з ідентичними товарами з дотриманням умов, зазначених у цій статті. При цьому під ідентичними розуміються товари, однакові за всіма ознаками з оцінюваними товарами, у тому числі за такими, як:

- 1) фізичні характеристики;
- 2) якість та репутація на ринку;
- 3) країна походження;
- 4) виробник.

Незначні зовнішні відмінності не можуть бути підставою для відмови у розгляді товарів як ідентичних, якщо в цілому такі товари відповідають вимогам частини другої цієї статті.

Ціна договору щодо ідентичних товарів береться за основу для визначення митної вартості товарів, якщо ці товари ввезено приблизно в тій же кількості та на тих же комерційних умовах, що й оцінювані товари.

У разі відсутності такого продажу використовується вартість операції з ідентичними товарами, які продавалися в Україну в іншій кількості та/або на інших комерційних умовах. При цьому їх ціна коригується з урахуванням зазначених розбіжностей незалежно від того, чи веде це до збільшення або зменшення вартості. Інформація, що використовується при здійсненні коригування, повинна бути документально підтверджена.

У разі якщо кошти та витрати, зазначені в пунктах 5-7 частини другої статті 267 цього Кодексу, включаються у вартість операції, здійснюється коригування для врахування значної різниці в таких коштах і витратах між оцінюваними товарами та відповідними ідентичними товарами, що зумовлено різницею у відстанях і способах транспортування.

У разі якщо для цілей застосування цього методу виявляється більше, ніж одна вартість операції з ідентичними товарами, для визначення митної вартості оцінюваних товарів використовується найменша така вартість.

Стаття 269. Метод визначення митної вартості за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів

У разі якщо митна вартість імпортованих товарів не може бути визначена згідно з положеннями статей 267 та 268 цього Кодексу, за митну вартість береться вартість операції з подібними (аналогічними) товарами, які продаються на експорт в Україну і час експорту яких збігається з часом експорту оцінюваних товарів або є максимально наближеним до нього.

Під подібними (аналогічними) розуміються товари, які хоч і не є однаковими за всіма ознаками, але мають схожі характеристики і складаються із схожих компонентів, завдяки чому виконують однакові функції порівняно з товарами, що оцінюються, та вважаються комерційно взаємозамінними.

Для визначення, чи є товари подібними (аналогічними), враховуються такі ознаки:

- 1) якість, наявність торгової марки та їх репутація на ринку;
- 2) країна походження;
- 3) виробник.

Ціна договору щодо подібних (аналогічних) товарів береться за основу для визначення митної вартості товарів, якщо ці товари ввезено приблизно в тій же кількості і на тих же комерційних умовах, що й оцінювані товари.

У разі якщо такого продажу не виявлено, використовується вартість операції з подібними (аналогічними) товарами, які продавалися в Україну в іншій кількості та/або на інших комерційних умовах. При цьому їх ціна коригується з урахуванням зазначених розбіжностей незалежно від того, чи веде це до збільшення або зменшення вартості. Інформація, що використовується при здійсненні коригування, повинна бути документально підтверджена.

У разі якщо кошти та витрати, зазначені в пунктах 5-7 частини другої статті 267 цього Кодексу, включаються у вартість операції, здійснюється коригування для врахування значної різниці у таких коштах і витратах між оцінюваними товарами та відповідними подібними (аналогічними) товарами, що зумовлено різницею у відстанях і способах транспортування.

У разі якщо для цілей застосування цього методу виявляється більше, ніж одна вартість операції з подібними (аналогічними) товарами, для визначення митної вартості оцінюваних товарів використовується найменша така вартість.

Стаття 270. Застереження щодо умов застосування методів визначення митної вартості товарів за ціною договору щодо ідентичних товарів та за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів

Товари не вважаються ідентичними або подібними (аналогічними) оцінюваним, якщо вони не вироблені в тій же країні, що і товари, які оцінюються.

Товари, виготовлені не виробником оцінюваних товарів, а іншою особою, беруться до уваги лише в разі, якщо немає ні ідентичних, ні подібних (аналогічних) товарів, виготовлених особою - виробником товарів, які оцінюються.

Товари не вважаються ідентичними чи подібними (аналогічними) оцінюваним, якщо їх проектування, дослідно-конструкторські роботи, художнє оформлення, дизайн, ескізи, креслення, а також інші аналогічні роботи виконано в Україні.

Стаття 271. Метод визначення митної вартості на основі віднімання вартості

У разі якщо митна вартість імпортованих товарів не може бути визначена відповідно до положень статей 267-270 цього Кодексу, їх митна вартість визначається згідно з положеннями цієї статті на основі віднімання вартості, крім випадків, коли на вимогу декларанта порядок застосування цієї статті та статті 272 може бути зворотним.

У разі якщо оцінювані, ідентичні чи подібні (аналогічні) товари продаються (відчужуються) на митній території України у незмінному стані, для визначення митної вартості товарів за цим методом за основу береться ціна одиниці товару, за якою найбільша партія оцінюваних, ідентичних чи подібних (аналогічних) імпортованих товарів продається на території України покупцю, що не є пов'язаною з продавцем особою, одночасно або у час, максимально наближений до дати ввезення оцінюваних товарів, за умови врахування, якщо вони можуть бути виділені, таких компонентів:

1) витрат на виплату комісійних, що були фактично сплачені або підлягають сплаті, чи звичайних торговельних надбавок, які робляться для одержання прибутку та покриття загальних витрат у зв'язку з продажем на митній території України товарів того ж класу та виду. Товарами одного класу та виду є товари, які підпадають під групу або спектр товарів, що виробляються конкретною галуззю чи сектором промисловості та включають ідентичні або подібні (аналогічні) товари. Поняття "товари того ж класу або виду" включає товари, імпортовані з тієї ж країни, що й оцінювані товари, а також товари, ввезені з інших країн.

Сума прибутку та загальних витрат, до яких належать прями та

непрямі витрати, пов'язані із збутом зазначених товарів, повинна братися в цілому. Числове значення витрат для цілей вирахування цієї суми визначається на основі інформації, поданої декларантом, якщо тільки цифри декларанта не є несумісними з даними, одержаними при продажу в Україні ввезених (імпортних) товарів того ж класу або виду. Якщо дані декларанта несумісні з такими даними, сума для обчислення прибутку та загальних витрат може ґрунтуватися на іншій відповідній інформації, а не тій, що надана декларантом.

При визначенні комісійних або звичайних прибутків та загальних витрат віднесення товарів до "товарів того ж класу або виду" повинно здійснюватися в кожному конкретному випадку з посиланням на відповідні обставини;

2) звичайних витрат, понесених в Україні на навантаження, вивантаження, транспортування, страхування, та інших пов'язаних з такими операціями витрат;

3) сум ввізного (імпортного) мита, податків, зборів та інших обов'язкових платежів, що підлягають сплаті в Україні у зв'язку з ввезенням (імпортом) чи продажем (відчуженням) товарів.

У разі якщо ні оцінювані, ні ідентичні чи подібні (аналогічні) товари не продаються в Україні одночасно або в час, максимально наблизений до дати ввезення оцінюваних товарів в Україну, митна вартість таких товарів визначається на основі ціни одиниці товару, за якою відповідно оцінювані або ідентичні чи подібні (аналогічні) з оцінюваними товари продаються в Україні в кількості, достатній для встановлення ціни за одиницю такого товару, в тому ж стані, в якому вони були ввезені, на найбільш ранню дату після ввезення товарів, які оцінюються, але до закінчення 90 днів після їх ввезення.

У разі відсутності випадків продажу оцінюваних, ідентичних чи подібних (аналогічних) товарів у такому ж стані, в якому вони перебували на момент ввезення в Україну, на вимогу декларанта митна вартість таких товарів визначається на основі ціни одиниці товару, за якою зазначені товари продаються в Україні після подальшої обробки (переробки) найбільшою партією особам, не пов'язаним з особами, в яких вони купують такі товари. При цьому робляться відповідні поправки на вартість, додану такою обробкою (переробкою), та вирахування, передбачені пунктами 1-3 частини другої цієї статті.

Вирахування вартості, доданої подальшою обробкою (переробкою), повинні ґрунтуватися на даних, які є об'єктивними, підтверджуються документально, піддаються обчисленню та належать до вартості такої роботи. За основу для обчислень беруться прийняті промислові формули, рецепти, методи будівництва та інша галузева практика.

Положення частини четвертої цієї статті не застосовуються в разі, якщо:

1) у результаті подальшої обробки ввезені товари втрачають свою ідентичність, крім випадків, коли, незважаючи на втрату ідентичності ввезених товарів, величина вартості, доданої обробкою може бути точно визначена;

2) ввезені товари зберігають свою ідентичність, але становлять настільки незначний відсоток продажу їх в Україні, що використання цього методу оцінювання буде невиправданим.

Можливість застосування положень частини четвертої цієї

статті визначається в кожному конкретному випадку залежно від конкретних обставин.

Стаття 272. Метод визначення митної вартості товарів на основі додавання вартості (обчислена вартість)

Для визначення митної вартості товарів на основі додавання вартості (обчислена вартість) за основу береться надана виробником товарів, які оцінюються, або від його імені інформація про їх вартість, яка повинна складатися із сум:

1) вартості матеріалів та витрат, понесених виробником при виробництві оцінюваних товарів. Така інформація повинна базуватися на комерційних рахунках виробника за умови, що такі рахунки сумісні із загальновизнаними принципами бухгалтерського обліку, які застосовуються в країні, де ці товари виробляються;

2) обсягу прибутку та загальних витрат, що дорівнює сумі, яка звичайно відображається при продажу товарів того ж класу або виду, що й оцінювані товари, які виготовляються виробниками у країні експорту для експорту в Україну;

3) загальних витрат при продажу в Україну з країни вивезення товарів того ж класу або виду, тобто витрат на завантаження, розвантаження та обробку оцінюваних товарів, їх транспортування до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію України, витрат на страхування цих товарів та інших витрат, пов'язаних із ввезенням цих товарів в Україну.

Посадова особа митного органу не може вимагати або примушувати будь-яку особу, яка не є резидентом, надавати для вивчення або дозволяти одержувати доступ до будь-якого рахунка чи інших записів для цілей визначення обчисленої вартості. Інформація, подана виробником товарів для цілей визначення митної вартості згідно з положеннями цієї статті, може бути перевірена в країні – виробникові товарів органами влади України за згодою виробника і за умови повідомлення заздалегідь уряду країни – виробника товарів та за відсутності заперечень проти такої перевірки.

Стаття 273. Резервний метод

У разі якщо митна вартість товарів не може бути визначена шляхом послідовного використання методів, зазначених у статтях 267–272 цього Кодексу, митна вартість оцінюваних товарів визначається з використанням способів, які не суперечать законам України і є сумісними з відповідними принципами і положеннями Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ).

Митна вартість, визначена згідно з положеннями цієї статті, повинна щонайбільшою мірою ґрунтуватися на раніше визначеній за методами 1–6 митній вартості, однак при визначенні митної вартості відповідно до цієї статті допускається гнучкість при застосуванні цих методів.

Митна вартість імпортованих товарів не визначається згідно з положеннями цієї статті на підставі:

1) ціни товарів українського походження на внутрішньому ринку України;

2) системи, яка передбачає прийняття для митних цілей вищої з двох альтернативних вартостей;

3) ціни товарів на внутрішньому ринку країни-експортера;

4) вартості виробництва, іншої, ніж обчислена вартість, визначена для ідентичних або подібних (аналогічних) товарів відповідно до положень статті 272 цього Кодексу;

5) ціни товарів, що поставляються з країни-експортера до третіх країн;

6) мінімальної митної вартості;

7) довільної чи фіктивної вартості.

Якщо ця стаття застосовується митним органом, на вимогу декларанта, митний орган зобов'язаний письмово поінформувати його про митну вартість, визначену відповідно до положень цієї статті, та про використаний при цьому метод.

(Глава 47 із змінами, внесеними згідно із Законами N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005; в редакції Закону N 3269-IV ([3269-15](#)) від 22.12.2005)

Глава 48

МИТНА ВАРТІСТЬ ТОВАРІВ, ЩО ВИВОЗЯТЬСЯ (ЕКСПОРТУЮТЬСЯ) З УКРАЇНИ

Стаття 274. Визначення митної вартості товарів, що вивозяться (експортуються) з України

Митна вартість товарів, що вивозяться (експортуються) з України на підставі договору купівлі-продажу або міни, визначається на основі ціни, яку було фактично сплачено або яка підлягає сплаті за ці товари на момент перетинання митного кордону України.

До митної вартості товарів, що вивозяться (експортуються), також включаються фактичні витрати, якщо вони не були раніше до неї включені:

а) на навантаження, вивантаження, перевантаження, транспортування та страхування до пункту перетинання митного кордону України;

б) комісійні та брокерські винагороди;

в) ліцензійні та інші платежі за використання об'єктів права інтелектуальної власності, які покупець повинен прямо чи побічно здійснити як умову продажу (експорту) товарів, які оцінюються.

Митна вартість товарів, що вивозяться (експортуються) з України на підставі договору, відмінного від договорів купівлі-продажу чи міни, визначається на основі ціни, підтвердженої комерційними, транспортними, банківськими, бухгалтерськими та іншими документами, що містять відомості про вартість товарів, які оцінюються, з урахуванням витрат на транспортування та страхування товарів до пункту перетинання митного кордону України.

У разі встановлення цінових обмежень під час вивезення (експорту) окремих товарів (індикативні ціни, граничні рівні цін, ціни, встановлені в результаті антидемпінгових розслідувань тощо) митна вартість таких товарів у разі вивезення (експорту) їх з України визначається з урахуванням положень, що визначають порядок застосування зазначених обмежень.

(Стаття 274 в редакції Закону N 3269-IV ([3269-15](#)) від 22.12.2005)

Стаття 275. Декларування митної вартості

У разі вивезення (експорту) товарів, на які встановлено вивізне, антидемпінгове, компенсаційне чи спеціальні види мита, митна вартість декларується шляхом подання декларації митної вартості.

Основою для визначення митної вартості товарів є ціна угоди, яку фактично сплачено чи яка підлягає сплаті за ці товари, якщо на неї не вплинули такі фактори:

1) обмеження щодо прав продавця (експортера) на товари, що оцінюються, за винятком:

а) обмежень, встановлених законами;

б) обмежень, що істотно не впливають на ціну товарів;

2) залежність продажу (відчуження) та ціни угоди від дотримання умов, вплив яких неможливо врахувати;

3) відомості, використані декларантом для визначення митної вартості товарів, не підтвержені документально або не є кількісно вираженими та достовірними;

4) учасники угоди (експортер та імпортер) є взаємозалежними особами, за винятком випадків, коли їх взаємозалежність не вплинула на ціну угоди, що повинно бути доведено декларантом. При цьому особи вважаються взаємозалежними, якщо має місце хоча б одна з таких умов:

а) один з учасників угоди - фізична особа чи посадова особа одного з підприємств - учасників угоди є одночасно посадовою особою іншого підприємства - учасника угоди;

б) учасники угоди є співвласниками підприємства;

в) учасники угоди пов'язані трудовими відносинами;

г) один з учасників угоди володіє вкладом (паєм) чи акціями з правом голосу в статутному капіталі іншого учасника угоди, які становлять не менше п'яти відсотків статутного капіталу;

г) обидва учасники угоди перебувають під прямим чи непрямим контролем третьої особи;

д) учасники угоди спільно, прямо чи непрямо контролюють третю особу;

е) один з учасників угоди прямо чи непрямо контролює іншого учасника угоди;

е) учасники угоди - фізичні особи чи посадові особи підприємств - учасників угоди є родичами.

Розділ XII

КРАЇНА ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ

Глава 49

КРАЇНА ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ ТА КРИТЕРІЇ ВИЗНАЧЕННЯ КРАЇНИ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ. СЕРТИФІКАТИ ПРО ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ

Стаття 276. Мета визначення країни походження товару

Країна походження товару визначається з метою застосування тарифних та нетарифних заходів регулювання ввезення товару на митну територію України та вивезення товару з цієї території, а також забезпечення обліку товарів у статистиці зовнішньої торгівлі.

Стаття 277. Визначення країни походження товару

Визначення країни походження товару здійснюється на основі принципів міжнародної практики. Порядок визначення країни походження товару встановлюється Кабінетом Міністрів України на підставі положень цього Кодексу.

Країною походження товару вважається країна, в якій товар був повністю вироблений або підданий достатній переробці відповідно до критеріїв, встановлених цим Кодексом.

При цьому під країною походження товару можуть розумітися група країн, митні союзи країн, регіон чи частина країни, якщо є необхідність їх виділення з метою визначення походження товару.

Стаття 278. Товари, повністю вироблені у країні

Товарами, повністю виробленими у країні, вважаються:

1) корисні копалини, видобуті на її території або в її територіальних водах, або на її континентальному шельфі і в морських надрах, якщо країна має виключне право на розробку цих надр;

2) рослинна продукція, вирощена та зібрана на її території;

3) живі тварини, що народилися і вирощені в цій країні;

4) продукція, одержана від тварин, вирощених у цій країні;

5) продукція мисливського, рибальського та морського промислів;

6) продукція морського промислу, видобута та/або вироблена у Світовому океані суднами цієї країни; (Пункт 6 статті 278 в редакції Закону N 3269-IV ([3269-15](#)) від 22.12.2005)

7) вторинна сировина та відходи, які є результатом виробничих та інших операцій, здійснених у країні;

8) продукція високих технологій, одержана у відкритому космосі на космічних кораблях, що належать цій країні чи орендуються нею;

9) товари, вироблені у цій країні виключно з продукції, зазначеної у пунктах 1-8 цієї статті.

Стаття 279. Критерій достатньої переробки товару

У разі якщо у виробництві товару беруть участь дві або більше країн, походження товару визначається згідно з критерієм достатньої переробки, а саме: країною походження товару вважається країна, в якій було здійснено повне виготовлення товару або останні операції з його переробки, достатні для того, щоб товар одержав основні характерні риси.

Критеріями достатньої переробки є:

1) правило, яке потребує в результаті переробки товару зміни класифікаційного коду товару за Українським класифікатором товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД) ([2371a-14](#), [2371б-14](#), [2371в-14](#), [2371г-14](#)) на рівні будь-якого з перших чотирьох знаків;

2) правило адвалерної частки, яке полягає у зміні вартості товару в результаті його переробки, коли відсоткова частка вартості використаних матеріалів або доданої вартості досягає фіксованої частки у вартості кінцевого товару;

3) виконання виробничих і технологічних операцій, які можуть не вести в результаті переробки товару до зміни його коду або вартості згідно з правилом адвалерної частки, але з дотриманням певних умов вважаються достатніми для визнання товару походженням із тієї країни, де такі операції мали місце.

Такі критерії достатньої переробки, як правило адвалерної частки та виконання виробничих і технологічних операцій, встановлюються та застосовуються для конкретних товарів або конкретної країни (країн) у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Якщо стосовно конкретного товару або конкретної країни (країн) такі критерії достатньої переробки, як правило адвалерної частки та виконання виробничих і технологічних операцій не встановлено, то застосовується правило, згідно з яким товар вважається підданим достатній переробці, якщо в результаті його переробки змінено класифікаційний код товару за Українським класифікатором товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД) ([2371a-14](#), [2371б-14](#), [2371в-14](#), [2371г-14](#)) на рівні будь-якого з перших чотирьох знаків.

У разі застосування правила адвалерної частки вартість товару, одержаного в результаті переробки в цій країні, визначається на базі ціни франко-завод виробника товару. Вартість складових цього товару, що походять з інших країн, визначається за їх митною вартістю, а тих складових, походження яких не визначено, - за встановленою ціною першого їх продажу в цій країні.
(*Стаття 279 в редакції Закону N 3269-IV ([3269-15](#)) від 22.12.2005*)

Стаття 280. Додаткові положення щодо визначення критерію достатньої переробки товару

Не визнаються такими, що відповідають критерію достатньої переробки:

1) операції, пов'язані із забезпеченням збереження товарів під час зберігання чи транспортування;

2) операції щодо підготовки товарів до продажу та транспортування (роздільнення партії, формування відправлень, сортування, перепакування);

3) прості складальні операції - операції, які здійснюються шляхом складання виробів за допомогою простого кріпильного матеріалу (гвинтів, гайок, болтів тощо) чи клепаання або монтажу готових вузлів за допомогою зварювання (за винятком виготовлення складних виробів шляхом зварювання), а також інші операції (регулювання, контроль, заправка робочою рідиною тощо), необхідні у процесі складання і не пов'язані з переробкою (обробкою) товарів незалежно від кількості та складності таких операцій;

4) змішування товарів (компонентів) без надання одержаній продукції характеристик, що істотно відрізняють її від вихідних складових;

5) комбінація двох чи більшої кількості зазначених вище операцій;

6) забій тварин.
(*Стаття 280 в редакції Закону N 3269-IV ([3269-15](#)) від 22.12.2005*)

Стаття 281. Визначення країни походження товарів, якщо товари поставляються партіями

Товари у розібраному чи незібраному вигляді, що поставляються кількома партіями, якщо за виробничими чи транспортними умовами неможливе їх відвантаження однією партією, а також у випадках, коли партія товару роздрібнена на кілька партій в результаті помилки, повинні розглядатися за бажанням декларанта як єдиний товар для цілей визначення країни походження товару.

Умовою застосування цього правила є:

1) попереднє повідомлення митного органу про роздрібнення партії розібраного чи незібраного товару на кілька партій із зазначенням причин такого роздрібнення, докладної специфікації кожної партії із зазначенням кодів товарів за Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності, вартості і країни походження товарів, що входять до кожної партії;

2) документальне підтвердження помилковості роздрібнення товару на кілька партій;

3) поставка всіх партій товарів з однієї країни одним постачальником;

4) ввезення всіх партій товарів через один і той же митний орган (митний пост);

5) поставка всіх партій товарів у строк, що не перевищує шести місяців від дати прийняття митної декларації чи закінчення строку її подання стосовно першої партії.

Стаття 282. Підтвердження походження товару

Для підтвердження походження товару митний орган у передбачених законом випадках має право вимагати подання сертифіката про походження такого товару.

У разі вивезення товарів з митної території України сертифікат про походження товару, в тих випадках, коли він необхідний і це відображено у національних правилах країни ввезення чи передбачено міжнародними договорами України, укладеними в установленому законом порядку, видається органом, уповноваженим на це Президентом України.

{ Частина друга статті 282 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2592-VI ([2592-17](#)) від 07.10.2010 }

У разі ввезення товару на митну територію України сертифікат про походження товару подається обов'язково:

1) на товари, що походять з країн, яким Україна надає преференції за Митним тарифом України ([2097-12](#));

2) на товари, ввезення яких з відповідної країни регулюється кількісними обмеженнями (квотами) чи іншими заходами регулювання зовнішньоекономічної діяльності;

3) якщо це передбачено міжнародними договорами України, укладеними в установленому законом порядку, а також законодавством України в галузі охорони довкілля, здоров'я населення, захисту прав споживачів, громадського порядку, державної безпеки та інших життєво важливих інтересів України;

4) у випадках, коли у документах, які подаються для митного оформлення, немає відомостей про походження товарів або у митного органу є достатні підстави вважати, що декларуються недостовірні відомості про походження товарів.

Стаття 283. Сертифікат про походження товару

Сертифікат про походження товару повинен однозначно свідчити про те, що зазначений товар походить з відповідної країни, і має містити:

1) письмову заяву експортера (постачальника чи виробника) про країну походження товару; (Пункт 1 частини першої статті 283 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3269-IV ([3269-15](#)) від 22.12.2005)

2) письмове посвідчення компетентного органу країни вивезення, який видав сертифікат, про те, що наведені у сертифікаті відомості відповідають дійсності.

Сертифікат про походження товару подається разом з митною декларацією, декларацією митної вартості та іншими документами, що подаються для митного оформлення.

У разі втрати сертифіката приймається його офіційно завіреним дублікат.

У разі виникнення сумнівів з приводу достовірності сертифіката чи відомостей, що в ньому містяться, включаючи відомості про країну походження товару, митний орган може звернутися до органу, що видав сертифікат, або до компетентних організацій країни, зазначеної як країна походження товару, з проханням про надання додаткових відомостей.

Товар не вважається таким, що походить з відповідної країни, доти, доки митні органи у випадках, встановлених цим Кодексом, не одержать належним чином оформлений сертифікат про походження товару або затребувані ними додаткові відомості.

Стаття 284. Підстави для відмови у випуску товару

Митний орган може відмовити у випуску товару з метою його переміщення через митний кордон України лише за наявності достатніх підстав для висновку, що товар походить з країни, товари якої не підлягають випуску згідно із законами України та

міжнародними договорами, укладеними в установленому законом порядку.

Неподання належним чином оформленого сертифіката чи відомостей про походження товару не є підставою для відмови у митному оформленні та випуску товару з метою його переміщення через митний кордон України.

Товари, походження яких достовірно не встановлено, випускаються митним органом за умови сплати мита за повними ставками.

До товарів може застосовуватися (відновлюватися) режим найбільшого сприяння за умови одержання належним чином оформленого посвідчення про їх походження не пізніше ніж через один рік з дати здійснення митного оформлення. (Частина четверта статті 284 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3269-IV ([3269-15](#)) від 22.12.2005)

Стаття 285. Деякі особливості визначення країни походження товару

Для цілей визначення країни походження товару не враховується походження енергії, машин та інструментів, що використовуються для його виробництва або переробки.

Приладдя, запасні частини та інструменти, використовувані в машинах, пристроях, агрегатах або транспортних засобах, вважаються такими, що походять з тієї самої країни, що і ці машини, пристрої, агрегати або транспортні засоби, за умови їх ввезення та продажу разом із зазначеними машинами, пристроями, агрегатами або транспортними засобами і відповідності їх комплектації та кількості звичайно використовуваним атрибутам, запасним частинам і приладдям.

Країна походження упаковки, в якій товар ввозиться на митну територію України, вважається тією ж, що і країна самого товару, крім випадків, коли національне законодавство країни ввезення передбачає її окреме декларування для тарифних цілей. У цих випадках країна походження упаковки визначається окремо від країни походження товару.

Повністю вироблені або піддані достатній переробці товари режиму найбільшого сприяння або преференційного режиму визначаються на підставі положень цього Кодексу, законів України, а також міжнародних договорів, укладених в установленому законом порядку.

Особливості визначення країни походження товару, що ввозиться з територій спеціальних (вільних) економічних зон, розташованих на території України, встановлюються законом.
(Стаття 285 в редакції Закону N 3269-IV ([3269-15](#)) від 22.12.2005)

Розділ XIII

МИТНІ ПІЛЬГИ

Глава 50

МИТНІ ПІЛЬГИ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ПРЕДСТАВНИЦТВАМ
ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ, МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ПРЕДСТАВНИЦТВАМ
ІНОЗЕМНИХ ФІРМ ТА ОФІЦІЙНИМ ОСОБАМ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ, А
ТАКОЖ ДИПЛОМАТИЧНИМ ПРЕДСТАВНИЦТВАМ УКРАЇНИ,

ЩО ЗНАХОДЯТЬСЯ ЗА КОРДОНОМ

Стаття 286. Митні пільги для дипломатичних представництв іноземних держав

Дипломатичні представництва іноземних держав на території України за умови дотримання встановленого цим Кодексом порядку переміщення товарів через митний кордон України можуть ввозити на митну територію України та вивозити з її митної території товари, призначені для офіційного (службового) користування представництв із звільненням від митного огляду та сплати податків і зборів, за винятком плати за митне оформлення таких товарів, якщо воно здійснюється поза місцями розташування митних органів або поза робочим часом, встановленим для митних органів.

Стаття 287. Митні пільги для глави дипломатичного представництва іноземної держави та членів дипломатичного персоналу представництва

Глава дипломатичного представництва іноземної держави та члени дипломатичного персоналу представництва, а також члени їхніх сімей, які проживають разом з ними, за умови, що вони не є громадянами України та не проживають в Україні постійно, можуть ввозити в Україну товари, призначені для особистого користування, включаючи предмети початкового облаштування, та вивозити з України товари, призначені для особистого користування, включаючи придбані на митній території України, з дотриманням встановленого цим Кодексом порядку їх переміщення через митний кордон України та із звільненням від сплати податків і зборів, за винятком плати за їх митне оформлення, якщо воно здійснюється поза місцями розташування митних органів або поза робочим часом, встановленим для митних органів.

Особистий багаж глави дипломатичного представництва іноземної держави, членів дипломатичного персоналу представництва, членів їхніх сімей, які проживають разом з ними, звільняється від митного огляду, якщо немає достатніх підстав вважати, що він містить товари, не призначені для особистого користування, або товари, ввезення (вивезення) яких заборонене законом або регулюється карантинними та іншими спеціальними правилами. Такий огляд повинен здійснюватися тільки в присутності названих у цій статті осіб або їх уповноважених представників та за письмовим розпорядженням керівника чи заступника керівника відповідного митного органу. На митному посту допускається також проведення огляду за письмовим розпорядженням керівника поста або його заступника.

Стаття 288. Митні пільги для співробітників адміністративно-технічного персоналу дипломатичного представництва іноземної держави

Співробітники адміністративно-технічного персоналу дипломатичного представництва іноземної держави та члени їхніх сімей, які проживають разом з ними, якщо ці співробітники та члени їхніх сімей не є громадянами України та не проживають в Україні постійно, можуть ввозити в Україну товари, призначені для початкового облаштування, із звільненням від сплати податків і зборів, за винятком плати за їх митне оформлення, якщо воно здійснюється поза місцями розташування митних органів або поза робочим часом, встановленим для митних органів.

Особи, зазначені у частині першій цієї статті, ввозять в Україну та вивозять з України товари в порядку, встановленому статтею 287 цього Кодексу.

Стаття 289. Поширення митних пільг, що надаються членам дипломатичного персоналу представництва іноземної держави, на співробітників адміністративно-технічного та обслуговуючого персоналу

На основі спеціальної угоди з іноземною державою митні пільги, що надаються згідно з цим Кодексом членам дипломатичного персоналу представництва іноземної держави, можуть поширюватися на співробітників адміністративно-технічного та обслуговуючого персоналу цього представництва, а також на членів їхніх сімей, які не є громадянами України та не проживають в Україні постійно, виходячи з принципу взаємності стосовно кожної окремої держави.

Стаття 290. Надання митних пільг консульським установам іноземних держав та членам їх персоналу

Консульським установам іноземних держав, консульським посадовим особам, включаючи главу консульської установи та консульських службовців, а також членів їхніх сімей, надаються митні пільги, передбачені цим Кодексом для дипломатичних представництв іноземних держав або відповідного персоналу дипломатичного представництва.

На основі спеціальної угоди з іноземною державою на працівників обслуговуючого персоналу консульської установи, а також на членів їхніх сімей, які не є громадянами України та не проживають в Україні постійно, виходячи з принципу взаємності стосовно кожної окремої держави, можуть поширюватися митні пільги, що надаються згідно з цим Кодексом відповідному персоналу дипломатичного представництва іноземної держави.

Стаття 291. Переміщення дипломатичної пошти та консульської валізи іноземних держав через митний кордон України

Дипломатична пошта та консульська валіза іноземних держав, що переміщуються через митний кордон України, не підлягають ні розпечатуванню, ні затриманню. За наявності достатніх підстав вважати, що консульська валіза містить товари, не зазначені в частині третій цієї статті, митний орган може зажадати розпечатання валізи уповноваженими особами цієї іноземної держави у присутності посадових осіб митного органу. У разі відмови від розпечатання така валіза повертається до місця відправлення.

Всі місця, що становлять дипломатичну пошту та консульську валізу, повинні мати видимі зовнішні ознаки, що свідчать про їх характер.

Дипломатична пошта може містити виключно дипломатичні документи та товари, призначені для офіційного користування, а консульська валіза - тільки офіційну кореспонденцію та документи або товари, призначені виключно для офіційного користування.

Стаття 292. Митні пільги для іноземних дипломатичних і консульських кур'єрів

Іноземні дипломатичні та консульські кур'єри можуть ввозити в Україну та вивозити з України товари, призначені для їх особистого користування, із звільненням на основі взаємності від митного огляду та сплати податків і зборів, за винятком плати за їх митне оформлення, якщо воно здійснюється поза місцями розташування митних органів або поза робочим часом, встановленим для митних

органів.

Стаття 293. Митні пільги для представників та членів делегацій іноземних держав

Представникам іноземних держав, членам парламентських та урядових делегацій, а також на основі взаємності членам делегацій іноземних держав, які приїздять в Україну для участі в міжнародних переговорах, міжнародних конференціях та нарадах або з іншими офіційними дорученнями, надаються митні пільги, передбачені цим Кодексом для дипломатичного персоналу представництв іноземних держав. Такі пільги надаються також членам сімей цих осіб, які їх супроводжують.

Дипломатичному персоналу, консульським посадовим особам представництв іноземних держав, членам їхніх сімей, а також особам, зазначеним у частині першій цієї статті, які прямують з тією ж метою транзитом через територію України, надаються митні пільги, передбачені цим Кодексом для дипломатичного персоналу іноземних представництв.

Стаття 294. Митні пільги для міжнародних організацій, представництв іноземних держав при них, а також для їх персоналу

Митні пільги для міжнародних організацій та представництв іноземних держав при них, а також для персоналу цих організацій і представництв та членів сімей персоналу визначаються відповідними міжнародними договорами України, укладеними в установленому законом порядку.

Стаття 295. Надання митних пільг посадовим особам представництв іноземних держав та міжнародних організацій в Україні

Кожна посадова особа, яка має пільги згідно із статтями 287-290, 292-294 цього Кодексу, користується ними у разі прямування в Україну для зайняття відповідної посади з моменту перетину митного кордону України, а у разі знаходження на території України - з того часу, коли ця посадова особа офіційно приступила до виконання своїх обов'язків.

Члени сімей посадових осіб, зазначених у частині першій цієї статті, якщо вони не є громадянами України та не проживають в Україні постійно, мають ті ж самі пільги, що й ці посадові особи.

Стаття 296. Припинення надання митних пільг посадовим особам представництв іноземних держав та міжнародних організацій в Україні

Після залишення посадовими особами представництв іноземних держав та міжнародних організацій митної території України надання їм митних пільг, передбачених статтями 287-290, 292-294 цього Кодексу, припиняється.

Стаття 297. Декларування товарів представництв іноземних держав та міжнародних організацій в Україні

Товари, призначені для офіційного (службового) користування представництв іноземних держав та міжнародних організацій, підлягають декларуванню митним органам та пропусаються в Україну в режимі імпорту.

(Стаття 297 в редакції Закону N 1970-IV ([1970-15](#)) від 01.07.2004)

Стаття 298. Декларування товарів представництв іноземних фірм в Україні

Товари, що не підлягають відчуженню на території України та призначені для службового користування представництв іноземних фірм, декларуються митним органам на строк до трьох років з моменту акредитації цих представництв під зобов'язання про зворотне вивезення.

Питання щодо продовження строку тимчасового ввезення товарів, зазначених у частині першій цієї статті, вирішується митним органом, в регіоні діяльності якого розташоване відповідне представництво іноземної фірми.

Стаття 299. Декларування товарів, що належать посадовим особам представництв іноземних держав та представництв іноземних фірм в Україні

Товари, призначені для особистого користування осіб, які мають митні пільги, декларуються митним органам за місцем акредитації чи перебування цих осіб та пропускаються в Україну в режимі імпорту.

(Стаття 299 в редакції Закону N 1970-IV ([1970-15](#)) від 01.07.2004)

Стаття 300. Порядок переміщення через митний кордон України товарів дипломатичних представництв України, що знаходяться за кордоном

Дипломатичні представництва України, що знаходяться за кордоном, за умови дотримання ними встановленого порядку переміщення товарів через митний кордон України можуть вивозити з України товари, призначені для офіційного (службового) користування представництва, із звільненням від сплати податків і зборів, за винятком плати за їх митне оформлення, якщо воно здійснюється поза місцями розташування митних органів або поза робочим часом, встановленим для митних органів.

Стаття 301. Декларування товарів дипломатичних представництв України, що знаходяться за кордоном

Товари, призначені для офіційного (службового) користування дипломатичних представництв України, що знаходяться за кордоном, підлягають декларуванню митним органам та пропускаються за межі України на весь строк акредитації представництва за кордоном.

Глава 51

ТАРИФНІ ПІЛЬГИ (ТАРИФНІ ПРЕФЕРЕНЦІЇ)

Стаття 302. Поняття тарифних пільг (тарифних преференцій)

Тарифні пільги (тарифні преференції) - це пільги, що надаються Україною у процесі реалізації її зовнішньоекономічної політики на умовах взаємності чи в односторонньому порядку щодо товарів, які переміщуються через митний кордон України, як звільнення від справляння мита, зниження ставок мита або встановлення тарифних квот на ввезення товарів.

Тарифні пільги (тарифні преференції) застосовуються виключно на основі податкового законодавства України, цього Кодексу, законів України, а також міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку.

Розділ XIV

МИТНА СТАТИСТИКА

Глава 52

МИТНА СТАТИСТИКА

Стаття 303. Завдання митної статистики

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи забезпечує:

1) об'єктивний та достовірний облік даних про переміщення товарів через митний кордон України; збирання, формування, опрацювання, узагальнення, всебічний аналіз та зберігання статистичної інформації з питань митної справи та зовнішньої торгівлі товарами;

2) подання статистичної, довідкової, аналітичної інформації з питань митної справи та зовнішньої торгівлі товарами органам державної влади в порядку, встановленому законом;

3) захист статистичної інформації, яка відповідно до законодавства України не підлягає розголошенню.

Стаття 304. Система митної статистики

Митна статистика є складовою частиною загальнодержавної системи статистичного обліку і звітності.

Статистична інформація, яка формується, узагальнюється і аналізується митними органами, використовується в інтересах зміцнення зовнішньоекономічних зв'язків, поліпшення тарифного та нетарифного регулювання, подальшої інтеграції України у загальносвітову систему економічних відносин.

Забороняється вимагати від митних органів статистичну інформацію, не передбачену державною статистичною звітністю, цим Кодексом та іншими законами України.

Митна статистика складається з митної статистики зовнішньої торгівлі і спеціальної митної статистики.

Стаття 305. Митна статистика зовнішньої торгівлі

Митна статистика зовнішньої торгівлі являє собою узагальнену та відповідним чином систематизовану інформацію про переміщення товарів через митний кордон України.

Митна статистика зовнішньої торгівлі формується, узагальнюється та аналізується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи на основі даних, які містяться у вантажних митних деклараціях.

Дані митної статистики зовнішньої торгівлі в установленому законодавством порядку використовуються відповідними органами державної влади для здійснення контролю за надходженням податків, зборів та інших обов'язкових платежів до Державного бюджету України, валютного контролю, аналізу стану зовнішньої торгівлі України, її торговельного і платіжного балансів та економіки в цілому.

Ведення митної статистики здійснюється за методологією, яка забезпечує порівнянність даних митної статистики зовнішньої торгівлі України з даними державної статистики інших держав.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи забезпечує регулярне публікування даних митної статистики зовнішньої торгівлі.

Стаття 306. Спеціальна митна статистика

Для забезпечення завдань, покладених на митні органи Верховною Радою України, Президентом України, Кабінетом Міністрів України, митними органами формується, узагальнюється та аналізується спеціальна митна статистика. Порядок ведення спеціальної митної статистики визначається законодавством.

Стаття 307. Документи та відомості, що використовуються для формування митної статистики

Для формування митної статистики використовуються документи та відомості, що подаються до митних органів юридичними та фізичними особами згідно з нормами цього Кодексу, якими визначається порядок здійснення митного контролю та митного оформлення.

Стаття 308. Використання інформації, що надається митним органам

Статистична та інша інформація, надана митним органам відповідно до цього Кодексу, інших законів України, а також міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку, використовується виключно для митних цілей.

Інформація щодо обсягів експорту та імпорту конкретних видів товарів може надаватися лише органам, які ведуть державну статистику, а інформація щодо експортно-імпортних операцій конкретних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності - тільки органам досудового слідства у зв'язку з розслідуванням кримінальних справ, а також на письмову вимогу державного уповноваженого Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України у зв'язку із розслідуванням ними антиконкурентних узгоджених дій із зазначенням у ній підстав для її надання. (Частина друга статті 308 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2596-IV ([2596-15](#)) від 31.05.2005)

Інформація, яка становить державну, комерційну, банківську або іншу таємницю, що охороняється законом, а також конфіденційна інформація не підлягає розголошенню або використанню посадовими особами митних органів для особистих цілей, не може надаватися органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим та службовим особам, установам, організаціям, підприємствам та громадянам, за винятком випадків, передбачених законом.

Стаття 309. Використання митної статистики з питань зовнішньої торгівлі

Статистична інформація з питань зовнішньої торгівлі використовується для:

1) визначення стратегії, тактики та основних напрямів розвитку зовнішньоекономічної діяльності;

- 2) аналізу та прогнозування зовнішньоекономічної політики і ситуації, що склалася чи складатиметься на світовому ринку;
- 3) проведення переговорів з торговельно-економічних питань;
- 4) застосування методів тарифного і нетарифного регулювання;
- 5) складання торговельного та платіжного балансів України, планування і проведення валютно-фінансової політики;
- 6) визначення ринків збуту товарів;
- 7) формування статистики зовнішньоекономічних зв'язків України.

Стаття 310. Відомчі класифікатори

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи здійснює розроблення, впровадження та ведення відомчих класифікаторів з питань митної статистики, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій.

Порядок ведення класифікаторів, зазначених у частині першій цієї статті, встановлюється Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним органом.

Класифікатори, зазначені у частині першій цієї статті, використовуються виключно для митних цілей.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи інформує органи державної влади та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності про зміни і доповнення, внесені до класифікаторів, зазначених у частині першій цієї статті.

РОЗДІЛ XV

УКРАЇНСЬКА КЛАСИФІКАЦІЯ ТОВАРІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Глава 53

ВЕДЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ТОВАРІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 311. Структура та застосування Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності

Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (далі - УКТЗЕД) складається на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів ([995 079](#)).

В УКТЗЕД товари систематизовано за розділами, групами, товарними позиціями, товарними підпозиціями, найменування і цифрові коди яких уніфіковано з Гармонізованою системою опису та кодування товарів.

Для докладнішої товарної класифікації використовується сьомий, восьмий, дев'ятий та десятий знаки цифрового коду.

Структура десятизнакового цифрового кодового позначення товарів в УКТЗЕД включає код групи (перші два знаки), товарної позиції (перші чотири знаки), товарної підпозиції (перші шість знаків), товарної категорії (перші вісім знаків), товарної

підкатегорії (десять знаків).

Стаття 312. Порядок ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності

Ведення УКТЗЕД передбачає:

відстежування змін та доповнень до міжнародної основи УКТЗЕД, пояснень та інших рішень по тлумаченню цієї основи, що приймаються Всесвітньою митною організацією;

деталізацію УКТЗЕД на національному рівні та введення додаткових одиниць виміру;

розроблення пояснень та рекомендацій з метою забезпечення однакового тлумачення і застосування УКТЗЕД;

прийняття рішень щодо класифікації та кодування товарів в УКТЗЕД;

поширення інформації про застосування УКТЗЕД;

ведення та зберігання еталонного примірника УКТЗЕД (у паперовому та електронному вигляді);

організацію роботи з видання і поширення УКТЗЕД та пояснень до УКТЗЕД;

здійснення інших функцій, необхідних для ведення УКТЗЕД.

Ведення УКТЗЕД здійснює спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 313. Класифікація товарів

Митні органи класифікують товари, тобто відносять товари до класифікаційних групувань, зазначених в УКТЗЕД.

Рішення митних органів щодо класифікації товарів для митних цілей є обов'язковими для підприємств і громадян.

Стаття 314. Надання зразків товарів під час здійснення класифікації товарів

З метою встановлення достовірних відомостей про товари та їх відповідності опису класифікаційних групувань УКТЗЕД митні органи можуть вимагати від суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та громадян зразки товарів та техніко-технологічну документацію на такі товари для проведення експертизи.

Порядок надання зразків товарів та техніко-технологічної документації на них, строки і порядок проведення експертизи, а також порядок розпорядження зразками та документацією визначаються Кабінетом Міністрів України.

Розділ XVI

**ВЕРИФІКАЦІЯ СЕРТИФІКАТІВ ПРО ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРІВ
З УКРАЇНИ**

Глава 54

ВЕРИФІКАЦІЯ СЕРТИФІКАТІВ ПРО ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРІВ З УКРАЇНИ

Стаття 315. Верифікація сертифікатів про походження товарів з України

Верифікація сертифікатів про походження товарів з України здійснюється митними органами у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Органи, уповноважені видавати сертифікати про походження товарів з України, зобов'язані за запитом митних органів надавати їм необхідну інформацію, пов'язану з видачею таких сертифікатів і необхідну для здійснення верифікації сертифікатів про походження товарів з України.

Стаття 316. Надання зразків товарів та документації при здійсненні верифікації сертифікатів про походження товарів з України

З метою встановлення достовірності даних, зазначених у сертифікаті про походження товарів з України, митні органи можуть затребувати у підприємств – виробників товарів документацію, необхідну для перевірки даних, зазначених у такому сертифікаті, а також здійснювати безпосередньо на підприємствах перевірку виробництва товарів та первинної документації, пов'язаної з таким виробництвом.

Порядок надання зразків товарів та документації, строки і порядок проведення експертизи, а також порядок розпорядження зразками товарів визначаються Кабінетом Міністрів України.

Розділ XVII

ЗАПОБІГАННЯ КОНТРАБАНДИ

Глава 55

ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КОНТРАБАНДИ

Стаття 317. Контрольовані поставки наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів

Відповідно до законів України митні органи з метою виявлення джерел і каналів незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, осіб, які беруть участь у цьому, разом з іншими державними органами (підрозділами), що мають право здійснювати оперативно-розшукову діяльність, можуть використовувати метод контрольованої поставки зазначених засобів, речовин і прекурсорів.

Порядок проведення контрольованої поставки визначається цим Кодексом і відповідним нормативно-правовим актом спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі митної справи, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у справах охорони державного кордону України, погодженим із Генеральною прокуратурою України та Міністерством юстиції України.

Стаття 318. Переміщення товарів під негласним контролем

З метою виявлення та притягнення до відповідальності осіб, причетних до контрабандних операцій, а також з метою вилучення товарів, що незаконно переміщуються через митний кордон України, таке переміщення товарів може здійснюватися під контролем і

оперативним наглядом правоохоронних органів.

Порядок проведення переміщення товарів під негласним контролем визначається цим Кодексом і відповідним нормативно-правовим актом спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі митної справи, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Служби безпеки України, спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в справах охорони державного кордону України, погодженим з Генеральною прокуратурою України та Міністерством юстиції України.

Розділ XVIII

**ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НИХ.
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСІБ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОВАДЖЕННІ
В СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ**

Глава 56

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 319. Поняття порушення митних правил

Порушення митних правил є адміністративним правопорушенням, яке являє собою протиправні, винні (умисні або з необережності) дії чи бездіяльність, що посягають на встановлений законодавством України порядок переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України і за які цим Кодексом передбачена адміністративна відповідальність.

Адміністративна відповідальність за правопорушення, передбачені цим Кодексом, настає у разі, якщо ці правопорушення не тягнуть за собою кримінальну відповідальність.

Стаття 320. Відповідальність за порушення митних правил

Відповідальність за порушення митних правил встановлюється цим Кодексом.

Суб'єктами відповідальності за порушення митних правил можуть бути громадяни, які на момент вчинення такого правопорушення досягли 16-річного віку, а також посадові особи підприємств.

Притягнення до відповідальності за порушення митних правил не звільняє зазначених осіб від обов'язку сплати мита та інших податків і зборів.

Стаття 321. Особливості відповідальності за деякі види порушень митних правил

Вчинення правопорушень, передбачених статтями 331, 332, 348-350 цього Кодексу, внаслідок аварії або дії непереборної сили, що підтверджується відповідними документами, не тягне за собою відповідальність, передбачену цим Кодексом.

Стаття 322. Види стягнень за порушення митних правил

За порушення митних правил можуть бути накладені такі стягнення:

- 1) попередження;
- 2) штраф;

3) конфіскація товарів - безпосередніх предметів порушення митних правил, товарів із спеціально виготовленими сховищами (тайниками), що використовувалися для приховування безпосередніх предметів порушення митних правил від митного контролю, транспортних засобів, що використовувалися для переміщення безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України.

Стаття 323. Основні і додаткові види стягнення

Попередження або штраф можуть застосовуватися тільки як основний вид стягнення за вчинене правопорушення.

Конфіскація товарів - безпосередніх предметів порушення митних правил, товарів із спеціально виготовленими сховищами (тайниками), що використовувалися для приховування безпосередніх предметів порушення митних правил від митного контролю, транспортних засобів, що використовувалися для переміщення безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України, може застосовуватися як основний і як додатковий вид стягнення.

За одне і те саме порушення митних правил може накладатися тільки основне або основне і додаткове стягнення. Якщо статтею, якою встановлюється відповідальність за порушення митних правил, передбачається основне і додаткове стягнення, застосування лише додаткового стягнення без основного не допускається, за винятком випадків, передбачених частиною другою статті 328 цього Кодексу.

Стаття 324. Попередження

Попередження як стягнення за порушення митних правил є офіційним попередженням правопорушника стосовно недопустимості таких діянь у майбутньому. Рішення про попередження приймається керівником митного органу або його заступником у формі постанови про накладення адміністративного стягнення відповідно до статті 391 цього Кодексу. Постанова оголошується правопорушникові.

Стаття 325. Штраф

Штраф є грошовим стягненням, що накладається на осіб за порушення митних правил у випадках і межах, встановлених цим Кодексом.

Стаття 326. Конфіскація

Конфіскація як стягнення за порушення митних правил полягає у примусовому вилученні товарів, транспортних засобів, зазначених у пункті 3 статті 322 цього Кодексу, і безоплатній передачі їх у власність держави.

Конфіскація товарів, транспортних засобів, зазначених у пункті 3 статті 322 цього Кодексу, застосовується незалежно від того, чи є ці товари, транспортні засоби власністю особи, яка вчинила правопорушення.

Конфіскація може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, що визначаються цим Кодексом та іншими законами України.

Стаття 327. Забезпечення законності у разі застосування стягнень до порушників митних правил

Стягнення за порушення митних правил не може бути застосовано інакше, як на підставі та в порядку, встановленому цим Кодексом та іншими законами України.

Додержання вимог законодавства у разі застосування стягнень за порушення митних правил забезпечується здійсненням систематичного контролю з боку митних органів вищого рівня та їх посадових осіб, права оскарження та інших встановлених законодавством України заходів.

Стаття 328. Строки накладення стягнень у справах про порушення митних правил

Адміністративні стягнення у вигляді попередження, штрафу можуть бути накладені не пізніше як через два місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні – два місяці з дня його виявлення.

У разі відмови в порушенні кримінальної справи або закриття кримінальної справи, але за наявності в діях правопорушника ознак порушення митних правил, стягнення у вигляді попередження, штрафу може бути накладено не пізніше як через місяць з дня прийняття рішення про відмову в порушенні кримінальної справи або про її закриття.

Предмети, зазначені у пункті 3 статті 322 цього Кодексу, підлягають конфіскації незалежно від часу вчинення або виявлення порушення митних правил.

Глава 57

ВИДИ ПОРУШЕНЬ МИТНИХ ПРАВИЛ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ТАКІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Стаття 329. Порушення режиму зони митного контролю

Переміщення через межі зони митного контролю і в межах цієї зони товарів, транспортних засобів, громадян, у тому числі посадових осіб органів державної влади (крім митних органів), які не перетинають митний кордон України, а також проведення в зоні митного контролю господарських робіт без дозволу митного органу або вчинення інших дій, якими порушується встановлений законодавством режим зони митного контролю, –

тягне за собою за відсутності товарів, транспортних засобів – безпосередніх предметів порушення митних правил накладення штрафу в розмірі до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії за наявності товарів, транспортних засобів – безпосередніх предметів порушення митних правил тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 330. Неподання митному органу документів, необхідних для здійснення митного контролю

Неподання митному органу в установлений законодавством строк документів, передбачених відповідно до цього Кодексу для здійснення митного контролю товарів, транспортних засобів, що

переміщуються через митний кордон України, незалежно від подання письмової декларації, -

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на посадових осіб підприємств - до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 331. Видача товарів, транспортних засобів без дозволу митного органу або їх втрата

Видача без дозволу митного органу або втрата товарів, транспортних засобів, що знаходяться під митним контролем, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 332. Недоставлення до митного органу товарів, транспортних засобів, документів

Недоставлення до митного органу товарів, транспортних засобів, що перебувають під митним контролем і перевозяться з одного митного органу до іншого, а так само прийнятих для передачі митному органу митних або інших документів на ці товари, транспортні засоби -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 333. Незупинення транспортного засобу

Незупинення в зоні митного контролю транспортного засобу, що переміщується через митний кордон України, -

тягне за собою накладення штрафу у розмірі до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 334. Відправлення транспортного засобу без дозволу митного органу

Відправлення без дозволу митного органу транспортного засобу, що перебуває під митним контролем, -

тягне за собою накладення штрафу у розмірі до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на посадових осіб підприємств - до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 335. Причалювання до суден, що перебувають під митним контролем

Причалювання до судна, що перебуває під митним контролем, інших суден та інших плавучих засобів без дозволу митного органу -

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на посадових осіб підприємств - до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 336. Неправомірні операції з товарами, транспортними засобами, що перебувають під митним контролем, зміна їх стану, користування та розпорядження ними

Здійснення операцій з товарами, транспортними засобами, що перебувають під митним контролем, а саме зміна їх стану, користування та розпорядження ними без дозволу митного органу, за винятком операцій, зазначених у статтях 331, 337 цього Кодексу, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів, транспортних засобів, а на посадових осіб підприємств - у розмірі від ста до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів, транспортних засобів.

Стаття 337. Вантажні та інші операції, що проводяться без дозволу митного органу

Навантаження, вивантаження, перевантаження, усунення пошкоджень упаковки, розпакування, переупакування товарів, що перебувають під митним контролем, або зміна ідентифікаційних знаків чи маркування на цих товарах чи їх упаковці без дозволу митного органу -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на посадових осіб підприємств - до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 338. Пошкодження або втрата митного забезпечення

Пошкодження або втрата пломб, печаток чи інших засобів митного забезпечення, зазначених у товаросупровідних документах, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на посадових осіб підприємств - до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 339. Порушення порядку проходження митного контролю в зонах (коридорах) спрощеного митного контролю

Порушення встановленого відповідно до цього Кодексу порядку проходження митного контролю в зонах (коридорах) спрощеного митного контролю, тобто наявність під час проведення митного контролю в особи, яка формою проходження митного контролю обрала проходження через таку зону (коридор), товарів, заборонених або обмежених до переміщення через митний кордон України, або товарів у кількостях, що перевищують неоподатковувану норму переміщення через митний кордон України, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів.

Стаття 340. Недекларування товарів, транспортних засобів

Недекларування товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, тобто незаявлення або встановленою формою точних відомостей (наявність, найменування або назва, кількість тощо) про товари, транспортні засоби, які підлягають обов'язковому декларуванню у разі переміщення через митний кордон України, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від ста до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або

конфіскацію цих товарів, транспортних засобів, а на посадових осіб підприємств - від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів, транспортних засобів.

Стаття 341. Пересилання через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях товарів, заборонених до такого пересилання

Пересилання через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях товарів, заборонених до такого пересилання, -

тягне за собою конфіскацію цих товарів.

Стаття 342. Перешкоджання посадовій особі митного органу в доступі до товарів, транспортних засобів і документів

Перешкоджання посадовій особі митного органу під час здійснення нею митного контролю або провадження в справах про контрабанду та порушення митних правил у доступі до товарів, транспортних засобів і документів, а також непред'явлення в установленій законодавством строк без поважних причин таких товарів, транспортних засобів і документів посадовій особі митного органу чи призначеному нею експерту або спеціалісту -

тягнуть за собою накладення штрафу у розмірі до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 343. Неподання митному органу звітності щодо товарів, які перебувають під митним контролем або на територіях спеціальних митних зон

Неподання митному органу особами, зазначеними в статті 320 цього Кодексу, передбаченої законодавством звітності щодо товарів, які перебувають під митним контролем або на територіях спеціальних митних зон і ввозяться, вивозяться, зберігаються, переробляються, виготовляються, купуються та реалізуються без попереднього дозволу митного органу, а також порушення порядку ведення звітності щодо таких товарів -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від трьох до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на посадових осіб підприємств - до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 344. Неподання митному органу документів та зразків товарів для проведення дослідження (аналізу, експертизи)

Неподання у випадках, передбачених законодавством, на вимогу митного органу відповідних документів та зразків товарів, необхідних для проведення дослідження (аналізу, експертизи), -

тягне за собою попередження або накладення штрафу в розмірі до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 345. Переміщення товарів через митний кордон України з порушенням прав інтелектуальної власності

Ввезення на митну територію України або вивезення за межі цієї території товарів, призначених для виробничої або іншої

підприємницької діяльності, з порушенням охоронюваних законом прав інтелектуальної власності -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від десяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією товарів, що переміщуються з порушенням права інтелектуальної власності, а на посадових осіб підприємств - від тридцяти до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією товарів, що переміщуються з порушенням права інтелектуальної власності.
{ Стаття 345 в редакції Закону N 359-V ([359-16](#)) від 16.11.2006 }

Стаття 346. Порушення порядку зберігання товарів на митних ліцензійних складах та здійснення операцій із цими товарами

Порушення встановленого законодавством порядку розміщення товарів на митних ліцензійних складах для зберігання, недотримання встановлених цим Кодексом строків, умов і порядку зберігання зазначених товарів, а так само проведення операцій з товарами, що зберігаються на митних ліцензійних складах, без дозволу митного органу -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 347. Порушення встановленого порядку знищення (руйнування) товарів

Порушення встановленого законодавством порядку знищення (руйнування) товарів, що перебувають під митним контролем, тобто порушення встановлених цим Кодексом та іншими законами України умов, заборон та обмежень щодо знищення (руйнування) таких товарів, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі від п'ятдесяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 348. Порушення зобов'язання про зворотне вивезення чи зворотне ввезення товарів

Невивезення за митний кордон України товарів, які були тимчасово ввезені на митну територію України під зобов'язання про зворотне вивезення, або неввезення на митну територію України товарів, які були тимчасово вивезені за митний кордон України під зобов'язання про зворотне ввезення, у строк, зазначений у зобов'язанні про зворотне вивезення (зворотне ввезення) таких товарів, -

тягне за собою накладення штрафу у розмірі від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію таких товарів.

Стаття 349. Порушення зобов'язання про транзит

Невивезення за митний кордон України товарів, транспортних засобів, ввезених з метою транзиту через територію України, в строки, встановлені митним органом, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів та транспортних засобів.

Стаття 350. Порушення встановленого маршруту переміщення

товарів

Ухилення від встановленого Кабінетом Міністрів України маршруту переміщення товарів територією України -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів.

Стаття 351. Дії, спрямовані на переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України поза митним контролем

Дії, спрямовані на переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України поза митним контролем, тобто їх переміщення через митний кордон України поза місцем розташування митного органу або поза часом здійснення митного оформлення, або з використанням незаконного звільнення від митного контролю внаслідок зловживання службовим становищем посадовими особами митного органу, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів, а також конфіскацію транспортних засобів, що використовувалися для переміщення товарів - безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України.

Стаття 352. Дії, спрямовані на переміщення товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю

Дії, спрямовані на переміщення товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, тобто з використанням спеціально виготовлених сховищ (тайників) та інших засобів або способів, що утруднюють виявлення таких товарів, або шляхом надання одним товарам вигляду інших, або з поданням митному органу як підстави для переміщення товарів підроблених документів чи одержаних незаконним шляхом, або таких, що містять неправдиві дані, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів, а також конфіскацію товарів із спеціально виготовленими сховищами (тайниками) та транспортних засобів, що використовувалися для переміщення товарів через митний кордон України.

Стаття 353. Зберігання, перевезення чи придбання товарів, транспортних засобів, ввезених на митну територію України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю

Зберігання, перевезення, придбання чи використання товарів, транспортних засобів, ввезених на митну територію України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів та транспортних засобів.

Стаття 354. Використання товарів, стосовно яких надано пільги щодо сплати податків і зборів, в інших цілях

Використання товарів, стосовно яких надано пільги щодо сплати

податків і зборів, в інших цілях, ніж ті, у зв'язку з якими було надано такі пільги, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 355. Дії, спрямовані на неправомірне звільнення від сплати податків і зборів або зменшення їх розміру

Заявлення в митній декларації неправдивих відомостей та надання митному органу документів з такими відомостями як підстави для звільнення від сплати податків і зборів або зменшення їх розміру або несплата податків і зборів у строк, встановлений законодавством, а також інші протиправні дії, що спричинили недобори податків і зборів, за відсутності ознак злочину, -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від ста до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на посадових осіб підприємств - від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Розділ XIX

ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Глава 58

ПОРЯДОК ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Стаття 356. Поняття провадження у справі про порушення митних правил

Провадження у справі про порушення митних правил включає в себе виконання процесуальних дій, зазначених у статті 378 цього Кодексу, розгляд справи та винесення постанови.

Стаття 357. Правове забезпечення провадження у справах про порушення митних правил

Провадження у справах про порушення митних правил здійснюється відповідно до цього Кодексу, а в частині, що не регулюється ним, - відповідно до законодавства України про адміністративні правопорушення.

Стаття 358. Порушення справи про порушення митних правил

Справа про порушення митних правил вважається розпочатою з моменту складення протоколу про порушення митних правил.

Стаття 359. Посадові особи, уповноважені складати протоколи про порушення митних правил

Протокол про порушення митних правил мають право складати:

1) посадові особи, які згідно із штатним розписом митного органу уповноважені здійснювати митний контроль, митне оформлення і пропуск через митний кордон України товарів і транспортних засобів і які безпосередньо виявили порушення митних правил;

2) посадові особи підрозділу по організації боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи, підрозділів по боротьбі з контрабандою та

порушеннями митних правил регіональних митниць і митниць, які згідно з посадовими обов'язками мають таке право;

3) інші посадові особи, уповноважені керівником спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи або керівником регіональної митниці.

Стаття 360. Приводи і підстави для порушення справи про порушення митних правил

Приводами і підставами для порушення справи про порушення митних правил є:

1) безпосереднє виявлення посадовими особами митного органу порушення митних правил;

2) повідомлення про вчинення особою порушення митних правил, отримані від інших органів (у тому числі митних);

3) повідомлення про вчинення порушення митних правил, отримані від митних та правоохоронних органів іноземних держав, а також від міжнародних організацій.

Стаття 361. Мова, якою здійснюється провадження у справі про порушення митних правил

Провадження у справі про порушення митних правил здійснюється українською мовою або мовою більшості населення даної місцевості.

Особи, які беруть участь у провадженні у справі про порушення митних правил і не володіють мовою, якою здійснюється провадження, мають право робити заяви, давати пояснення, подавати клопотання рідною мовою, а також користуватися послугами перекладача.

Стаття 362. Посадові особи митних органів, які здійснюють провадження у справі про порушення митних правил

Провадження у справі про порушення митних правил здійснюють посадові особи підрозділу по боротьбі з контрабандою та порушеннями митних правил митного органу, в зоні діяльності якого було вчинено або виявлено таке порушення.

Посадові особи підрозділу по боротьбі з контрабандою і порушеннями митних правил регіональної митниці можуть здійснювати провадження у будь-якій справі про порушення митних правил, порушеній підпорядкованими регіональній митниці митними органами.

Посадові особи підрозділу по організації боротьби з контрабандою і порушеннями митних правил спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи можуть здійснювати провадження у будь-якій справі про порушення митних правил, порушеній будь-яким митним органом України.

Стаття 363. Протокол про порушення митних правил

Про кожний випадок виявлення порушення митних правил уповноважена посадова особа митного органу, яка виявила таке порушення, складає протокол.

Протокол про порушення митних правил повинен містити такі дані:

1) дату і місце його складення;

2) посаду, прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка склала протокол;

3) необхідні для розгляду справи відомості про особу, яка притягується до відповідальності за порушення митних правил, якщо її встановлено;

4) місце, час вчинення та суть порушення митних правил;

5) посилання на статтю цього Кодексу, що передбачає відповідальність за таке порушення;

6) прізвища та адреси свідків, якщо вони є;

7) відомості щодо товарів, транспортних засобів, документів, вилучених згідно із статтею 377 цього Кодексу;

8) інші необхідні для вирішення справи відомості.

Протокол підписується посадовою особою, яка його склала. Якщо при складанні протоколу була присутня особа, яка притягується до відповідальності за порушення митних правил, протокол підписується і цією особою, а за наявності свідків - і свідками.

Якщо особа, яка притягується до відповідальності за порушення митних правил, відмовляється підписати протокол, до протоколу вноситься відповідний запис. Особа, яка притягується до відповідальності за порушення митних правил, має право дати пояснення та висловити зауваження щодо змісту протоколу, а також письмово викласти мотиви своєї відмови від підписання протоколу. Власноручно викладені цією особою пояснення додаються до протоколу, про що до протоколу вноситься відповідний запис із зазначенням кількості аркушів, на яких подано такі пояснення.

У разі складення протоколу особі, яка притягується до відповідальності за порушення митних правил, роз'яснюються її права, передбачені статтею 366 цього Кодексу, про що до протоколу вноситься відмітка, яка підписується цією особою.

У разі потреби в протоколі зазначаються також місце та час розгляду справи про порушення митних правил.

Протокол складається у двох примірниках, один з яких вручається під розписку особі, яка притягується до відповідальності за порушення митних правил.

У разі відмови особи, яка притягується до відповідальності за порушення митних правил, одержати примірник протоколу до протоколу вноситься відповідний запис, який підписується особою, що склала протокол, та свідками, якщо вони є, після чого зазначений примірник надсилається цій особі за повідомленою нею або наявною в митному органі адресою (місце проживання або фактичного перебування). Протокол вважається врученим, навіть якщо особа, яка вчинила порушення митних правил і притягується до відповідальності, не перебувала за повідомленою нею адресою або місце проживання чи фактичного перебування було названо нею неправильно.

Протокол, а також вилучені товари, транспортні засоби та документи, зазначені в протоколі, передаються до митного органу, в зоні якого виявлено порушення митних правил.

Стаття 364. Проведення у справі про порушення митних

правил за матеріалами, одержаними від інших правоохоронних органів

У разі закриття кримінальної справи про контрабанду щодо конкретної особи за наявності в її діях складу порушення митних правил матеріали про таке порушення передаються до митного органу або до суду для притягнення цієї особи до адміністративної відповідальності.

Постанова по такій справі виноситься у строки, передбачені частиною другою статті 328 цього Кодексу.

Стаття 365. Особи, які беруть участь у провадженні у справах про порушення митних правил

Участь у провадженні у справах про порушення митних правил беруть:

особи, які притягуються до відповідальності за порушення митних правил;

представники осіб, які притягуються до відповідальності за порушення митних правил (законні представники, представники, що діють на підставі довіреності, доручення);

захисники;

свідки;

експерти;

перекладачі;

поняті.

Стаття 366. Права осіб, які притягуються до відповідальності за порушення митних правил

Особи, які притягуються до відповідальності за порушення митних правил, під час розгляду справи про порушення митних правил у митному органі або суді мають право знайомитися з матеріалами справи, робити з них витяги, одержувати копії рішень, постанов та інших документів, що є у справі, бути присутніми під час розгляду справи у митному органі та брати участь у судових засіданнях, подавати докази, брати участь в їх дослідженні, заявляти клопотання та відводи, давати усні і письмові пояснення, подавати свої доводи, міркування та заперечення, оскаржувати постанови митного органу, суду (судді), а також користуватись іншими правами, наданими їм законом. Зазначені в цій статті особи зобов'язані добросовісно користуватися належними їм процесуальними правами.

Стаття 367. Представники осіб, які притягуються до відповідальності за порушення митних правил

Представниками осіб, які притягуються до відповідальності за порушення митних правил, можуть бути:

1) законні представники: батьки, усиновителі, опікуни або піклувальники на підставі документів, що посвідчують їх повноваження, - у справах осіб, які є неповнолітніми або особами, що через свої фізичні або психічні вади не можуть самі здійснювати свої права у справах про порушення митних правил. Законні

представники можуть доручити участь у справі іншій особі, обраній ними як представник;

2) інші особи - на підставі нотаріально посвідченої довіреності. Громадяни можуть також посвідчити довіреність на участь у справі на підприємстві, де вони працюють, або у управлінні будинками, де вони проживають; військовослужбовці - у відповідній військовій частині; особи, які проживають у населених пунктах, де немає нотаріальних контор, - у виконавчому комітеті сільської, селищної, міської ради; особи, які перебувають на лікуванні, - у відповідному лікувальному закладі.

Особиста участь у справі громадянина не позбавляє його права мати по цій справі представника.

Законні представники користуються під час участі у справі усіма правами, зазначеними у статті 366 цього Кодексу. Повноваження інших представників на участь у справі дають їм право на вчинення від імені осіб, яких вони представляють, усіх дій, зазначених у статті 366 цього Кодексу, крім передачі повноважень іншій особі (передоручення), оскарження постанови митного органу або суду (судді), одержання товарів або грошових сум у разі їх повернення. Повноваження представника на вчинення кожної із зазначених дій повинні бути спеціально обумовлені у виданій йому довіреності.

Не можуть бути представниками осіб, які притягуються до відповідальності:

1) особи, які не досягли повноліття;

2) особи, над якими встановлено опіку, піклування;

3) адвокати, які прийняли доручення про подання юридичної допомоги з порушенням правил, встановлених законодавством України про адвокатуру, а також особи, виключені з колегії адвокатів.

Посадові особи митної служби України, а також судді, слідчі і прокурори не можуть бути представниками осіб, які притягуються до відповідальності, крім випадків, коли вони діють як батьки, усиновителі, опікуни, піклувальники цих осіб.

Стаття 368. Захисник

У розгляді справи про порушення митних правил може брати участь захисник, якого самостійно визначає особа, що притягується до відповідальності, з числа осіб, які є фахівцями в галузі права і за законом мають право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи.

Захисник має право:

1) знайомитися з матеріалами справи;

2) заявляти клопотання;

3) подавати скарги;

4) здійснювати інші права, передбачені законом.

Стаття 369. Експерт

Експертом може бути особа, яка має необхідні знання для надання відповідного висновку.

Експерт призначається посадовою особою органу, в провадженні якої перебуває справа про порушення митних правил, у разі потреби в спеціальних знаннях.

Експерт зобов'язаний надати об'єктивні висновки з поставлених перед ним питань.

Експерт має право:

знайомитися з матеріалами справи, що стосуються предмета експертизи;

заявляти клопотання про надання йому додаткових матеріалів, необхідних для надання висновків.

Стаття 370. Перекладач

Перекладачем може бути особа, що володіє мовою, знання якої необхідне для здійснення перекладу під час провадження у справі про порушення митних правил.

Перекладач зобов'язаний точно і у повному обсязі здійснювати доручений йому переклад, у необхідних випадках брати участь у проведенні процесуальних дій у справі про порушення митних правил.

Як перекладач може виступати посадова особа митного органу.

Стаття 371. Свідок у справі про порушення митних правил

Свідком може бути будь-яка особа, якщо є підстави вважати, що їй відомі обставини, що підлягають встановленню у справі про порушення митних правил.

За викликом органу, у провадженні якого перебуває справа про порушення митних правил, свідок зобов'язаний з'явитися у призначений час до цього органу і дати детальні та правдиві пояснення, повідомити все відоме йому у справі та відповісти на поставлені запитання.

Стаття 372. Поняті у справі про порушення митних правил

Понятими є особи, які залучаються до участі у проведенні процесуальних дій у справі про порушення митних правил.

Як поняті запрошуються особи, не заінтересовані у справі. Понятим не може бути родич особи, яка притягується до відповідальності за порушення митних правил, її представника, а також працівники митних органів.

Поняті, присутні при проведенні процесуальних дій, засвідчують своїми підписами відповідність записів у протоколі виконаним діям.

Стаття 373. Обставини, що виключають можливість здійснення посадовою особою митного органу провадження у справі про порушення митних правил

Посадова особа митного органу не може здійснювати провадження у справі, якщо вона є родичем особи, яка притягується до відповідальності за порушення митних правил, її представника, інших осіб, які беруть участь у провадженні у справі, а також коли існують інші обставини, які дають підстави вважати, що ця посадова особа може бути особисто заінтересована у вирішенні справи.

Питання про передачу такої справи іншій посадовій особі органу вирішується керівником підрозділу по боротьбі з контрабандою і порушеннями митних правил цього органу або його заступником.

Якщо керівник підрозділу по боротьбі з контрабандою та порушеннями митних правил митного органу, в якому здійснюється провадження у справі про порушення митних правил, є родичем особи, яка притягується до відповідальності, її представника, інших осіб, які беруть участь у провадженні у справі, а також коли існують інші обставини, які дають підстави вважати, що керівник зазначеного підрозділу може бути особисто заінтересованим у розгляді справи, справа підлягає передачі до іншого митного органу.

Глава 59

АДМІНІСТРАТИВНЕ ЗАТРИМАННЯ

Стаття 374. Мета і порядок застосування адміністративного затримання

З метою припинення порушення митних правил, встановлення особи, яка вчинила порушення митних правил, а також для складення протоколу про порушення митних правил, якщо його неможливо скласти на місці вчинення правопорушення, допускається адміністративне затримання громадянина, який вчинив таке порушення, на строк до трьох годин.

Адміністративне затримання громадянина, який вчинив порушення митних правил, здійснюється посадовою особою митного органу за рішенням керівника цього органу або його заступника, керівника підрозділу по боротьбі з контрабандою і порушеннями митних правил, керівника митного поста або його заступника, а в разі їх відсутності (в нічний час, у вихідні та святкові дні тощо) - начальника чергового відділу або старшого чергової зміни.

Військовослужбовці та працівники органів внутрішніх справ повинні надавати допомогу посадовим особам митного органу, які здійснюють адміністративне затримання, в разі вчинення опору або спроби втечі з місця події.

Строк адміністративного затримання обчислюється з моменту доставлення громадянина до службового приміщення митного органу або до іншого приміщення, де проведення необхідних дій з метою, визначеною в частині першій цієї статті, є можливим, а якщо громадянин перебуває в стані сп'яніння - з часу його витвердження.

Щодо громадянина, який знаходиться у службовому приміщенні митного органу або в іншому приміщенні у зв'язку з проведенням митного контролю або митного оформлення, строк адміністративного затримання обчислюється з моменту закінчення митного контролю або оформлення.

Про адміністративне затримання складається протокол, форма якого затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи. В протоколі робиться відмітка про застосування фізичної сили або спеціальних засобів, якщо таке мало місце. Копія протоколу вручається громадянину, якого було затримано. Про затримання неповнолітнього обов'язково повідомляються його батьки або особи, які їх замінюють.

Глава 60

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ У СПРАВІ ПРО ПОРУШЕННЯ
МИТНИХ ПРАВИЛ ТА ПОРЯДОК ЇХ ПРОВЕДЕННЯ

Стаття 375. Мета проведення процесуальних дій

У справі про порушення митних правил процесуальні дії проводяться з метою отримання доказів, необхідних для правильного вирішення цієї справи.

До процесуальних дій належать:

- 1) складання протоколу про порушення митних правил;
- 2) витребування документів, необхідних для провадження у справі про порушення митних правил;
- 3) вилучення товарів, транспортних засобів і документів;
- 4) митне обстеження;
- 5) пред'явлення товарів, транспортних засобів та документів для впізнання;
- 6) призначення експертизи;
- 7) взяття проб та зразків для проведення дослідження (аналізу, експертизи).

При проведенні процесуальних дій, зазначених у пунктах 3-5, 7 частини другої цієї статті, складаються протоколи, форми яких встановлюються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 376. Витребування документів, необхідних для провадження у справі про порушення митних правил

Посадова особа митного органу, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, може витребувати документи, необхідні для розгляду справи.

Особа, якій адресовано вимогу про подання документів, зобов'язана не пізніше як у п'ятиденний строк надіслати їх посадовій особі митного органу, яка вимагає подати документи.

Стаття 377. Вилучення товарів, транспортних засобів і документів

Товари, що є безпосередніми предметами порушення митних правил, товари із спеціально виготовленими сховищами (тайниками), що використовувалися для приховування безпосередніх предметів порушення митних правил від митного контролю, транспортні засоби, що використовувалися для переміщення безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України, а також документи, необхідні для розгляду справи про порушення митних правил, вилучаються.

У разі вчинення порушення митних правил особою, яка не має в Україні постійного місця проживання або адреси, допускається вилучення товарів, транспортних засобів у розмірах, необхідних для забезпечення стягнення штрафу або вартості товарів, транспортних засобів, зазначеної у частині третій статті 405 цього Кодексу.

Вилучені товари, транспортні засоби та документи повинні бути

перелічені у протоколі, що складається в передбачених цим Кодексом випадках, або в доданому до нього описі з точним зазначенням кількості, міри, ваги та особливих ознак цих товарів, транспортних засобів та документів, а також вартості товарів, транспортних засобів.

Стаття 378. Проведення митних обстежень

Посадові особи митних органів, які мають достатні підстави вважати, що на території або в приміщеннях підприємств, або у транспортних засобах, що їм належать, знаходяться товари, що є безпосередніми предметами порушення митних правил, або товари із спеціально виготовленими сховищами (тайниками), що використовувалися для приховування безпосередніх предметів порушення митних правил від митного контролю, транспортні засоби, що використовувалися для переміщення безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України, а також документи, необхідні для розгляду справи про порушення митних правил, можуть проводити митне обстеження таких територій, приміщень або транспортних засобів.

Митне обстеження проводиться у присутності посадових осіб підприємств, зазначених у частині першій цієї статті.

Посадові особи митних органів мають право запросити до участі у митному обстеженні спеціалістів.

Про проведення митного обстеження складається протокол за формою, що встановлюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 379. Пред'явлення товарів, транспортних засобів, документів для впізнання

За рішенням посадової особи митного органу, в провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, особи, яка вчинила це порушення, а також свідку можуть бути пред'явлені товари, транспортні засоби та документи для впізнання.

Особу, яка бере участь у впізнанні, спочатку опитують про обставини, за яких вона бачила товари, транспортні засоби та документи, зазначені у частині першій цієї статті, ознаки, за якими вона може провести впізнання.

Товари, транспортні засоби та документи пред'являються в групі однорідних товарів, транспортних засобів і документів.

Пред'явлення для впізнання проводиться в присутності понять.

Про пред'явлення товарів, транспортних засобів та документів для впізнання складається протокол за формою, що встановлюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 380. Експертиза та висновок експерта

Експертиза призначається, якщо для з'ясування питань, що виникають у справі про порушення митних правил, виникла потреба у спеціальних знаннях з окремих галузей науки, техніки, мистецтва, релігії тощо.

Експертиза проводиться експертами митних лабораторій та інших установ або окремими спеціалістами, які призначаються посадовою особою митного органу, в провадженні якої знаходиться справа про

порушення митних правил.

Поставлені перед експертом питання та його висновки не повинні виходити за межі спеціальних знань експерта. Експерт надає висновок у письмовій формі від свого імені. У висновку викладаються суть проведеного ним дослідження та обґрунтування відповіді на поставлені запитання.

Якщо експерт під час проведення експертизи встановить обставини, що мають значення для справи, з приводу яких йому не було поставлено запитань, він має право викласти ці обставини у своєму висновку.

Висновок експерта не є обов'язковим для посадової особи митного органу, в провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил. У разі незгоди цієї особи з висновком експерта у постанові, яка виноситься у справі, повинно міститися обґрунтування незгоди.

У разі неналежної якості або повноти висновку експерта може бути призначена повторна експертиза, проведення якої доручається іншому експерту (експертам).

Стаття 381. Порядок призначення експертизи

Визнавши за необхідне проведення експертизи, посадова особа митного органу, в провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, виносить постанову, в якій визначаються підстави для призначення експертизи, прізвище експерта або найменування митної лабораторії чи іншої відповідної установи, в якій має проводитися експертиза. У цій же постанові ставляться конкретні питання, які мають бути вирішені під час проведення експертизи, а також визначаються матеріали, що передаються у розпорядження експерта.

До призначення експерта з'ясовуються необхідні відомості про його професіоналізм та компетентність.

Рішення про призначення експертизи є обов'язковим для експерта, а також для посадових осіб підприємства, де працює експерт.

Стаття 382. Одержання проб та зразків для проведення експертизи

Посадова особа митного органу, в провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, має право відбирати в осіб, які притягуються до відповідальності за порушення митних правил, зразки підпису, почерку, а також брати проби та зразки товарів, необхідні для проведення експертизи.

У разі потреби взяття проб та зразків може проводитися також в осіб, не зазначених у частині першій цієї статті, свідчення та участь яких у вивченні та оцінці обставин порушення митних правил можуть мати істотне значення для провадження і розгляду справи.

Посадова особа митного органу, в провадженні або на розгляді якої знаходиться справа про порушення митних правил, виносить постанову про взяття проб та зразків.

До взяття проб та зразків у разі потреби може залучатися експерт.

Про взяття проб та зразків складається протокол.

Стаття 383. Доручення на проведення окремих процесуальних дій

Посадова особа митного органу, в провадженні якої перебуває справа про порушення митних правил, має право доручити проведення конкретних процесуальних дій посадовій особі іншого митного органу.

Доручення повинно бути виконано не більш як у п'ятиденний строк з дня його одержання.

Стаття 384. Витрати у справі про порушення митних правил

Витрати у справі про порушення митних правил складаються з видатків на інвентаризацію, зберігання, перевезення (пересилання) товарів, зазначених у пункті 3 статті 322 цього Кодексу, а також з інших понесених митним органом витрат на провадження або розгляд справи.

До таких витрат належать також кошти, що виплачуються експерту за виконання його обов'язків та за роботу, виконану за дорученням митного органу, виплати добових, а також компенсації на проїзд до митного органу і назад та наймання приміщення.

За робітниками та службовцями, які викликаються до митного органу як свідки, експерти, перекладачі, зберігається середній місячний зарібок за місцем основної роботи. Особи, які не є робітниками та службовцями, отримують у зв'язку з таким викликом грошову компенсацію, яку виплачує митний орган.

Порядок витрат та розмір сум, що підлягають виплаті, встановлюються законодавством України.

Стаття 385. Відшкодування витрат у справі про порушення митних правил

Витрати у справі про порушення митних правил відшкодовуються особою, щодо якої винесено постанову про накладення стягнення. Витрати на оплату послуг перекладача відшкодовуються за рахунок Державного бюджету України.

Посадова особа митного органу, в провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, а також посадова особа, яка здійснює розгляд цієї справи, зобов'язані зібрати та додати до справи документи про понесені на провадження справи витрати.

Суми витрат, що підлягають відшкодуванню, зазначаються у постанові митного органу або суду по справі про порушення митних правил.

Стаття 386. Органи, уповноважені розглядати справи про порушення митних правил

Справи про порушення митних правил, передбачені статтями 329-335, 337, 338, 342-344, 346, 347, 354, 355 цього Кодексу, розглядаються митними органами.

Справи про порушення митних правил, передбачені статтями 336, 339-341, 345, 348-353 цього Кодексу, а також усі справи про порушення митних правил, вчинені особами віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років, розглядаються місцевими судами (суддями) за місцем розташування митних органів, посадові особи яких здійснювали провадження у цих справах.

Стаття 387. Повноваження посадових осіб митних органів щодо розгляду справ про порушення митних правил

Від імені регіональних митниць та митниць справи про порушення митних правил розглядаються керівниками цих митних органів або їх заступниками, а від імені спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи – посадовими особами підрозділу по організації боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил, уповноваженими на це керівником спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи або його заступниками.

Стаття 388. Місце розгляду справи про порушення митних правил

Справа про порушення митних правил розглядається за місцезнаходженням митного органу, в зоні якого вчинено правопорушення.

Стаття 389. Строк розгляду справи про порушення митних правил

Справа про порушення митних правил розглядається у п'ятнадцятиденний строк з дня отримання посадовою особою митного органу або судом (суддею) матеріалів, необхідних для вирішення справи.

Стаття 390. Присутність під час розгляду справи особи, яка притягується до відповідальності за порушення митних правил, або її представника

Справа про порушення митних правил розглядається в присутності особи, яка притягується до відповідальності, або її представника.

Митний орган інформує особу, яка притягується до відповідальності за порушення митних правил, про час та місце розгляду справи в митному органі, як правило, відповідним письмовим повідомленням, якщо це не було зроблено під час вручення зазначеній особі копії протоколу про порушення митних правил.

У разі розгляду справи в суді про час та місце розгляду справи суд (суддя) повідомляє особу, яка притягується до відповідальності, а також відповідний митний орган.

Справа про порушення митних правил може бути розглянута під час відсутності особи, яка притягується до відповідальності, лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи.

Стаття 391. Види постанов у справі про порушення митних правил

У справі про порушення митних правил митний орган або суд (суддя), що розглядає справу, виносить одну з таких постанов:

- 1) про проведення додаткової перевірки;

- 2) про накладення адміністративного стягнення;
- 3) про закриття провадження у справі;
- 4) про порушення кримінальної справи про контрабанду.

У постанові про проведення додаткової перевірки зазначаються конкретні суб'єкти, завдання та строки перевірки. Ці дії не повинні порушувати права особи, шкодити господарській діяльності юридичної особи.

Стаття 392. Особливості розгляду судом справ про порушення митних правил

Справа про порушення митних правил розглядається суддею одноособово.

У справі про порушення митних правил суд (суддя) виносить одну з постанов, передбачених частиною першою статті 391 цього Кодексу.

У разі, якщо за результатами перевірки законності та обґрунтованості постанови суду у справі про порушення митних правил ця постанова буде скасована, а справа закрита, або стягнення за порушення митних правил буде змінено, конфісковані товари, транспортні засоби, сума штрафу або її відповідна частина повертаються особі, яка притягалася до відповідальності, або її представникові. Якщо конфісковані товари, транспортні засоби неможливо повернути в натурі, повертається їхня вартість за вирахуванням сум належних податків і зборів за ставками, що діяли на день конфіскації. Повернення грошових коштів, зазначених у цій частині, здійснюється органами Державного казначейства України з Державного бюджету України.

Глава 61

ОСКАРЖЕННЯ ПОСТАНОВ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ. ВНЕСЕННЯ НА ПОСТАНОВИ ПОДАННЯ ПРОКУРОРА

Стаття 393. Оскарження постанов у справах про порушення митних правил

Постанова у справі про порушення митних правил може бути оскаржена особою, стосовно якої вона винесена, або представником такої особи.

Скарга на постанову митниці регіонального підпорядкування може бути подана до відповідної регіональної митниці або до місцевого суду за місцезнаходженням митниці, яка винесла постанову.

Постанова регіональної митниці по скарзі на постанову підпорядкованої їй митниці може бути оскаржена до спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи або до місцевого суду за місцезнаходженням цієї регіональної митниці.

Постанова регіональної митниці, митниці центрального підпорядкування може бути оскаржена до спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи або до місцевого суду за місцезнаходженням відповідної регіональної митниці, митниці.

Якщо у випадках, зазначених у частинах другій, третій та

четвертій цієї статті, постанова митного органу одночасно оскаржується до митного органу вищого рівня та до суду і суд приймає скаргу до розгляду, розгляд аналогічної скарги митним органом вищого рівня припиняється.

Постанова спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи у справі про порушення митних правил, а також його постанова по скарзі на постанову іншого митного органу у такій справі можуть бути оскаржені до місцевого суду за місцезнаходженням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Скарга на постанову митного органу подається протягом десяти днів з дати вручення заінтересованій особі копії постанови у справі або повідомлення про прийняте рішення. У разі пропуску цього строку з поважних причин він за заявою заінтересованої особи може бути поновлений відповідно регіональною митницею, спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи або судом.

Порядок оскарження постанови суду (судді) у справі про порушення митних правил та внесення подання прокурором на постанову визначається Кодексом України про адміністративні правопорушення ([80731-10](#), [80732-10](#)) та іншими законами.

Стаття 394. Перевірка законності та обґрунтованості постанови митного органу

Законність та обґрунтованість постанови митного органу у справі про порушення митних правил можуть бути перевірені судом або митним органом вищого рівня у зв'язку з поданням скарги, поданням прокурора.

За результатами перевірки суд або митний орган приймає одне з таких рішень:

- 1) про залишення постанови без змін, а скарги або подання без задоволення;
- 2) про скасування постанови і надіслання справи на новий розгляд;
- 3) про скасування постанови та закриття справи;
- 4) про зміну заходу стягнення в межах передбаченої відповідальності за відповідне порушення митних правил, з тим, однак, щоб стягнення не було посилено.

Рішення, зазначені у частині другій цієї статті, приймаються митними органами шляхом винесення постанов.

Копія рішення по скарзі або поданню прокурора на постанову у справі про порушення митних правил протягом трьох днів надсилається особі, стосовно якої її винесено. Про результати розгляду подання повідомляється прокуророві.

У разі скасування постанови митного органу по справі про порушення митних правил суми штрафів повертаються особам, які притягалися до відповідальності, або уповноваженим ними особам з Державного бюджету України органами Державного казначейства України за поданням митних органів.

Стаття 395. Підстави для скасування або зміни постанови про накладення стягнення за порушення митних правил

Підставами для скасування постанови про накладення стягнення або про припинення провадження у справі про порушення митних правил є:

1) відсутність у діях особи, яка притягується до відповідальності, ознак порушення митних правил;

2) необ'єктивність або неповнота провадження у справі або необ'єктивність її розгляду;

3) невідповідність викладених у постанові висновків фактичним обставинам справи;

4) винесення постанови неправомочною особою, безпідставне недопущення до участі в розгляді справи особи, притягнутої до відповідальності, або її представника, а також інше обмеження прав учасників провадження у справі про порушення митних правил та її розгляду, якщо таке обмеження зашкодило всебічному розгляду справи та вплинуло або могло вплинути на винесення обгрунтованої постанови за результатами її розгляду;

5) неправильна або неповна кваліфікація вчиненого правопорушення;

6) накладення стягнення, не передбаченого цим Кодексом.

Підставами для скасування чи зміни постанови про накладення стягнення або про припинення провадження у справі про порушення митних правил можуть бути визнані й інші визначені законами обставини.

Стаття 396. Строки розгляду митним органом вищого рівня скарги або подання прокурора на постанову митного органу

Скарга і подання прокурора у справі про порушення митних правил розглядаються правомочними посадовими особами у десятиденний строк з дня їх надходження, якщо інше не встановлено законом.

Стаття 397. Наслідки подання скарги або внесення подання

Подання скарги або внесення подання зупиняє виконання постанови митного органу по справі про порушення митних правил до закінчення розгляду скарги (подання).

Глава 62

ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ МИТНИХ ОРГАНІВ ПРО НАКЛАДЕННЯ СТЯГНЕННЯ ЗА ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Стаття 398. Обов'язковість постанов митних органів про накладення стягнення по справах про порушення митних правил

Постанови митних органів про накладення стягнення по справі про порушення митних правил є обов'язковими для виконання.

Стаття 399. Загальні положення щодо порядку виконання постанови митного органу про накладення стягнення за порушення митних правил

Постанова митного органу про накладення стягнення за

порушення митних правил підлягає виконанню після закінчення строку оскарження, встановленого статтею 393 цього Кодексу.

Митний орган, який виніс постанову про накладення стягнення за порушення митних правил, виконує її самостійно у передбачених цим Кодексом випадках, а в інших випадках – через державного виконавця.

У разі винесення митним органом кількох постанов про накладення стягнень за порушення митних правил щодо однієї особи кожна постанова виконується окремо.

Стаття 400. Давність виконання постанови митного органу про накладення стягнення за порушення митних правил

Не підлягає виконанню постанова митного органу про накладення стягнення за порушення митних правил, якщо її не було звернуто до виконання протягом трьох місяців з дня винесення.

Стаття 401. Контроль за виконанням постанови митного органу про накладення стягнення за порушення митних правил

Контроль за правильним і своєчасним виконанням постанови митного органу про накладення стягнення за порушення митних правил здійснюється митним органом, який виніс постанову.

Стаття 402. Порядок виконання постанови митного органу про винесення попередження

Постанова митного органу про накладення стягнення за порушення митних правил у вигляді попередження виконується митним органом, який виніс постанову, шляхом оголошення постанови порушнику з врученням копії такої постанови.

Якщо постанова митного органу про накладення стягнення у вигляді попередження виноситься за відсутності порушника, копія постанови видається або висилається йому протягом трьох днів з дня винесення постанови.

Стаття 403. Порядок виконання постанови митного органу про накладення штрафу

Штраф повинен бути сплачений особою, яка вчинила порушення митних правил, не пізніше п'ятнадцяти днів з дня вручення або надіслання їй копії постанови митного органу про накладення штрафу, а в разі оскарження постанови або внесення на неї подання прокурором – не пізніше п'ятнадцяти днів з дня залишення скарги без задоволення або відхилення подання.

Сума штрафу вноситься особою, яка вчинила порушення митних правил, до Державного бюджету України у порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 404. Примусове виконання постанови митного органу України або суду щодо накладання штрафу

У разі коли штраф не буде сплачено у строки, встановлені статтею 403 цього Кодексу, постанова митного органу та суду (судді) надсилається для примусового виконання районному, міському (міста обласного значення), районному у місті відділу державної виконавчої служби.

Постанова митного органу або суду (судді), по якій стягнення

штрафу проведено повністю, з відміткою про виконання повертається до митного органу або до суду, що виніс постанову.

Штраф вноситься до державного бюджету.

Особа, яка вчинила порушення митних правил, повинна, незважаючи на стягнення штрафу, сплатити податки і збори, встановлені законами України.

Стаття 405. Виконання постанови суду (судді) про конфіскацію

Постанова суду (судді) про накладення адміністративного стягнення за порушення митних правил у частині конфіскації виконується державним виконавцем у порядку, встановленому законом.

Товари, транспортні засоби, вилучені митним органом, щодо яких винесена постанова суду (судді) про конфіскацію, передаються державному виконавцеві.

У разі коли неможливо конфіскувати товари, що є безпосередніми предметами порушення митних правил, або товари із спеціально виготовленими сховищами (тайниками), що використовувалися для приховування безпосередніх предметів порушення митних правил від митного контролю, транспортні засоби, що використовувалися для переміщення безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України, з осіб, які вчинили порушення митних правил, стягується вартість зазначених товарів, транспортних засобів у порядку, встановленому законодавством України.

Витрати митного органу, пов'язані із зберіганням товарів, транспортних засобів, щодо яких прийнято постанову про конфіскацію, повинні бути відшкодовані особою, яка вчинила порушення митних правил, у порядку, встановленому законом.

Стаття 406. Виконання постанови митного органу про накладення стягнення за порушення митних правил на осіб, які проживають або перебувають за межами України

Постанова митного органу про накладення стягнення за порушення митних правил на осіб, які проживають або перебувають за межами України, виконується за рахунок майна цих осіб, що знаходиться на території України.

У разі відсутності в Україні майна, що належить зазначеним у частині першій цієї статті особам, порядок виконання постанови митного органу про накладення на них стягнень визначається законодавством України та міжнародними договорами з державами, на території яких проживають або перебувають особи, притягнуті до відповідальності за порушення митних правил.

Розділ XX

ПРАЦІВНИКИ МИТНИХ ОРГАНІВ, СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ МИТНИХ УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Глава 63

ПОСАДОВІ ОСОБИ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Стаття 407. Посадові особи митної служби України

Посадовими особами митної служби України є працівники митних

органів, спеціалізованих митних установ та організацій, на яких цим Кодексом та іншими законами України покладено здійснення митної справи, організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій і яким присвоєно спеціальні звання.

Стаття 408. Правовий статус посадових осіб митної служби України

Правовий статус посадових осіб митної служби України, їх права та обов'язки визначаються Конституцією України ([254к/96-ВР](#)), цим Кодексом, а в частині, що не регулюється ним, - Законом України "Про державну службу" ([3723-12](#)).

Стаття 409. Обов'язковість законних розпоряджень та вимог посадових осіб митної служби України

Законні розпорядження та вимоги посадових осіб митної служби України є обов'язковими для виконання.

Стаття 410. Проходження служби і спеціальні звання посадових осіб митної служби України

Порядок і умови прийняття на службу до митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій, порядок та умови проходження служби, просування посадових осіб по службі, оплати та стимулювання праці в митних органах, спеціалізованих митних установах та організаціях визначаються законодавством України.

У митній службі України діє Дисциплінарний статут, який затверджується законом.

Посадові особи митної служби України проходять атестацію. Порядок проведення атестації визначається Кабінетом Міністрів України.

Спеціальні звання присвоюються посадовим особам митної служби України відповідно до займаних посад і стажу роботи:

дійсний державний радник митної служби;

державний радник митної служби 1 рангу;

державний радник митної служби 2 рангу;

державний радник митної служби 3 рангу;

радник митної служби 1 рангу;

радник митної служби 2 рангу;

радник митної служби 3 рангу;

інспектор митної служби 1 рангу;

інспектор митної служби 2 рангу;

інспектор митної служби 3 рангу;

інспектор митної служби 4 рангу;

інспектор митної служби;

молодший інспектор митної служби;

курсант.

Спеціальне звання дійсного державного радника митної служби присвоюється Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України.

Спеціальні звання державного радника митної служби 1, 2, 3 рангів присвоюються Президентом України за поданням керівника спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Спеціальні звання радника митної служби 1, 2, 3 рангів, інспекторів митної служби 1, 2, 3, 4 рангів, інспекторів митної служби та молодших інспекторів митної служби присвоюються керівником спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Спеціальне звання курсанта присвоюється керівниками відповідних закладів освіти, що віднесені до сфери управління спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Порядок присвоєння спеціальних звань визначається Положенням про спеціальні звання посадових осіб митної служби України, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Посадові особи митної служби України мають єдиний формений одяг з відповідними знаками розрізнення. Зразки форменого одягу, норми забезпечення ним та строки його експлуатації затверджуються Кабінетом Міністрів України, а правила носіння - спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи. Формений одяг видається безплатно.

Стаття 411. Робочий час посадових осіб митної служби України

Тривалість робочого часу посадових осіб митної служби України встановлюється відповідно до законодавства України про працю.

Для виконання невідкладних заходів з митного контролю, митного оформлення, боротьби з контрабандою і порушеннями митних правил та інших службових завдань посадові особи митних органів України за розпорядженням керівника митного органу або його заступника можуть залучатися до роботи в надурочний, а також у нічний час, у святкові і неробочі дні. Оплата праці посадових осіб митних органів України у надурочний, нічний час, а також у святкові і неробочі дні провадиться відповідно до чинного законодавства.

Стаття 412. Прийняття на службу до митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій

На службу до митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій приймаються громадяни України, які досягли 18-річного віку і здатні за своїми діловими і моральними якостями, освітнім рівнем і станом здоров'я виконувати завдання, покладені на митну службу України. З прийняттям на службу може бути встановлено випробування строком до шести місяців.

Не можуть бути прийняті на службу до митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій особи, які мають судимість за вчинення умисного злочину.

Посадові особи митної служби України, визнані за вироком

суду, що набрав законної сили, винними у вчиненні злочину, звільняються із служби в митних органах, спеціалізованих митних установах та організаціях.

Посадові особи митних органів зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією України ([254к/96-ВР](#)), цим Кодексом та законами України.

Стаття 413. Присяга та урочисте зобов'язання посадових осіб митної служби України

Особи, які вперше зараховуються на посади державної служби у митних органах, спеціалізованих митних установах та організаціях, приймають Присягу державного службовця.

Працівники, яким вперше присвоюється спеціальне звання митної служби України, приймають урочисте зобов'язання такого змісту:

"Вступаючи на митну службу, урочисто зобов'язуюсь бути відданим Українському народу, справі української державності, неухильно додержуватися вимог Конституції України ([254к/96-ВР](#)), Митного кодексу України та законодавства України. Зобов'язуюсь активно захищати інтереси Української держави, її економічний суверенітет і безпеку, суворо додержуватися дисципліни, сумлінно, на високому професійному рівні виконувати свої службові обов'язки, зберігати державну таємницю, охороняти права, свободи і законні інтереси громадян".

Процедура прийняття урочистого зобов'язання визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 414. Неприпустимість участі посадових осіб митної служби України у політичних партіях

Посадові особи митної служби України не можуть бути членами політичних партій.

Посадові особи митної служби України не мають права організовувати страйки і брати участь у них, вчиняти інші дії, що перешкоджають нормальному функціонуванню митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій.

Стаття 415. Обмеження в роботі за сумісництвом та занятті підприємницькою діяльністю

Посадові особи митної служби України не мають права:

1) займатися будь-якою підприємницькою діяльністю безпосередньо чи через посередників або підставних осіб, а також виконувати роботу на умовах сумісництва (крім наукової, викладацької, творчої діяльності та медичної практики);

2) входити самостійно, через представника або підставних осіб до складу правління чи інших виконавчих органів підприємств, фінансових установ, господарських товариств тощо, організацій, спілок, об'єднань, кооперативів, що займаються підприємницькою діяльністю;

3) бути повіреним третіх осіб у митних справах;

4) використовувати своє службове становище для будь-якого не передбаченого законодавством України сприяння юридичним і фізичним

особам у здійсненні ними зовнішньоекономічної та іншої підприємницької діяльності.

Стаття 416. Обмеження в роботі, яка пов'язана із здійсненням контролю за роботою близьких родичів

Посадові особи митних органів не можуть обіймати посади, перебування на яких передбачає прийняття рішень з питань діяльності підприємств - митних брокерів, митних перевізників, власників митних ліцензійних складів та складів тимчасового зберігання, а також службові зносини з такими підприємствами, якщо у штаті цих підприємств перебувають близькі родичі зазначених посадових осіб.

Глава 64

ПІДГОТОВКА, ПЕРЕПІДГОТОВКА ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Стаття 417. Система підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників митної служби України

Система підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників митної служби України забезпечує:

- 1) підготовку наукових та науково-педагогічних кадрів;
- 2) підготовку фахівців митної справи з вищою освітою;
- 3) перепідготовку працівників митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій;
- 4) підвищення кваліфікації працівників митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій;
- 5) стажування молодих спеціалістів, новоприйнятих працівників, кадрового резерву;
- 6) самостійне навчання посадових осіб митної служби України.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи здійснює підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації працівників митної служби України за окремими напрямками діяльності також у вищих закладах освіти за державним замовленням. Обсяги підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації визначаються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи виходячи з потреб митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій, вимог до освітньо-кваліфікаційного рівня працівників і встановлюються відповідно до закону.

Стаття 418. Митний заклад освіти

Митний заклад освіти є спеціалізованою митною установою, що відноситься до сфери управління спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи і здійснює підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації працівників митної служби України відповідно до цього Кодексу та інших законів України.

Стаття 419. Науково-педагогічні працівники, керівники та спеціалісти митних закладів освіти

Науково-педагогічні працівники, керівники та спеціалісти

митних закладів освіти приймаються на роботу на умовах та в порядку, що встановлюються цим Кодексом та іншими законами України. Прийняття на роботу науково-педагогічних працівників має здійснюватися на основі конкурсного відбору.

На науково-педагогічних працівників, керівників та спеціалістів митних закладів освіти поширюються обов'язки, права та пільги, встановлені для посадових осіб митної служби України.

Науково-педагогічні працівники підлягають атестації у порядку, встановленому спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі освіти та науки.

До викладацької роботи в митних закладах освіти можуть залучатися фахівці митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій.

Стаття 420. Курсанти (студенти) і слухачі митних закладів освіти та інших вищих закладів освіти, в яких здійснюється підготовка фахівців для митної служби України

Курсантами (студентами), слухачами митних закладів освіти та інших вищих закладів освіти, в яких здійснюється підготовка фахівців для митної служби України, можуть бути громадяни України, зараховані на навчання відповідно до вимог законодавства, та громадяни інших країн, зараховані на навчання на підставі міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку.

Курсантам (студентам), слухачам, аспірантам вищих закладів освіти, які проходять підготовку, перепідготовку та підвищують кваліфікацію для подальшої роботи в митній службі України, може надаватися додаткове соціально-матеріальне забезпечення за рахунок коштів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи. Курсантам (студентам) денної форми навчання відповідно до закону надається відстрочка у призові до Збройних Сил України на весь період навчання.

Випускники митних закладів освіти та інших вищих закладів освіти, в яких здійснюється підготовка фахівців для митної служби України, працевлаштовуються у порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 421. Фінансування підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників митної служби України

Фінансування підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників митної служби України здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

Глава 65

ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Стаття 422. Гарантування захисту життя, здоров'я і майна посадових осіб митної служби України

Посадові особи митної служби України перебувають під захистом закону. Захист життя, здоров'я, честі, гідності, майна цих

посадових осіб та членів їхніх сімей від злочинних посягань, інших протиправних дій здійснюється відповідно до Закону України "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів" ([3781-12](#)) та забезпечується мірами відповідальності, передбаченими Кримінальним кодексом України ([2341-14](#)) та Кодексом України про адміністративні правопорушення ([80731-10](#), [80732-10](#)).

Глава 66

ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ СИЛИ, СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ТА ЗБРОЇ ПОСАДОВИМИ ОСОБАМИ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Стаття 423. Загальні положення щодо застосування фізичної сили, спеціальних засобів та зброї посадовими особами митної служби України

Недоторканність особи, її захист від будь-якого насильства, іншого жорстокого поведіння гарантується державою.

Фізична сила, спеціальні засоби та зброя застосовуються посадовими особами митної служби України лише у випадках, передбачених цим Кодексом.

Для забезпечення правильного та ефективного застосування фізичної сили, спеціальних засобів і зброї з посадовими особами митної служби України проводяться навчання із спеціальної підготовки та періодичні перевірки придатності до таких дій відповідно до цього Кодексу, а також до наказів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Стаття 424. Застосування фізичної сили

Посадові особи митної служби України мають право застосовувати фізичну силу під час виконання службових обов'язків для:

1) припинення порушень митних правил, затримання осіб, які їх вчинили, подолання опору законним розпорядженням або вимогам посадових осіб митної служби України;

2) забезпечення доступу в приміщення або на територію, де знаходяться товари і транспортні засоби, що перебувають під митним контролем;

3) припинення інших дій, що перешкоджають виконанню обов'язків, покладених законом на посадових осіб митної служби України, якщо ненасильницькі засоби впливу не забезпечують виконання цих обов'язків.

Стаття 425. Застосування спеціальних засобів

Посадові особи митної служби України мають право застосовувати наручники, гумові кийки, сльозоточиві речовини, обладнання для відкриття приміщень, засоби для примусової зупинки транспортних засобів та інші спеціальні засоби під час виконання службових обов'язків для:

1) відбиття нападу на посадових осіб митної служби України або на інших осіб;

2) відбиття нападу на будинки, будівлі, споруди та

транспортні засоби, що належать митним органам, спеціалізованим митним установам та організаціям або використовуються ними, на товари та транспортні засоби, що перебувають під митним контролем, а також для звільнення зазначених об'єктів у разі їх захоплення;

3) затримання правопорушників, їх доставлення в службове приміщення митного органу, спеціалізованої митної установи чи організації, якщо ці особи чинять опір та іншу протидію або можуть завдати шкоди оточуючим чи собі;

4) припинення фізичного опору, що чиниться посадовій особі митної служби України;

5) проникнення у приміщення, де можуть знаходитися предмети контрабанди та безпосередні об'єкти порушення митних правил;

6) зупинення транспортного засобу, водій якого не виконав вимогу посадової особи митної служби України про зупинення.

Забороняється застосовувати спеціальні засоби до жінок з явними ознаками вагітності, осіб з явними ознаками інвалідності та малолітніх, крім випадків вчинення ними збройного опору, скоєння групового нападу, який загрожує життю та здоров'ю людей, збереженню товарів і транспортних засобів, що перебувають під митним контролем.

Повний перелік спеціальних засобів, що використовуються посадовими особами митної служби України, та порядок їх застосування визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 426. Зберігання, носіння та застосування вогнепальної зброї посадовими особами митної служби України

Під час виконання службових обов'язків окремим категоріям посадових осіб митної служби України, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України, надається право зберігати, носити вогнепальну зброю.

Порядок застосування вогнепальної зброї посадовими особами митної служби України регулюється положенням, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Перелік видів вогнепальної зброї та набоїв до неї, що надаються для використання посадовими особами митної служби України, визначається Кабінетом Міністрів України.

Глава 67

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ МИТНИХ ОРГАНІВ, СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ МИТНИХ УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Стаття 427. Соціальні гарантії посадовим особам митної служби України

Держава гарантує посадовим особам митної служби України соціальний захист і матеріально-побутове забезпечення.

У разі загибелі, каліцтва або інвалідності внаслідок нещасного випадку, який стався з посадовою особою митної служби України під час виконання нею службових обов'язків, їй або її спадкоємцям здійснюється компенсаційна виплата в порядку, на умовах та у розмірах, визначених законодавством.

Стаття 428. Гарантія оплати праці посадових осіб митної

служби України

Держава гарантує оплату праці посадових осіб митної служби України з метою створення достатніх матеріальних умов для незалежного і сумлінного виконання ними службових обов'язків.

{ Частина другу статті 428 виключено на підставі Закону N 107-VI ([107-17](#)) від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду N 10-рп/2008 ([v010p710-08](#)) від 22.05.2008 }

{ Статтю 429 виключено на підставі Закону N 107-VI ([107-17](#)) від 28.12.2007 - зміну визнано неконституційною згідно з Рішенням Конституційного Суду N 10-рп/2008 ([v010p710-08](#)) від 22.05.2008 }

Стаття 430. Пенсійне забезпечення працівників митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій

{ Установити, що у 2007 році працюючим пенсіонерам, на яких поширюється дія цього Кодексу, достроково призначена пенсія за віком (з урахуванням підпункту "г" пункту 1 статті 26 Закону України "Про зайнятість населення" ([803-12](#)), пункту "в" частини другої статті 12 Закону України "Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему" ([309-14](#)) та статті 21 Закону України ([3721-12](#)) "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні") у період до досягнення пенсійного віку, передбаченого законодавством для відповідної категорії осіб, не виплачується згідно із Законом N 489-V ([489-16](#)) від 19.12.2006; додатково див. Рішення Конституційного Суду N 6-рп/2007 ([v0a6p710-07](#)) від 09.07.2007 }

{ Установити, що у 2007 році пенсія за віком відповідно до цього Кодексу призначається лише при досягненні пенсійного віку, передбаченого статтею 26 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" ([1058-15](#)) згідно із Законом N 489-V ([489-16](#)) від 19.12.2006 }

{ Установити, що з 1 січня 2007 року максимальний розмір пенсії або щомісячного довічного грошового утримання (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги та пенсій за особливі заслуги перед Україною та інших доплат до пенсій, встановлених законодавством), призначених (перерахованих) у 2006-2007 роках відповідно до цього Кодексу не може перевищувати 12 мінімальних розмірів пенсії за віком, встановленої абзацом першим частини першої статті 28 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" ([1058-15](#)), а по інших категоріях пенсіонерів розмір пенсії або щомісячного довічного грошового утримання (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги та пенсій за особливі заслуги перед Україною та інших доплат до пенсій, встановлених законодавством), призначених (перерахованих) у 2007 році, не може перевищувати 10 тисяч гривень на місяць згідно із Законом N 489-V ([489-16](#)) від 19.12.2006 }

(Установити, що розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги та пенсій за особливі заслуги перед Україною та інших доплат до пенсій, встановлених законодавством), призначених у 2006 році відповідно до цього Кодексу, не може перевищувати 12 мінімальних пенсій за віком, встановленої абзацом першим частини першої статті 28 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" ([1058-15](#)), згідно із Законом N 3235-IV ([3235-15](#)) від

20.12.2005)

(Установити, що у 2006 році достроково призначена пенсія за віком з урахуванням підпункту "Г" пункту 1 статті 26 Закону України "Про зайнятість населення" ([803-12](#)) у період до досягнення пенсійного віку, передбаченого законодавством для відповідної категорії осіб, працюючим пенсіонерам, на яких поширюється дія цього Кодексу, не виплачується згідно із Законом N 3235-IV ([3235-15](#)) від 20.12.2005)

Пенсійне забезпечення посадових осіб митної служби України здійснюється відповідно до умов і порядку, встановлених Законом України "Про державну службу" ([3723-12](#)).

Пенсійне забезпечення працівників митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій, які не є посадовими особами, здійснюється на загальних підставах відповідно до законодавства України про пенсійне забезпечення.

Стаття 431. Гарантії у разі каліцтва і захворювання, відшкодування збитків

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи відповідно до законодавства України компенсує працівникам митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій шкоду, заподіяну їм каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, пов'язаним із виконанням службових обов'язків.

Стаття 432. Гарантії у разі загибелі працівника митного органу, спеціалізованої митної установи, організації

У разі загибелі працівника митного органу, спеціалізованої митної установи, організації під час виконання ним службових обов'язків непрацездатним членам сім'ї загиблого, які перебували на його утриманні, органами соціального захисту щомісячно виплачується компенсація в розмірі різниці між частиною грошового забезпечення загиблого, що припадала на їх частку, і призначеною пенсією у зв'язку з втратою годувальника без урахування одноразової допомоги.

Розділ XXI

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Митний кодекс України набирає чинності з 1 січня 2004 року, крім частини тринадцятої статті 71, яка набирає чинності з моменту набуття Україною членства у Світовій організації торгівлі. { Пункт 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 348-IV ([348-15](#)) від 24.12.2002; в редакції Законів N 1344-IV ([1344-15](#)) від 27.11.2003, N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005, N 3235-IV ([3235-15](#)) від 20.12.2005, N 489-V ([489-16](#)) від 19.12.2006, N 107-VI ([107-17](#)) від 28.12.2007 }

2. До приведення нормативно-правових актів у відповідність із цим Кодексом чинні нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Кодексу.

3. Кабінету Міністрів України:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Кодексом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Кодексом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Кодексом;

відповідно до компетенції забезпечити видання нормативно-правових актів, передбачених цим Кодексом.

4. З набранням чинності цим Кодексом втрачають чинність:

Закон України "Про митну справу в Україні" ([1262-12](#)) (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., N 44, ст. 575; 1994 р., N 20, ст. 116; 2000 р., N 13, ст. 109);

Закон України "Про звільнення від обкладення митом предметів, які вивозяться (пересилаються) громадянами за митний кордон України" ([163/96-ВР](#)) (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., N 26, ст. 114);

Митний кодекс України ([1970-12](#)) (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., N 16, ст. 203, N 35, ст. 511; 1993 р., N 11, ст. 91, N 12, ст. 107; 1994 р., N 20, ст. 116; 1995 р., N 13, ст. 85; 1997 р., N 35, ст. 218; 1999 р., N 34, ст. 274; 2000 р., N 13, ст. 109, N 38, ст. 318, N 50, ст. 436; 2001 р., N 4, ст. 16, N 23, ст. 117, N 31, ст. 148; 2003 р., N 27, ст. 209), крім статей 47, 85, 86, 87 та глави 2 "Митні збори" розділу V "Мито та митні збори", які втрачають чинність з моменту набуття Україною членства у Світовій організації торгівлі; { Абзац четвертий пункту 4 в редакції Законів N 1344-IV ([1344-15](#)) від 27.11.2003, N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005, N 3235-IV ([3235-15](#)) від 20.12.2005, N 489-V ([489-16](#)) від 19.12.2006, N 107-VI ([107-17](#)) від 28.12.2007 }

Постанова Верховної Ради України "Про введення в дію Митного кодексу України" ([1970а-12](#)) (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., N 16, ст. 204);

Постанова Верховної Ради України "Про введення в дію Закону Української РСР "Про митну справу в Українській РСР" ([1263-12](#)) (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., N 44, ст. 576);

Постанова Верховної Ради України "Про введення в дію Закону України "Про звільнення від обкладення митом предметів, які вивозяться (пересилаються) громадянами за митний кордон України" ([164/96-ВР](#)) (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., N 26, ст. 115);

Постанова Верховної Ради України від 5 лютого 1992 року N 2099-XII ([2099-12](#)) "Про персональні звання державної митної служби України" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., N 19, ст. 261).

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ, 11 липня 2002 року
N 92-IV

Урядовий кур'єр від 14.08.2002 - № 148

Голос України від 16.08.2002 - № 148

Офіційний вісник України від 16.08.2002 - 2002 р., № 31, стор. 1, стаття 1444, код акту 22961/2002

Відомості Верховної Ради України від 27.09.2002 - 2002 р., № 38, стаття 288